

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

August 2023 (Anul XV) Nr. 174 (8/2023)

BOEM@

August 2023 (Anul XV) Nr. 8 (174) - 46 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **A.S.P.R.A.**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: Editura Boem@

8 / 2023

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău

Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactor-șef adjunct: Denisa Lepădatu

Redactori: Constantin Oancă, Tănase Dănăilă, A.G. Secară, Mihaela Vaida, Dan Ion Sanda, Grigore Grigore, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Lidia Grosu (Chișinău), Florin Logreșteanu (Craiova), Ana Opran (Vaslui), Melania Cuc (Bistrița), Carmen Racoviță (București)

X X X X X X X X X X X X X X X X

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.edituraboema.ro/boema/

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: Editura Boema

Email: boema@edituraboema.ro,

boema@inforapart.ro, petrerau@yahoo.com

Telefon: **+40726 337376**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17, Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

○ În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

○ Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.

○ Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Mihai Merticaru (p.3), Tudor Ștefan Goția (p.4), Lidia Grosu (Rep. Moldova) (p.13), Paula Bârsan (p.14), Mónica Tóth (p.15), George Itoafă (p.18), Ella Leynard (p.20), Adriana Dandu (p.21), Nicoleta Surdei (p.22), Alina Roxana Savin (p.23), Marieta Cristian (p.24), Mihaela Poduț Ienuțaș (p.26), Mioara Baci (p.26), Matei-Dacian Boboc (p.31), Coralia Drăgan (p.39), Ioana Cristina Codreanu (p.40), Vasile Dan Marchiș (p.42)

Proză: Dumitru Băluță: Povara lui Mihai Potângă (p.6), Ana Opran: Casa din vis / Mă bântuie munții (p.7), Nicu Brezoianu: Jurnalul unui om obișnuit (II) (p.35)

Cronică de carte: Ionel Necula: Petruș Andrei – Exerciții literare (p.8), Tudosia Lazăr: Neluța Stăicuț și amintirile sale despre bunica (p.16), Theodor Codreanu: Dualismul ca ispită a raționalismului la Sorin Cerin (2) (p.33)

Note de lectură: Olimpia Mureșan: Gânduri la apariția revistei "Mărturie maramureșene", an V, nr.14-15, 2023 (p.32), Lucia Pătrașcu: Să fim aproape, chiar dacă suntem departe, de Angela Burtea (p.37), Iuliu-Marius Morariu: Reiterări creole (p.43)

Eseu: Petre Rău: Dumnezeu în poezia lui Lucian Blaga (I) (p.28)

Note de călătorie: Șt. Andronache: Muzeul Luvru (III)-Cunoaștere, frumusețe și trăire sub semnul marilor valori (p.9)

Interviu: Cristian Mladin: Interviu cu scriitorul Vladimir Belity, președintele Cebacului "Luceafărul arădean" (p.11)

Umor: Roland Florin Voinescu: Indicații turistice (p.27)

Eveniment: Iancu Aizic: La biblioteca "Ștefan Petică" din Tecuci. O nouă lansare de carte (p.44)

Grafică:

Coperta I: Mircea Cojocaru - Between possible and impossible

Coperta IV: Jean Beraud - Paris en un día lluvioso - Plaza de la Concorde

Interior: Grafică de Elena Liliana Fluture

www.edituraboema.ro/boema/, www.boema.inforapart.ro

Mihai MERTICARU**PE TÂMPLA CERULUI**

Dinspre mine bate o briză
spre marea trecutului vaporos
odată cu refluxul unui univers în derivă,
orizonturile îmi spintecă străfundurile memoriei,
coclaurile mă cutreieră în goană
transfigurate de beția irealității,
râurile mă traversează într-o veselie,
răcorindu-se,
cerul mă scrutează insistent,
înjumătățindu-mi porția de infinit,
arborii mă jefuiesc de ultimele frunze verzi,
izvoarele îmi beau lacrimile cu pumnul
astâmpărându-mi setea de absolut,
o lume paralelă mă soarbe nesățios,
împuținându-mi zestrea de lumină,
iarba îmi crește în priviri tot mai deasă,
însurarea mă toarce mărunț,
tot mai mărunț, până firul ființial
devine invizibil,
câmpia se lățește verde peste humusul
pieptului meu de țărână,
codrii își înfig rădăcinile în arterele mele
subpământene,
devenite canale pentru circuitul depărtărilor,
ochii mei,
două bezne pe marginea timpului,
privesc pretutindenea uimirii
și intimitatea nimicului.
unu din cele cinci puncte cardinale
dispare pentru a rămâne semnul
sfintei cruci pe tâmpla cerului
dinspre răsărit...

UN NUMĂR

S-ar putea ca suspinul pietrelor
să nu existe, deși eu
l-am auzit adeseori.
S-ar putea ca rădăcinile stelelor
să nu fi existat niciodată
deși eu le-am văzut de atâtea ori.

S-ar putea să nu vedem
nicio limbă de clopot
sub cupola catedralei de azur,
deși eu i-am simțit adeseori vibrația.

nimeni nu crede că zidurile vorbesc,
deși eu le-am auzit de mai multe ori
conversând.

ce poate fi mai fragil
decât un fir de iarbă?
și totuși eu l-am văzut cum străpunge
betonul.

nu trebuie neapărat să vezi și să auzi
ca să poți extrage rădăcina pătrată
din numărul care exprimă esența
existenței Dumnezeirii.

TIMIDA ȘI TANDRA

Zi și noapte, se ține de mine o umbră
când timidă, când tandră, când veselă,
când sumbră,

îmi face avansuri insidioase
mi se strecoară în sânge
și în oase,

mi - aruncă ochiade ezoterice
când triumphiulare, când sferice,

lasă să-i cadă batista din întâmplare,
eu i-o ridic, ea îmi zâmbeste,
puțin visătoare,
își caută fără spor în poșetă bricheta,
eu îi aprind, cu focul din priviri, țigareta,

s-așază la masă oriunde în fața mea,
mereu e pe gânduri,
parcă nu m-ar vedea,

în tramvai, în tren, în metrou
se oprește mereu
lângă scaunul meu,

eu nu pot să nu fiu cavalier
și locul meu să nu i-l ofer,

o mie de voci îmi spun să fug,
dar nu pot să rezist
și-mi joc neputința
precum un genial artist,

ea se prefacă a vrea, a nu vrea
și eu nu pot nimic altceva
decât cum vrea ea să mă poarte,
timida și tandra,
irezistibila mea
moarte...

Tudor Ștefan GOȚIA

Stradă cu tei

teii-și picură
miresmele cerești
peste obrajii poetei,
freamăt de aripi prin frunze,

îngerii au adormit
în orologii de cristal,

zgomotul mașinii de cusut
din vechea croitorie,
straniu, agasant,

mâinile iscusite ale croitorului
brodează un văl de lumină
pentru fața nevăzută a lunii,

seară fluidă
de iunie,
glasul tăcerii
pe strada cu tei.

Hortensii albastre

ziua-și odihnește lumina
în trupurile fluturilor
în stropii de ploaie
ce se preling pe geamurile
opalescente ale autobuzelor

singurătatea
o stradă pe care
toate ferestrele au
storurile lăsate

luminile orașului
s-au aprins
în inimi
în învelișul de hârtie
al buchetului de
hortensii albastre

Îmbrățișarea poemului

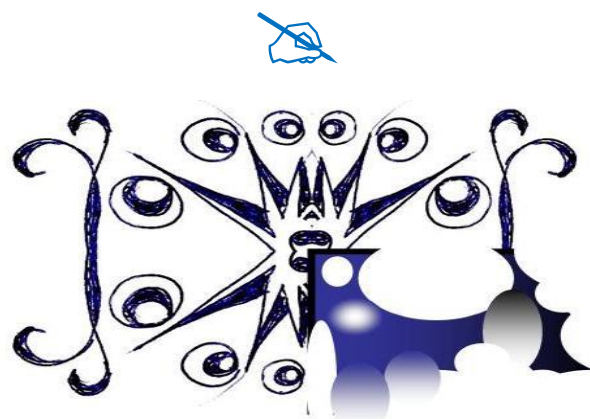
în portul Corint
privesc spre goeleta
ce-mi duce poemul
în largul nesfârșit al mării.

muza-mi face semn de pe punte,
zâmbitoare, îmbrăcată în
rochia ei neagră,
agită o eșarfă roșie în mână
până când pânzele corabiei
dispar la orizont.

sufletul, rămas acum pustiit
s-a întrupat într-un porumbel alb
și a pornit pe deasupra apelor
în căutarea poemului dispărut.

a început să-l caute
pe o insulă pustie
printre fire de lavandă și busuioc,
prin clopotnițe de iasomie
revărsându-și mireasma peste
umerii poetului,
în răcoarea stâncilor,
printre bătrânele bărci ce
clipesc melancolic,
printre ramurile sicomorului.

în cele din urmă,
sufletul a găsit poemul
imprimat pe nisip
lângă urma piciorului tău delicat
ca o promisiune.
curând, va ajunge și cuvântul
purtându-se peste apele mării
și se vor contopi
duh, poem și cuvânt
într-o îmbrățișare tainică
plină de candoare.

Dumitru BĂLUȚĂ

POVARA LUI MIHAI POTÂNGĂ

Un sat de pe valea Prutului de Jos cu tradiții care, în ciuda timpurilor vitrege, au rămas oarecum conservate în arealul neaoș. Oamenii de aici vor fi fost mai răbdători, iertători, dar și mucaliți. Mihai Potângă se trăgea chiar din această albie. Era un tip scund de statură, dar vânjos ca taurul, avan la muncă, săritor la nevoie și plin de haz la petreceri. Alta avea să fie meteahna lui: căsnicia și gospodăria nu-i mergeau cum ar fi trebuit. Poate din cauza că s-a căsătorit prematur. Însă, în situația lui de atunci, nu avu de ales.

Pe când avea doar 16 ani și frontul se rostogolea peste Basarabia, taică-său a fost luat la război. Pe la Crăciun a scris de la Oder că luptele sunt grele, dar Dumnezeu ține cu dânsul. Însă în primăvară cei de acasă primiră un plic oficial ce anunța că soldatul Potângă „propal bezvesti”, adică este dat dispărut. După război, un omulean din satul vecin avea să se „răsufle”, precum că asta nu este adevărat: el a văzut cu ochii săi cum Potângă, cu care se luaseră frați de cruce, a fost rupt în bucăți de un proiectil și amestecat cu pământ în tranșee. Cine să-l mai fi căutat? Ce s-o fi întâmplat cu adevărat, familia n-a mai aflat niciodată. Așa sau altfel, toate muncile în gospodărie și la câmp căzură povară pe umerii lui Mihai.

După aia a urmat și tăvălugul deportărilor în Siberia. Mama cu copii săi era trecută pe listă, pentru o casă acoperită cu țigle, o pereche de cai și câteva hectare de pământ. Faptul că soțul ei a luptat pe front, în armata sovietică, nu s-a luat în calcul, deoarece „propal bezvesti” se interpreta că s-ar fi predat în plen dușmanului. Cineva l-a sfătuit pe Mihai să se însoare cât mai curând, separându-se astfel de familia „chiaburilor”. N-ar mai fi părtaş la gospodăria și pământul părinților. O altă familie, mai ales săracă, nu era pasibilă de a fi ridicată. El așa a și procedat. A luat-o pe Leanca, fata cea mică dintr-o familie cu mulți copii. Părinții i-au dat-o cu bucurie. În sinea lor, o fi sperat și ei să se pricopsească cu ceva din „averea lui” Potângă. Habar n-aveau că aceasta urma să fie naționalizată.

Mihai nu s-a pierdut nici în kolhoz, pentru că era harnic și îndemnativ la orice treabă. Se învrednicise repede de autoritate în colectiv. Era unicul stâlp al casei. Familia se mărea și nu avea cum altfel să-i hrănească și să-i îmbrace pe toți.

Mai rău de Leanca care, după o copilărie mereu flămândă, mai ales că pe vremea foametei din 1946-47 chiar s-a zădărit în „gura morții”, a dobândit o distrofie subalimentară cronică, de-a valma cu alte boli istovitoare. Nașterile frecvente i-au zdruncinat cu totul sănătatea.

Grija ei cea mare au fost copiii, căci erau și ei lipsiți

de energie și aveau nevoie de multă atenție. Micuții se țineau și ei de ea ca umbra de pom. Astfel, ea nu prea avea cum să muncească la kolhoz. Brigadierul bătea cu bățul în poartă și o scotea cu năbădăi la muncă. Astenia o doboră la pământ, dar nimeni nu-i da crezare. Din contra, intrase în gura satului ca „trândavă”. Mihai, chiar dacă nu prea se gândea dacă o iubește sau nu pe Leanca, își făcea cuviincios datoria de familie. Nu a renegat-o niciodată, fiind conștient de faptul că el și-a ales-o. Nu uita că datorită ei a scăpat de Siberia. Așa că o fi ea o povară, dar Dumnezeu i-a dat-o. Adevărat, văzând cum trăiau alții în bună înțelegere și voieșie, își mai ieșea din pepeni. Îl năvălea un soi de invidie nestăvilită, care îl provoca să-și verse furia asupra soției - ba că nu-i și ea gospodină vrednică, ba că nu ar dori să se țină și ei în rând cu lumea. Îi arunca vorbe grele, chiar mai și scăpa pumnii pe ea.

De altfel, era gata să facă tot ce îi sta în puteri pentru sănătatea ei. Însă nu știa cum să-i susțină moralul. Asta era peste intelectul lui. Când o apucau crizele de anxietate, mai ales însoțite de atacuri de panică, el devenea neputincios. Totuși, o ducea pe la babe cu descântecele lor, la clinici, dar doctorii de la oraș o trimiteau înapoi, la „dispințarea” satului. Adică, la felcerul Pankratov, unicul cadru medical din localitate. Un fost sanitar militar care, după război, nu s-a mai întors la Siberia lui de baștină.

Felcerul, de fiecare dată o primea pe Leanca cu un zâmbet larg afișat pe fața lui grasă și nu scăpa ocazia să o intimideze:

- Mă mir eu de tine, tovarășă Leanca. Ți tot cauți boala și n-o găsești. Da' nu ți-am spus eu, de-atâtea ori, că n-ai nimica? Ei bine, hai să mai vedem ce putem face, zicea el plictisit.

Cu aere de mare medic, îi dădea să soarbă câte o linguriță de mixtură de valeriană și de o soluție ce se numea „brom”, pe care Leanca nu o suporta pentru mirosul ei neplăcut și gustul acru-sărat. Nu știa că este și foarte toxică.

- Să faci rost de mixtură din coarne de ren, că aia ajută cel mai bine la tristețea ei nemotivată, l-a sfătuit felcerul pe Mihai.

- Ușor de zis „să faci rost”, dar unde?

- Mergi în Siberia că acolo sunt reni.

- Adică, din nou mă trimiteți în Siberia. Mulțumesc din suflet, spuse aluziv Mihai.

- Tu ești „mujicul” ei, tu caută.

Acesta era tot tratamentul oferit. Câteodată puțin ajută, dar în general deloc. Astfel, Leanca își ducea boala pe picioare.

Soții Potângă aveau trei copii. Două fete și un băiat. Fetele deja absolviră școala și se zburătăciră să îmbrățișeze lumea demult visată. Băiatul mai avea un an de școală și încă era pe lângă părinți. Mihai se mândrea cu el, ca orice tată de unic fecior. Îl îndemna mereu să „facă carte” serioasă și să urmeze o profesie de seamă, că la vremea lui era altă rânduială și îi pare rău.

Leanca nu-l scăpa nici ea din ochi, așa de tare îl iubea. Urmărea cum se mișcă tandru, cum vorbește ca unul mare. Se minuna cum îi dădea în spic mus-tăcioara. Nu l-ar fi împărțit cu nimeni. Totuși,

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

noaptea, când nu o lua somnul, întorcea satul pe o parte și pe alta, căutând o mireasă pe potrivă. De atâtea ori băiatul drag îi aducea mamei nuferi albi de la baltă! Dar cine ar fi gândit, cine ar fi știut, cine ar fi crezut, că Dumnezeu l-ar fi scăpat din vedere și nu l-ar fi păzit de primejdie. Nuferi galbeni... Îi aducea așa, fără motiv. De Duminica Mare, potrivit datinei satului, se cuvenea să fie împodobite cu jerbe de flori sălbatice și frunzare porțile, casele și brațele ființelor dragi.

În anul acela ninsese mult în Carpați și apele de zăpadă curgeau nestăvilite la vale. Prutul atât își ieșise din albie, încât umpluse balta până la refuz. Nuferii erau aproape inaccesibili. Doar un înotător încercat putea avea norocul să ajungă la ei. În caz contrar, năvoadele aveau să tragă la mal cadavrul nenorocitului.

De atunci nimeni nu mai putea să vorbească cu Leanca - tăcea continuu. În casă, în curte, pe ulițele satului - tăcea. Se închise în sine ca într-o temniță. Se înnegrișe la față. Nu-și mai schimba hainele cernite. Umbra abia se mișca pe unde suferinda umbla. Nici Mihai nu mai avea ce-i face.

Anii treceau și, potrivit unei zicale vechi, le vindeau pe toate. Însă nu se știe cât folosea această înțelepciune și pentru Leanca. Asta pentru că ea, de la o vreme, porni o ceartă cu Dumnezeu și tot repeta în sine ei: „Doamne, ai greșit! De ce nu recunoști? Ai comis o ineptie. De ce mi l-ai trimis după nuferi? Atâtea flori erau în câmp: cimbru sălbatic, corovatică... Mie mi-ar fi plăcut și acestea. Sunt cele mai indicate flori de Duminica Mare. Dumnezeule, zi ceva...” Leanca venea pe ascuns la baltă și sta însingurată pe mal. Privea lung în apă. Numai ea știa ce caută și ce vede acolo.

Sătenii nu mai aveau timp și pentru problemele Leancăi. Cu atât mai mult cu cât ea deja răspundea la binețe, mai și zâmbea. Satul uitase de război, de foamete și era în plină mișcare în jurul rostului său. Unul murea, alții se nașteau. Oamenii priveau unul la altul altfel. Din munca lor răsăreau case noi ce dădeau peste marginea satului. Se construiau drumuri asfaltate, căi ferate până hăt departe. Sătenii reveniră la cheful lor de viață. Toam-nele abia încăpeau nunțile cu mese mari și muzici alese. Cu toate acestea, erau anii de „înainte să moară Brejnev”, când gazetele consemnau ca pe bandă rulantă „consolidarea colectivă și avântul omului nou în viața satului”, lăsând totodată în umbră imense breșe spirituale.

Mihai avea și el o vârstă, dar tot petrecăreț rămase. De obicei, prefera să stea la „un pahar de vorbă” cu rudele, vecinii sau prietenii, numai nu la crâșmă „cu golani”, cum prefera el să glumească. La nunți și cumetrii - mai rar. Leanca nu prea agreea să-i țină de pereche la petreceri. De aia, mare i-a fost mirarea, când ea a acceptat să meargă cu dânsul la nunta unor tineri, care nu le veneau nici măcar rude îndepărtate.

Au închinat pahare și s-au dat pe cinste în dansuri. La început Leanca a dansat cu soțul în pereche, iar când acesta s-a prins în cerc, s-a retras pe margine între femei. Mihai era de neîntrecut la sârbă. Atât mai sărea cu împletituri de picioare și tropăia în bătătură de rupea cu pinge-tele pământul. Cânta fanfara lui Șoiliță, care nu înceta până nu-i vedea pe jucători leoarcă, ca scoși din baltă. Când s-a încheiat petrecerea și s-a potolit colbul, Mihai a observat că Leanca lipsește. Primul gând ce i-a venit a fost, că

ea o fi obosit de atâtea dans și, ca să nu-i strice și lui cheful, a plecat acasă. Dar acasă n-a găsit-o. Cum s-a luminat de ziuă, a căutat-o pe la rude, dar Leanca nu-i și nu-i! Rudele s-au alarmat și au ridicat satul în picioare, însă căutările erau zadarnice.

La scurt timp, Mihai a fost săltat de miliție. Ce putea el să spună, decât cum au petrecut împreună la nuntă și cum, fără știrea lui, ea a dispărut!

Peste câteva zile l-au trecut cu barca peste Prut. În România l-au dus la o morgă să recunoască un cadavru.

- Leanca! Ea este. Ce ai făcut femeie? Cum ai ajuns aici?!

- Nu mai striga, a răspuns un gradat român. A adus-o apa Prutului la malul nostru. Din partea voastră, dar ce a fost acolo, luați-o și lămuțiți-vă.

Atât a fost discuția. Afară l-a luat la rost o gloată de „gură-cască”:

- Pentru ce ți-ai omorât muieroaia, mă?!

- la mai tăceți, a zis altul, poate ea singură s-a aruncat cu capul în apă.

- O fi, dar nu de bună viață, și-a dat cu părerea o femeie.

- Așa-i, așa-i, a strigat alta, știți bine cum sunteți voi, bărbații!

- Ți-ai bătut joc de soață, bă! Chit că tu ai condus-o la sinucidere, a dat acela verdictul.

La judecată avocatul lui Mihai a insistat pe cererea ca procuratura să facă claritate: cum o fi reușit presupusul inculpat să treacă victima, neînsuflețită sau încă în viață, prin gardul de sârma gimpată de la graniță, fără ca pe corpul ei să fi rămas semne specifice?

Nimeni nu a dat un răspuns la asta, dar nici la întrebarea: de ce nu a funcționat sistemul de semnalizare, măcar vreun dispozitiv ascuns în împletiturile gardului de protecție? Asta în condițiile în care a fost încălcată frontiera de stat și nu a unui stat oarecare, ci a URSS? Or, pichetul de grăniceri nu a reacționat nici într-un fel la acest incident grav. Tocmai asta o fi condus la nenorocirea de față, a încheiat avocatul.

Procesul judiciar s-a încheiat repede. Din câte a înțeles Mihai de la avocatul său, sentința de condamnare a fost întemeiată doar pe depozițiile rudelor din parte victimei, precum că el sistematic agreasa verbal și fizic soția și ar fi determinat-o să recurgă la sinucidere. Fiicele nici n-au afirmat, nici n-au infirmat că a fost anume așa. Ele au ales imparțialitatea față de relațiile părinților, deopotrivă dramatice.

Însuși Mihai, care o cunoștea cel mai bine pe Leanca, era convins că ea, suferind de depresie, în „ceasul rău”, a cedat atacului de panică și ar fi pornit în ape după fiul ei drag.

Fiind un om creștin, el s-a resemnat cu faptul că Leanca, cu tot ce a urmat după moartea ei, nu este altceva decât povara lui, dată de Dumnezeu pe viață.

Ana OPRAN

Casa din vis

Ne oprim în fața casei. Cocoțată în vârful pantei, ne privea cu un aer familiar. Ca și cum ar fi clipit din ochi șagalnic și complice. Ferestrele, ușa și prispa de lemn, vopsite într-un bleu decolorat de timp, de ploi și zăpezi îmi erau cunoscute și parcă ne chemau. Nic e alături de mine...E bine așa.

Ne-am pomenit petrecând noaptea pe patul din prima cameră. Era atâta liniște! De parcă ne-am fi aflat sub un clopot de sticlă ce filtra și oprea orice reverberație exterioară.

Târziu, spre dimineață, am auzit un foșnet, chiar șoapte confuze venind din celelalte camere. Am coborât ușor din pat apropiindu-mă de ușă. Era deschisă. Am dat s-o închid, dar ea se deschidea la loc. Vocile au devenit mai puternice. „Ce vor face dacă ne găesc aici, dormind în casa lor?” - aud șoapta îngrijorată a lui Nic. Mă lipesc de canatul ușii. Nic dispăruse deja. În locul lui o altă pereche se odihnea sub plapuma veche. Bărbatul, o namilă pe jumătate dezgolită, își expunea un umăr tatuat cu un sarpe incolăcit pe după gât. Femeia ridică spre mine un cap plin de cârlionți, cu niște ochi negri, strălucitori în care râdea o veselie ghidușă. Nu părea deloc mirată să mă vadă acolo.

- Am trăit cândva aici, spun eu. Aproape nimic nu s-a schimbat. Alături sunt două camere cu mobilă de lemn vechi, fotolii de pluș, covor oriental și peredele de catifea....

Femeia îmi deschise ușa. O încăpere goală cu ziduri gri, aflate în lucru.

- Am cumpărat-o de la foștii proprietari. Vrem să schimbăm totul. Pe el l-au luat cu ei... Ajunsese o epavă din cauza băuturii. Era în pragul morții.

Un băiat brunet, apărut brusc în locul femeii, se tot învârtea în jurul meu, dornic să-mi dea lămuriri: „Bea atât de mult că făcea pe el, cățelul îi lingea turul pantalonilor, iar el îl săruta pe bot...”

Eu o rechem în mintea mea pe femeie...

- De ce-au acoperit fântâna? Ea imi aruncă o privire complice, fără să-mi răspundă.

Ocolim spre stânga. O cărare îmburuienată duce spre grădina acum sălbătică, plină de troscot, pelin și pir. În față și spre gardul vecinei, printre buruieni amestecate răsare o superbă lălea roz bătută.

- Ce minunății de lălele aveam aici! murmur eu.

- Au mai rămas câteva!...

Mă trezesc brusc din somn cu un sentiment de auto-împăcare.

„Nu, nu a fost chiar rău!”

(Din ciclul „Visele pământului”)

Mă bântuie munții

În dimineața aceasta m-am sculat cu un ciudat sentiment de fericire imensă amestecat cu o frustrare la fel de adâncă.

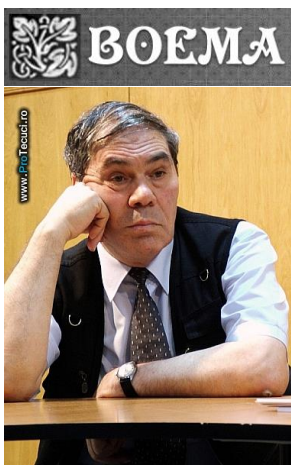
Hoinăream pe undeva înconjurat de ființe dragi: râdeam din toate baierile inimii, eram așa de încrezător și neștiutor!... Era atâta fericire simplă!... Mă simțeam curgând prin întregul care eram eu și ceilalți. Toți pulsam în el; ființe distincte și totuși indisolubil legate și topite unele în altele.

Și deodată firul s-a rupt. M-am regăsit culcat pe burtă pe o stâncă de cremene teșită. Palpita în mine, caldă încă, dorința de a relua drumeția aceea fără țință, din punctul de unde fusese curmată brusc. Dar, când am deschis ochii, m-a lovit în plex un peisaj magnific: niște creste muntoase maiestoase zimțuiau cerul cu albastrul metallic al stâncilor și verdele crud al brazilor. Era copleșitor de frumos! Mai mult decât puteam suporta. Dar eu nu asta pornisem să caut. Voiam să înnod firul acolo unde secunda de sincopă îl tăiasă. Voiam să mă întorc la acea fericire caldă și aproape inconștientă de a fi împreună cu cei dragi, contopiți în mica noastră bucurie.

M-am ridicat clătînându-mă, atent să nu alunec de pe pedestalul înalt de cremene sură. Disperat, nu știam încotro s-o apuc pentru a-l regăsi. De fapt nu știam din ce direcție venisem când am picat în starea asta,...În peisajul acesta de o atât de inumană frumusețe. Înapoi nu mă puteam întoarce pentru că, de fapt, nu aveam nicio idee unde este înapoi și unde înainte. Mergeam alandala, tot mai neliniștit că nu e direcția cea bună. Pierdusem și fericirea aceea lipsită de griji, dar și splendoarea frumuseții regale și reci a piscurilor muntoase. Eram acum într-un camion militar cu prelată, cu oameni gălăgioși, indiferenți, dar care își cunoșteau direcția (sau poate doar credeau că și-o cunosc) și erau încredințați că e cea bună.

Toată ziua am fost urmărit de această stare de beatitudine născută din frumosul acela nepântean dar și din sentimentul pierderii irevocabile a ceva ce era mai mult de jumătate din mine, un ceva fără de care aproape că nu acceptam să mai fiu. Acum întrezăresc un înțeles. Era o alegorie a vieții cea ce visasem eu. A vieții mele. Am pierdut mica fericire de a fi cu semenii mei, ființe apropiate, neînsemnate ca și mine, pentru o frumusețe teribilă, dar pe care n-o pot atinge. E suficient însă că mi-am îmbătat privirea cu ea o singură clipă pentru ca să jinduiesc mereu la acel val de fericire intensă și inexplicabilă.

Ionel NECULA

Petruș Andrei - EXERCITII LITERARE

Sunt ani buni de când pe scriitorul Petruș Andrei îl urmăresc cu plăcere, cu interes și cu o curiozitate literară nedisimulată. Este, după cum îmi dau seama, unul dintre cei mai activi și mai prolifici scriitori și mă bucur de lectura fiecărei apariții editoriale cu care mă onorează. Nelipsit de la festinurile literare ocazionale, încearcă și reușește să acopere o plajă cât mai generoasă de probleme și manifestări literare și peste tot se dovedește activ și cu idei, cu opinii și cu puncte de vedere rezolubile. L-am creditat de la început și-l creditez în continuare, ca pe o voce distinctă în peisajul nostru literar actual.

Într-o poezie care deschide noul său volum, **Nebunul înțelept** (Editura Sfera, Bârlad, 2023) explică cititorilor, celor interesați de scrisul său, cum se motivează trudnicia sa literară. Dintre multele pretexte care-l țin fixat la masa de scris, am reținut catrenul cel mai plauzibil și cu valoare indicativă: *Într-așa babilonie/Că-i de jos și până sus/ Cu temei și ironie/ Scriu că am ceva de spus (De ce scriu?)*.

Într-adevăr, Petruș Andrei chiar are ceva de spus și noul său volum o dovedește cu asupra de măsură. Este o carte-bilanț care conține de toate, de parcă autorul vrea să ne convingă că se poate conecta la cerințele oricărui gen literar și la imperativele oricărei chei hermeneutice. Structurată în șapte diviziuni, Petruș Andrei vrea parcă să ne convingă că este un scriitor adevărat și că nimic din ceea ce definește un scriitor nu-i este străin și inaccesibil. Cu aceeași abilitate năstrușnică scrie sonete, rondeluri, satire, fabule, parodii, se distribuie în *Catrene rebele* și nu ignoră nici genul aforistic. Toate aceste specii literare sunt cultivate de autor cu aceeași aptitudine necompromisă și cu aceeași aplecare pentru lucrul bine gândit, bine proiectat și bine procesat literar. Diversitate nu-l inhibă și nici nu dăunează calității oximoronice.

Câteva dintre sonete îl au ca pretext pe înțeleptul Socrate, probabil o slăbiciune de-a autorului, și toate îl vizează din perspectiva cicălitoare Xantipa. Iată unul dintre ele: *Azi pe Socrate cine nu-l cinstește/ Dar pentru viața sa din căsnicie/ Xantipa, soața lui, fiind urgie/ O lume-ntreagă îl compătimește// Eu, dacă mi-ar fi devenit soție/M-aș fi purtat mai mult decât domnește/ Și când ești*

domn nevasta nu cârtește/ De-i faci mereu câte o bucurie// Să nu atingi femeia nici c-o floare/ Și totuși, dacă chiar nimic n-o doare/ Ea-ncepe-atunci să cânte cocoșește/ / Eu, de-aș vedea că pune pe foc paie/ I-aș trage-o sfântă mamă de bătaie/ Și m-ar iubi de-atuncea nebunește (Azi pe Socrate...).

De notat că rondelurile lui Petruș Andrei păstrează structura clasică și reușesc, chiar în limitele unei scheme prestabilite, să rotunjească o idee, o stare sau un gând fugar. Nu se revendică dintr-un registru tematic anume, ci aduce în formă de rondel o mare varietate de idei, teme și subiecte insolite.

Insolit mi se pare și interesul pentru fabulă - specie literară uitată și mai puțin cultivată în zilele noastre. Lasă impresia că n-ar vrea să rămână vreo formă de expresie literară neexperimentată, le abordează pe toate. Și n-o face amatoric, diletant, ci cu acribie, cu stil și cu un ton moralizator ce amintește de izbânzile marilor fabuliști din alte veacuri - de la noi și de aiurea. Iată cum sună morala fabulei **Povestea porcului**: *Foaie vede de New York/ Pe-al nostru plai porcu-i chiar porc*. Sau morala fabulei **Maimuța împărat**: *Pățim și noi ca leul uneori, / Pe cine-l urci, cu greu îl mai cobori*.

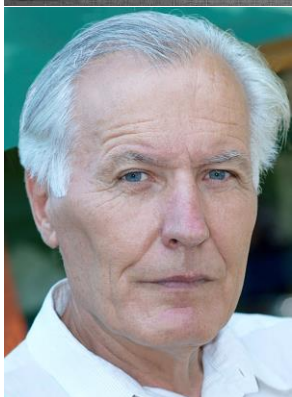
Delicioase și pe măsura modelului sunt și Parodiile - adunate de poet într-o diviziune specială. Îl parodiază pe Vasile Alexandri din **Peneș Curcanul**, pe Beniuc din **Mărul de lângă drum**, pe George Coșbuc din **Noi vrem pământ** și pe alții scriitori, bine înțeleși în panteonul nostru literar.

Trec peste capitolul consacrat **Catrenelor rebele** - fulgurații concentrate în patru versuri, multe din ele reușite și crocante și mă opresc, fie și lacunar, la paginile rezervate aforismului pe care îl cultivă cu tenacitate și cu o dispoziție rațională revelatorie. Iată câteva dintre ele: *Ca politician, poți mânca ciuperca, fără să mai faci ciulama sau dacă strigi la o ureche din capul prostului îți răspunde ecoul, sau Prostiția politică nu are nevoie de centura de castitate*.

Nu mai insist. Volumul asupra căruia ne-am aplecat în aceste sumare comentarii are, cum am mai spus, funcție de bilanț. Un bilanț provizoriu care va fi depășit repede, dacă avem în vedere prolificitatea autorului.

În **Argumentul** care deschide volumul, autorul ne avertizează că ne invită la un *festin spiritual în care ironia, aluzia, umorul sunt la ele acasă*. A avut dreptate. Într-adevăr lectura cărții produce o stare de bine celui ce se apleacă asupra paginilor ei. Sper să se convingă acesta fapt căți mai mulți cititori, cărora le urez și, odată cu scriitorul, *S-aveți poftă (de citit) și să vă simțiți bine*

Ștefan ANDRONACHE

Muzeul Luvru (III)

Cunoaștere, frumusețe și trăire
sub semnul marilor valori

După trecerea în revistă a școlilor reprezentative de pe continentul european, se cuvine a urmări și ceea ce s-a putut crea și dezvolta pe teritoriul țării gazde. Chiar dacă tablourile nu beneficiază întotdeauna de nume sonore, pe măsura unora dintre cele menționate mai înainte, **Pictura franceză**, expusă în marea galerie a Luvrului, oferă suficiente mostre reușite, ea bucurându-se, la rândul ei, de admirația publicului care s-a decis să poposească aici. [AR și AS, et. 1 și 2]

Pentru a putea urmări succesiunea cronologică a lucrărilor expuse, vizitatorii trebuie să acceadă, mai întâi, la cel de al doilea etaj, comun ambelor corpuri Richelieu și Sully. Aici ei vor găsi tablouri din perioada Evului Mediu așa cum este cazul răscolitoarei scene intitulată „Pietă din Villeneuve-lès-Avignon”. [AR, et. 2, s. 833] Acestuia i se adaugă Jean Hey, așa-zisul maestrul din Moulins, care oferă, spre contemplarea privitorilor, un expresiv „Portret de copil”. Jean Cousin, inspirat fiind de subiectele cu nuduri ale italienilor, a imortalizat-o pe „Eva Prima Pandora”, o femeie frumoasă învăluită de un oarecare mister.

Picturile lui Nicolas Poussin

Dintre artiștii din secolul al XVII-lea ies în evidență: François Clouet („Carol al IX-lea”, „Claude de Beaune” și „Elisabeta de Austria”) [AR, et. 2, s. 822], Georges de La Tour („Adorația păstorilor” și „Magdalena veghind”), Louis Le Nain („Cina țăranilor”) ori suavul Claude Lorrain, autorul mai multor îndulcite priveliști între care „Cleopatra

debarcând la Tarse” și „Il Campo Vaccino din Roma”. [AS, et. 2, s. 912]

Corifeii clasicismului autohton debutează cu Nicolas Poussin foarte bine reprezentat de tablourile: „Inspirația poetului” și „Moise salvat din apă”. [AR, et. 2, s. 825] Inspirându-se din compozițiile acestuia cu vădite elemente ultramoderne și cu un plus solemnitate, Antoine Watteau pledează pentru întronarea chipului femeii și dragostei în pictură, lucru evident demonstrat în lucrările: „Judecata lui Paris”, „Indiferentul” sau „Îmbarcarea spre Citera”, aceasta din urmă consacându-l și ca promotor al serbărilor galante. La rândul lor, după ce aveau să se lase influențați de arta lui Rubens, François Boucher („Odaliscă”, „Diana ieșind din baie”) și Jean-Honoré Fragonard („Leagănul”, „Inspirația”, „Lecția de muzică”, „Femei la scăldat”) fac o demonstrație a felului cum trebuia să fie reprezentată senzualitatea.

Georges de la Tour – Trișorii la careul de ași

Nu se poate încheia secolul al XVIII-lea fără a-l aminti și pe singularul Chardin, cel care pune accentul pe calitatea ochiului și pe priceperea mâinii, manifestând o grijă deosebită pentru dozarea tonurilor și combinația inteligentă a nuanțelor („Desenator”, „Femeie cu provizii”). Neoclasicismul francez se mândrește cu alți artiști de talia unui Jacques-Louis David, din care muzeul deține o bogată colecție de uleiuri de calitate, așa cum este cazul tablourilor: „Jurământul Horaților”, „Portretul doamnei Récamier”, „Marat asasinat” sau uriașa-i compoziție „Încoronarea lui Napoleon” [AD, et. I, s. 702], în timp ce Pierre-Paul Prud'hon înfățișează „Portretul împărătesei Joséfine la Malmaison”. [AS, et. 2, s. 918-921]

Jacques Louis David - Jurământul Horaților

(continuare în pag. 10)

Secolul al XIX-lea, reprezentat la primul etaj, excelează prin tablouri ce poartă semnătura unor pictori intrați deja în sfera universalității. Vizitatorii au prilejul să descopere, aici, pe Théodor Géricault, cu impresionanta lucrare de anvergură „Pluta Medusei”, ce reconstituie momentul dramatic al unui naufragiu, petrecut undeva pe țărmul Africii, redând reacțiile oamenilor disperați în fața dificultăților dezlănțuite ale naturii. Tot aici mai pot fi descoperite alte lucrări valoroase ce poartă semnăturile unor artiști precum: Ingres, preocupat de reprezentările feminine („Domnișoara Rivière”, „Marea odaliscă” etc.), Camille Corot, unul din cei mai prolifici („Podul de la Narni”, „Catedrala din Chartres”, „Femeia cu perla” etc.) [AS, et. 1, s. 940, 949], Honoré Daumier („Splălătoreasa”, „Crispin și Scapin”), Françoise Millet („Culegătoarea de spice”) sau Gustave Courbet („Atelierul artistului”, „O înmormântare la Orleans”).

Antoine Watteau - Imbarcarea spre Cythera

Demonstrația de forță a picturii franceze, promovată cu responsabilitate de către Muzeul Luvru, se încheie, practic, cu romanticul și atât de copleșitorul pictor Eugène Delacroix, cel care reține atenția privitorilor de frumos cu compozițiile menite să aducă un veritabil elogiu omului aflat într-o luptă perpetuă cu vicisitudinile vieții sale. Îi stau mărturie, în acest sens, câteva tablouri emblematice, capabile să răscrolească sufletele așa cum sunt: „Măcelul din Chios”, „Moartea lui Sardanapal” și „Femei din Alger”, cărora li se alătură lucrări cu conotații mistice: „Hamlet și Horațiu” și „Tânără orfană în cimitir” [AS, et. 2, s. 942].

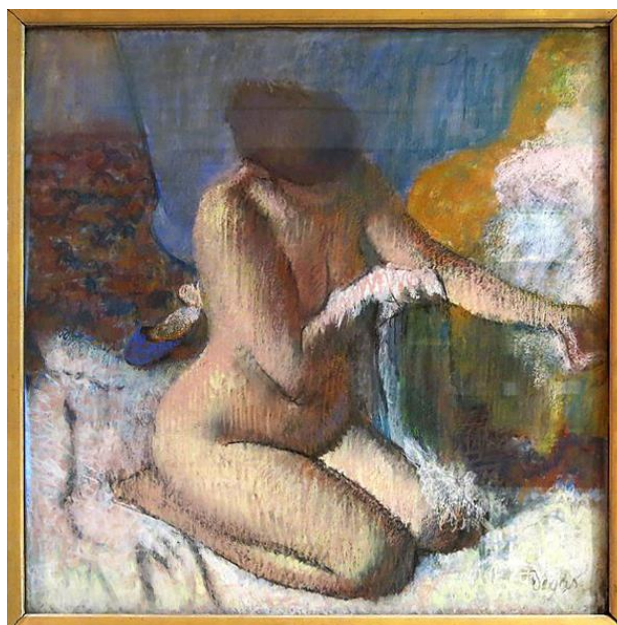
Theodor Gericault - Pluta Meduzei

Binecunoscuta sa pictură, „Libertatea călăuzind poporul” reprezintă o alegorie a Franței ce se revoltase, în anul 1830, atunci când poporul cu mult curaj s-a ridicat împotriva regelui Carol al X-lea. Femeia din prim-planul tabloului, oarecum goală, dar plină de determinare pentru o cauză dreaptă, este însoțită de un băiat venit direct de pe stradă. Chipul acestuia din urmă, în gestul lui plin de curaj, avea să-i inspire scriitorului Victor Hugo pe Gavroche cel ce avea să devină unul dintre personajele importante ale binecunoscutului său roman „Mizerabilii”.

Eugène Delacroix - Libertatea conducând poporul

O figură aparte par să constituie, în cadrul aceleiași colecții, bogate și atât de diverse, cele câteva lucrări menite să anunțe înnoirile picturii moderne, de la începutul secolului al XX-lea, acestea purtând semnăturile lui Edgar Degas („Ieșirea de la baie”), Paul Cézanne („Espace, efect de seară”) sau Auguste Renoir („Portret de femeie”). [AS, et. 2, s. 903]

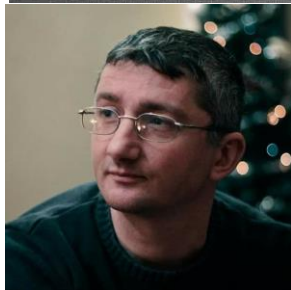

Edgar Degas - Ieșirea de la baie

* * *

La sfârșitul memorabilului parcurs prin galeriile cu adevărat magnifice ale Luvrului, iubitorii de artă sau

(continuare în pag. 17)

Cristian MLADIN

Interviu cu scriitorul Vladimir Belity, președintele Cenaclului „Luceafărul arădean”

Uneori, drumul vieții ne oferă multe intersecții, unde pașii noștri pot alege direcția și sensul. Oamenii, la rândul lor, își pot defini personalitatea prin alegeri personale și asumate. Deși ne pregătim pe băncile școlii pentru anumite meserii, de multe ori ajungem să activăm în cu totul alte domenii. Sau, în alte circumstanțe, în completarea competențelor profesionale, alegem și alte căi sau drumuri care ne bucură sufletul.

Oaspetele nostru de astăzi, scriitorul Vladimir Belity, este exemplul care confirmă regula. De profesie economist, evadează în fiecare zi din anost și rutină cu ajutorul cuvântului. Hai-deți așadar, să descoperim această terapie de suflet, alături de invitatul nostru.

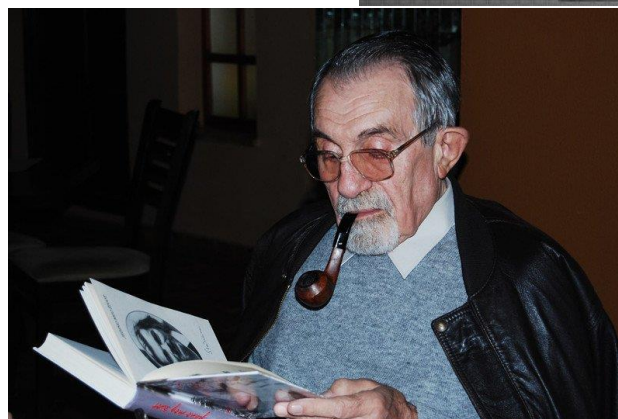
Cristian Mladin: *Domnule Vladimir Belity, conduceți cel mai vechi cenaclu arădean, cu peste cincizeci de ani de activitate neîntreruptă, Cenaclul „Luceafărul arădean”. Cred că ar fi interesant de aflat de către cititorii noștri cum a luat ființă acest cenaclu emblematic pentru Arad și care au fost membrii fondatori ai acestuia?*

Vladimir Belity: Da, cu sincopile de rigoare, de la începutul lui februarie 1964 până în prezent.

Înainte de toate, gruparea literară la care ne referim s-a constituit din inițiativa subsemnatului (sprijinit prietenește de poetul Gligor Sava), ca un „cerc literar” cu numele de „Ioan Slavici” la data amintită mai sus, activând pe lângă Consiliul Raional al Sindicatelor Arad, ca răspuns la necesitatea momentului, aceea de a aduna creatori de materiale de brigadă („artistică de agitație”) pentru a-i impulsiona să satisfacă „piața”, adică formațiunile existente la syndicate. Au fost contactați și atrași în primul rând aceștia, noi ceilalți, tânjitorii după dezbateri de încercări literare originale, mai apoi. Dacă cei din prima categorie erau toți mai în vârstă și nepreocupați de literatură, categoria a doua cuprindea și elevi liceeni, ori absolvenți de liceu și trei profesori de limba română (fam. Jurca și N. Martin) a căror menire a fost aceea de a îndruma, corija și educa. În aceeași ordine de idei menționăm că s-au ținut lecții concrete de literatură, prezentări de autori și interpretarea celor citite.

Această primă etapă s-a încheiat odată cu eliberarea deținuților politici din 1965-66 când, deodată, au apărut cei menționați în cuvântul introductiv din Antologia cenaclului, editată în anul 2014 - „Borna de la Km 0”: Vasile Canavea, Sever Ispravnic, Viorel Gheorghită, Ioan Blăgălău și Octavian Antonescu, S. Suciu și C. Marandiu, care au completat locul „brigadierilor” retrași de bună voie din lipsă de interes și apetență; trebuie precizat că, și din rândul acestora, unii au abandonat gruparea repede.

Consider că este demn de menționat și faptul că, în această perioadă, „brigada de agitație” de la Clubul fabricii „7 Noiembrie” - „Șapte fete cucuiete”, cu materialul

Scriitorul Vladimir Belity

conceput de răposatul Broască Gheorghe (devenit ulterior Miculescu), a câștigat locul I la finala pe țară a brigăzilor artistice de agitație și medalia de aur, programul fiind difuzat și la Tv.

Acum, în această etapă, se citeau doar încercări originale, întâlnirile săptămânale de luni fiind, din când în când, punctate de recenzii și prezentări de carte. O mențiune specială: fiecare participant a fost dotat cu câte un caiet pentru notițe, în care se încropeau și epigrame ori alte forme de „poziționare” față de cele citite, ceea ce impulsiona discuțiile libere, făcându-le mai antrenante. Cred că n-ar fi lipsit de interes să menționăm și faptul că, în majoritatea cazurilor, lecturile erau însoțite și de referate de prezentare a autorului, cu o analiză succintă a celor citite.

Dacă ședințele decurgeau în mod obișnuit după tipicul prezentat mai sus, sunt de reținut și excepțiile: prima, datorată fostului medic pediatru, Ion Frățilă Troscot, care atunci când participa la întâlnirea noastră, nu se lăsa ca de fiecare dată, în final, să nu citească zecile de file de caiet încărcate de scurgerea de rime încropite în timpul ședinței; și a doua, când lecturarea ori discuțiile erau întrerupte de vocea intempestivă a poetului octogenar Ion Popescu Negură (cel cu volumul „Ardeal” 1938) când, supărat din senin pe cine știe ce, și de ce, luându-l de braț pe poetul Poiană Năsturaș, striga: „Hai mă, tinerii aștia te pot tâmpi, habar n-au de nimic!” (Volbură Poiană Năsturaș a fost colonel în armata română și fost comandant administrativ al guberniei Sevastopol, în anii de ocupație 1943-44).

În acești ani de început, cercul literar devenit cenaclul „Ioan Slavici” a avut contacte cu cititorii tineri, la diverse școli, cum ar fi cei din comuna Horea, Școala Generală nr.5 din Arad ș.a.

Până în anul 1969 cât s-a întins prima etapă de activitate, din cadrul cenaclului, nu s-a editat nicio carte. Din acest an, ca urmare a intervenției Securității, colegul meu Tavi Antonescu fiind „interceptat” ca plimbăreț pe fâșia de frontieră de la Jimbolia, am întrerupt ședințele ce se țineau, în mod obișnuit la Clubul CFR, de pe str. Cloșca nr.8.

Odată cu deschiderea Casei de Cultură a Sindicatelor din Pădurea în anul 1978, a început o nouă etapă în istoria cenaclului: primul director al instituției, Rista Valeriu, ca membru activ al acestuia, a înființat un club de lecturi literare și jocuri, care a devenit cenaclul actual odată cu preluarea acestei activități

(continuare în pag. 12)

(urmare din pag. 11)

de către Emil Șimăndan, ziarist pe atunci la ziarul local „Flacăra Roșie”, conducerea fiind preluată ulterior de prof. Violeta Mureșan și mai apoi sufocată ideologic de Dumitru Sinitean (poreclit Sinstrean), însă ca metodă doar, ce va fi exclus din cenaclu prin hotărârea generală din anul 1988.

În anul 1990 s-a adoptat schimbarea denumirii cenaclului din „I. Slavici” în „LUCEAFĂRUL”.

Preponderenți în cenaclu erau, la început, pensionarii militari, în căutare de „ocupație” a timpului, și mai apoi cei ce cochetau cu literatura: C. Agavriloaia (fântânar †), I. Iviciu (maistru militar †), Grigorie Burcuș (ing. agronom †), Al. Petcu (medic oftalmolog †), Nicolae Nicoară Horia (din Șagu, bibliotecar), Monica Rodica Iacob (funcționară), Ștefan Iercoșan (maistru turnător IVA †), Mircea Bătrân și Ionel Rusu (angajați IVA), Cornel Marandiu (angajat Aeroport Arad), Ioan Matiuț, Vasile Leac, Ovidiu Balint, Domenica Pop și Darie Pop (funcționari), Elena Mureșan și Nicolae Todor (elevi), Dumitru Sinitean (pensionar †), Simion Cosma (angajat IVA) și mulți alții, în trecere. Ulterior au venit, contribuind decisiv la creșterea calitativă a vieții cenacliere: Constantin Butunoi, Horia Simon, Mircea Jurca (†), Arcadie Comănici (†), Doina Bonța Bojidar (†), Lazăr Magu, Maria Aiftincăi, Aurelia Tarniceri, Marius Golea, Mircea Iovi, Ioan Henț, Dan Lăzărescu (†), Petre Don, Dacian Don, iar în ultimii 7-8 ani: Alexandru Ioan Chiș, Jiva Fițu, Adriana și Liliana Țiplic-Deacu, Eugen Pădurean, Livia Ciupav-Sfârâilă, Constantin Dehelean (†), Marius Socaci, Mirela Minuța Alexa, Violeta Pinte, Teodor Ionel Burcă, Natalia Micalona, Cristian Mladin, Florin Matei (†), Floare Pârv, Elena Buha, Ana Olimpia Nicolescu. Nu au fost menționați „pasagerii”, din economie de spațiu, sperând totodată că dintre cei cu „state vechi” să nu fi omis pe nimeni, dar, dacă am făcut-o totuși, cer anticipate scuze. Au activat în cenaclu nostru, în perioada ultimilor 6-7 ani și persoane ce au făcut parte din cenaclu literar de la Lipova, după desființarea lui.

Cristian Mladin: *Atunci când energia mai multor oameni se orientează spre un deziderat comun, lucruri minunate se întâmplă. Cum ați reușit să mențineți viu cenaclu „Luceafărul arădean” timp de peste cinci decenii, ținând cont de faptul că oamenii sunt atât de diferiți prin natura lor?*

Vladimir Belity: S-a respectat și aplicat principiul: „La cenaclu vine cine vrea și rămâne cine poate”, în mod democratic; diferențele de opinie le rezolvam prin mersul lucrurilor.

Cristian Mladin: *Știu că sunteți de profesie economist. Ați ales (și) calea artei, sub forma cuvântului scris. Cum se împacă cele două aspecte ale vieții dumneavoastră, profesia și vocația?*

Vladimir Belity: Prin pregătirea liceală sunt (am fost!) de profesie „contabil”, scrisul pentru mine fiind doar liantul ce m-a ținut (și încă mă ține) în viață. Chestia cu vocația e mai încurcată, știu că doar așa simt că marchez trecea cu ceva din mine!

Cristian Mladin: *Într-o lume în care lucrurile materiale tind să primeze în detrimentul celor de suflet, ați ales să promovați frumusețea cuvântului scris. Știu că iubiți poezia (și în special cea cu formă fixă, referindu-mă aici la sonet). Care ar fi, din punctul dumneavoastră de*

vedere avantajele mesajului poeziei, și de ce nu ați ales proza ca formă de exprimare artistică?

Vladimir Belity: Să nu ne ascundem după deget: sunt o fire vulcanică, trăind momentul cu intensitate, nu pot să mă-ntind la palavre..., deci poezia mă „exprimă”, nu știu cât, dar asta-i...

Încă nu m-am „cumințit”, ca un „patriarh” (cum mi s-a spus) ca să scriu proză.

Cristian Mladin: *Frumosul sălășluiește în ochii privitorului, se spune. Suntem subiectivi, fără doar și poate, suntem diverși prin natura noastră și unici, ca ființe raționale. Care sunt sursele dumneavoastră de inspirație și ce vă motivează să scrieți?*

Vladimir Belity: Trăind prezentul cu o anume fervoare, asta se vede din tot ce am scris: am iubit cu pasiune, mi-a plăcut să fiu în mijlocul evenimentelor, a vieții; despre asta am scris, cel mai bine se poate vedea din lecturarea sonetelor din „Fals jurnal sentimental”.

Cristian Mladin: *Pe parcursul existenței de peste cincizeci de ani a cenaclului „Luceafărul Arădean”, ați avut mulți colegi cenacliști. Puteți să ne prezentați câțiva autori, pentru care cenaclu a fost o rampă de lansare și care au scris istorie pentru literatura arădeană și/sau națională?*

Vladimir Belity: Pot spune că absolut toți cei ce frecventează cenaclu azi au publicat una sau mai multe cărți: V. Pinte, C. Butunoi, M. R. Iacob, H. Simon, L. Ciupav, F. Pârv, I. Henț, M. Aiftincăi și alții. Dintre cei de mai sus menționați sunt câțiva fericiți câștigători de premii literare; cinste lor!

Cristian Mladin: *Atunci când diferențele de opinie se cer a fi spuse, inevitabil apar și divergențe între membrii unui cenaclu. Cum ați gestionat aceste conflicte de idei și cum reușiți să mențineți coeziunea grupului?*

Vladimir Belity: Da, în cenaclu apar, cum e și normal, diferențe de opinie să zicem, în ce privește tema în discuție, dar ele se armonizează în mod pașnic, în final, cu dezbateră subiectului mai pe larg, cu argumente pro și contra; nu am avut niciun conflict pe această temă.

„Populația” permanent prezentă fiind mai mereu aceeași, lumea se cunoaște, grupul a devenit omogen, prietenia ne leagă, deci... nu e loc aici de neînțelegeri.

Cristian Mladin: *Cum ați defini fericirea? Dar o zi perfectă? Ce ați face dacă ați ști că mâine ar fi sfârșitul vieții pe Pământ?*

Vladimir Belity: „Fericirea” nu îndrăznesc s-o definesc, pentru că probabil nu m-a copleșit niciodată! „Zi perfectă”, o noțiune abstractă: una ce trece fără să lase amintiri de niciun fel.

Se tot vorbește de ceva vreme, cu insistență chiar, de sfârșitul vieții pe Terra; o, și câte scenarii și filme nu s-au făcut pe această temă! De aceea eu, personal, nu-mi pun probleme; „să vedem ce-o fi”, cum zice un prieten hâtru.

Cristian Mladin: *În mod inevitabil, apar în calea noastră tot felul de situații, iar pe termen lung, aceea capătă un volum direct proporțional cu timpul*

(continuare în pag. 17)

Ligia GROSU
(Rep. Moldova)

UN DAR DE SUS, LIMBA ROMÂNĂ

Sunt cea care-am rămas într-o iubire
De Țară și de Neamul ce îndură,
Din libertate gust ca din prescură
Și-n ea Limba Română mi-i cinstire.

Mai sărbătoare astăzi decât ieri,
Pe strămoșească piatră-nălțătoare,
Limba Română-i zare peste zări
Și-a vrajei autoare-ntre popoare.

Intru-n rostirea ei ca-ntr-o livadă
În care înfloresc, de catifea,
În litere de aur înnodate,
Cuvintele, ce m-ar înaripa...

Le las acestei lumi numai lumină
Ca pe-un salut în zori razei de soare.
Cinstesc, prin ele, Limba mea – Română –
Un dar de Sus și-o binecuvântare.

OSÂNDĂ

...Căderea-n brațe mi-o ridic...
toată a mea,
de mine-nstrăinată,
piatră de moară nu-mi mai pare.

Și pană mi-i de scris
În primăvara-n care
flori ne ning,
pe ambele,
din ramuri de cuvânt...

Și mă iubește...și-o iubesc...
În sprijin reciproc
nu concurăm,
nici renunțăm la ring...

Osânda mă sculptează viață...
Iar eu... în brațe mi-o ridic
În primăvara-n care
flori ne ning,
pe ambele,
din ramuri de cuvânt...

BIBLIOTECARUL

Niciodată cuminte
între cuvinte,
va rătăci în căutarea
a tot ce nu minte,
bibliotecarul.

Va explora universuri
de înțelesuri
aale luminii pe fața
fără reversuri,
bibliotecarul.

Peste oceane de cărți,
de cuvinte
va șterge de neuitare
al epocii suflu fierbinte,
bibliotecarul.

Și în trei
cu scriitorul de ieri
și cititorul de azi,
din țărâne,
va aduce-n lumină
cuvântul-fărâșă,
bibliotecarul,
...Pentru-a-l declara
Neistovire și-al lumii răgaz...

DEFINIȚIA OPTIMISMULUI

În lumina sufletului tău,
ochii spre alte lumi ți se deschid
niște dimensiuni ale prezentului
în care vidul... nu mai e vid...

Continent nedescoperit
ce urmează a fi explorat
în lumina luminii,
aici,
nicipând contradictorii,
gândurile rămân o speranță
în care nimic e pierdut
când omul,
îngenunchat de sublim,
lăcrimează.

MICILE-MARI BUCURII

Micile mari bucurii
se scriu cu penița de aur
a gândului sublim
născut în Cetatea Luminii.

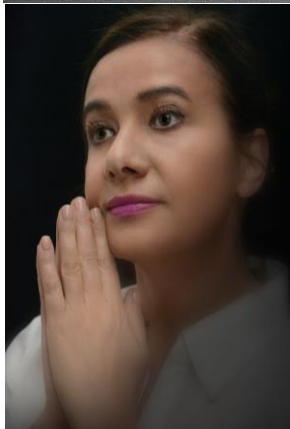
Îl voi ocroti
și-ntr-o rugă îl voi zidi –
de a noastră salvare
oricând lecturare
a tot ce-i durut
Romănesc
ce nu moare în noi

Sunt această emoție
muzică a sufletului
ce n-a uitat să trăiască
sunt suflare, prin el –
Românească

IUBIREA

În anotimpul ei de primăvară
Pygmalion sculptează-,ncinși, cărbunii
Pe inima, care-i devine pară
Și Galatee-n piatra arsă-a lumii.

(continuare în pag. 17)

Paula BÂRSAN

Radiantă

Înțeapă lumina-n prelingeri
O afundă-n duminici de vară
Etimologia iubirii să scrie-n sutură de sori.
Picură veșnicia comori
Nedeschise încă,
Ninsorile cer recurs
Sincerității.

Paradox

Cochilie, melc de tăcere
Tentacule mângâie timpul apus
Ridică oglinzi în rugă prin raze lumină,
Învie zâmbete suspecte,
Suspendate andin
Prin vitralii de cer.
Heruvimi alungați în burgheză culoare
De lacrimă și apăsare lacustră,
Peste carnale tentații plecați,
Preiau voluptoasa putere, o vor și o duc
Spre penitență-n divin.
Rămân crucificați în priviri pe destin.

Metafizică

Oare mă pierzi milimetrică prin sertare?
Avem de încopciat iubirea în corduri de zare.
Ajustăm și mărim cerul
Fără de limite,
Libertățile noastre ștregare,
Adulmecă ca lăstunii.
Tânțari anofeli se preumblă,
Sug dezinvolt uitarea,
Înțeapă seva spre evidența concretă, nu doare.
Urcăm în mister steaua sudului,
Nudă și plină-n esență.

Anatema

Paraclisier
Te-ai ivit, timp.
Dezinvolt călător,
Curățând veșnicia,

Lumi paralele diseci
Învingi matrici,
Convingi.
Te petreci.

Pulsatil

Arde dorința neîntrebătoare
Lacrima află topirea-n lingou,
Vindecă stepa de ursitoare pribeagă
Plecată-n înalt,
Să sufle talanți de noroc
Defilând lujerii veac.
Stejarii nasc falii,
Logaritmi feminini
bil, blocat.
Ceramici smolite de vreme te cheamă,
Tălpi peste funinginile zilei pledează-n logodnă
Refugiul lui ieri,
Acum înghețat în fericirea din zori,
Desprimăvărând ochii tăi
Noblețea secunde de mâine.
Sting setea de pisc din crevasă
Nudă o cugeți,
Exponențială răcoare și boare,
Strat peste strat.
Desfaci în șuvițe de dor
Timpul lor,
Avânți în stol rândunele,
Rodindu-le visul.

Acatist

Rune mustite-n bordeaux
Sar flămânde și mute
Încolțind nemurirea în cactuși,
Dezghiocate neliniști.
Silabe doldora de anafură,
Cupole boltite,
Ochi lucitori dor un pomelnic.
Rugăciunea unui odor
Înaltă inimi pe schele,
Altă fereastră deschide
Aliniind Steaua Polară la sol.

Copți

Plimbăm sămânța speranței,
Narcotic o întorcem.
Pe față, pe dos
Cu furca coaptă de gând.
Remixăm ploaia cu zori,
Să inunde începutul de val
Peste care pășim înspre mal,
Falnicii noi, un Bărăgan.

(continuare în pag. 15)

Banal

Bufonii dansează timpul în pielea goală,
 Bat hora fără pudoare
 O zboară pegași seduși de moneda spartă.
 Și-au luat secunde la butonieră
 Pornind centrifuga în nuntă,
 Să spele smoala rămasă în cute,
 Să smulgă hilarul zâmbetelor amare, ucise
 În maculatu zăpezilor albe.
 Îngeri izgoniți din visare,
 Faguri de gesturi înlănțuite-n hățuri
 Glezna de vară a unei cerșite secunde,
 Joacă-a lor soartă.

Baletistică

Developând soare pe val,
 Țâșni în chemare
 Demult prigonită,
 Fortificata ninsoare.
 Grația balerină
 Rămase să-nvârtă în gol, stinsul ecou.
 Dureau piruete de ochi
 Prea reci în nepăsare, la pândă de stâncă
 Pe alb apretatul avânt.
 Salt cambrat, să-i prindă înaltul zburat
 În geană.
 Nu l-au aflat.

Ironica

Brățări dezlegate aruncă în lacăte
 Vămi promisiunilor sparte.
 Gard înalt ridicat să apere liziera tinerilor fagi,
 De vara uitată afară în baloți de ciulini.

Catharsis

Vei fi aflat
 Preludiul strălucirii.
 Carnal e timpul trecut
 Ce suflă-n cumiști zări, elegant,
 Un azi impondera

(din volumul *Catharsis* de Paula BÂRSAN, Editura Universitară
 București, 2022)

Mónika TÓTH

azi

azi
 luna își face selfie
 cu un măr verde

azi II

sticlă în mare -
 înăuntru un haiku
 în engleză

iubire

casă pustie
 doar parfumul iubitei
 pretutindeni

tu și eu

noapte de vară -
 sub cerul plin de stele
 zâmbim

se naște o poezie

Se naște-o poezie
 Se naște pentru tine, MINUNE
 Ești o rază de soare
 Un trandafir în floare...
 Te ador
 Buzele-mi sunt
 pline de cuvinte

dor

anii copilăriei
 tot mai departe
 floare de cireș

viața mea

dimineață în singurătăți gri
 cu ceașcă de cafea și o carte cu foi
 galbene
 deschisă
 la prânz
 ciorbă, pastramă și pâine proaspătă
 la bunici
 seara
 un poem care ciugulește din palmă
 și dor de tine

Tudosia LAZĂR

Neluța Stăicuț și amintirile sale despre bunica

Fiecare dintre noi am avut bunici, de obicei câte doi! Atât din partea mamei cât și din partea tatei. În viața nepoților aceștia joacă un rol deosebit din mai multe motive. Cel mai puternic este acela că, sunt mult mai toleranți și mai iertători cu greșelile nepoților, sunt mult mai iubitori decât părinții care, din lipsă de timp sau răbdare, uneori din ambele, sunt mai intransigenți mai ales când este vorba de educația lor. Teama de a nu căpăta obiceiuri urâte, de a nu „scăpa” în direcții greșite, fac din părinți, uneori, adevărați instructori. Nu tot așa se manifestă bunicii, (poate și pentru că și ei, la rândul lor, au avut aceleași temeri) acum având posibilitatea să se revanșeze acordând dragostea lor necondiționată nepoților. Și, pentru că nu toți copiii au rude la țară, din dorința de a le arăta o lume necunoscută lor, sperând că așa vor mai scoate nasul din tehnologia care le ocupă tot timpul, a decis că este necesar și benefic să scrie această carte cu amintiri, intitulată: „Bunica, scumpa mea bunică...”

Pe tot parcursul paginilor acestei frumoase cărți găsim reliefate amintiri redade într-un mod foarte plastic, cu mijloacele inedite ale unei exprimări nepretențioase, folosind limbajul acelor locuri. Uneori dându-și seama că termenii arhaici pot fi neînțeleși de cititor, în mod intuitiv vine cu explicații, „actualizând” exprimarea pe înțelesul tuturor. Cu preponderență se creionează portretul bunicii sale, unul dintre personajele principale. O femeie deosebit de puternică, frumoasă la trup și la suflet, cu principii de viață sănătoase care, în ciuda a tot și a toate greutățile pe care viața i le-a servit, nu s-a abătut niciodată de la ele. Acestea i-au fost autoarei lecții de viață pe care bunica sa a știut să i le transmită cu pricepere pentru a-i servi în formarea sa ca OM.

Autoarea a luat „la tors” firul amintirilor legate de arborele său genealogic, creionând cu mult talent personaje și caractere de o adevărată autenticitate! Este uimitor cum, la acea vârstă atât de fragedă, a reușit să observe toate acele detalii legate de obiceiurile locului, munca la câmp, tradiții păstrate doar în acea zonă de țară! Redându-le, ne introduce într-un adevărat tablou social specific anilor de după război. Rămasă văduvă cu trei copii, bunica sa a găsit calea de a supraviețui, ajutând pe cei din jur, mai ales prin harul dăruit de Dumnezeu, acela de a „moși”, simțind intuitiv de ce aveau nevoie tinerele neveste aflate în pragul nașterii, chiar dacă nu avea pregătirea dată de studiile necesare.

„De aceea îmi permit a spune că, bunica era o binecuvântare pentru obștea în care își desfășura activitatea de „moașă comunală și terapeut naturist”. Erau ani în care avea câte 125-200 nașteri pe an...”

În jurul acestui personaj de poveste gravitează toate celelalte personaje ale arborelui genealogic, fiecare cu „ineditul” său, pe care autoarea nu uită să-l scoată în evidență, redând aspecte și tablouri din viața fiecăruia.

Cu foarte multă acuitate redă obiceiurile din preajma sărbătorilor de peste an, de Paște, Crăciun... Ceea ce dă culoare și atracție povestirilor este că ele sunt îmbrăcate în descrierea costumelor care se purtau în acele zile speciale, a felurilor de mâncare specifice locului, toate fiind „oglundite” de parcă au fost ieri! Chiar dacă o face cu durere, într-un mod obiectiv vorbește despre tatăl său, despre care nu are amintiri decât dureroase și care au marcat-o puternic.

Descrierea până în detaliu a obiceiurilor locului, a muncilor câmpului, a frumuseții locului, constituie un plus de valoare care trebuie apreciat la justa sa importanță. Tot astfel descrierea costumelor populare purtate în acea epocă și-n acele locuri, atât pe cele ale femeilor cât și pe cele ale bărbaților, dă valoare de document etnografic acestei cărți care merită studiat și actualizat de specialiștii în domeniu. Și, pentru că orice are un început dar și un sfârșit, ultimile pagini care încheie lecturarea sunt dedicate exclusiv dispariției bunicii sale. Descrierea este scrisă cu cerneala durerii și a lacrimilor autoarei și nu numai. Pentru că sensibilitatea cu care este făcută duce automat la o emoție foarte puternică. Într-un mod firesc, autoarea încheie astfel amintirile sale: „Nu cred că mai este nevoie să adaug nimic... cei 57 de ani de când bunica a plecat într-o stea extrem de luminoasă, nu au reușit să ștergă amintirea ei, iar tot ceea ce v-am povestit este proaspăt și viu în sufletul și mintea mea, ca și când le-am trăit ieri”.

Anii copilăriei și amintirile lor nu pot fi ușor șterși din memoria celor care i-au trăit. Fiecare dintre noi are un sertăraș în suflet care se deschide ori de câte

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

ori pășim în locurile natale și mai cu seamă, în casa strămoșească! Timpul, în perenitatea sa, nu poate să estompeze emoțiile acelor trăiri, ele fac parte din ființa fiecăruia dintre noi. Ele, amintirile, mai vii sau mai șterse, au darul să completeze trăirile prezentului și ale viitorului. Sunt cele care ne dau sentimentul identității și al apartenenței la vatra strămoșească, oriunde ne-am afla. „Amintirile ne urmăresc...”

(urmare din pag. 10)

de istorie din întreaga lume constată cu vădită satisfacție că au avut posibilitatea nu numai să descopere diferite culturi și civilizații, ci și să viseze.

Profitând de această incursiune în lumea frumosului, se cuvine a dezvălui și câteva elemente, cu caracter informațional-statistic, despre ceea ce reprezintă Luvrul în ziua de astăzi.

Muzeul parizian - ce însumează, în sălile de expoziție, cca. 60000 m pătrați, determinându-te să-i parcurgi, atunci când simți nevoia să-ți înfrumusețezi sufletul și știi că îți priește timpul - a ajuns, în momentul de față, drept cea mai frecventată instituție de acest fel de pe planetă. Anual, prin galeriile sale, se perindă peste 8 milioane de vizitatori, 70% dintre aceștia provenind din țările exterioare Franței. Pe timpul verii, doar într-o singură zi, reușesc să-i îi treacă pragul 30000 de oameni, mai bine de jumătate din ei fiind tineri, cu vârsta aflată sub 25 de ani. Mai trebuie reținut faptul că Luvrul, în afară de ceea ce s-a evidențiat în articolul de față, mai deține, printre altele, și impresionante colecții de artă decorativă sau de grafică, cea din urmă cuprinzând, la rândul ei, 140000 piese, fapt ce o situează deja pe primul loc din lume.

Încheiem periplul nostru și cu un fel de recomandare utilă, desigur pentru cei care și-au propus să descindă aici. Prima dată, noii vizitatori, o dată ajunși la Muzeul Luvru, vor trebui să aleagă secția pe care și-ar dori să o cunoască și să o admire, pentru a se putea încadra în timpul pe care și l-au rezervat acesteia, urmând ca, ulterior, atunci când li se va mai ivi un nou prilej, ei să revină pentru a vedea și restul secțiilor.

resurse web:

https://api-www.louvre.fr/sites/default/files/2022-03/LOUVRE_PlanG-2022-FR_0.pdf

<https://www.tickets-paris.fr/fr/musee-du-louvre/musee-du-louvre-interieur/>

https://collections-louvre-fr.translate.google/recherche?typology%5B0%5D=1&x_tr_sl=fr&x_tr_tl=ro&x_tr_hl=ro&x_tr_pto=sc

(urmare din pag. 12)

parcurs și numărul de oameni implicați. Povestiți-ne, vă rog, o întâmplare comică și una tristă sau o situație dificilă, să spunem.

Vladimir Belity: La o ședință de lucru, prin anii '80, șefa ne-a precizat că la vizita de lucru a celor de la Centru a fost atenționată tocmai vis-a-vis de inaugurarea instituției Casei de Cultură a Sindicatelor din "Pădurice" prin cuvintele: „e cazul să facem un gard viu din sârmă ghimpată, să asigurăm păstrarea curățeniei și a ordinii de

sector; și ca observație proprie: placa de faianță ce a căzut de pe fațadă și zace spartă să fie adunată, reciclată și pusă înapoi (și acum locul ei e gol!)”.

Noi, cei prezenți am crezut la început că e o glumă, dar când cele de mai sus ni s-au repetat n-am știut ce să facem: să râdem în hohote, ori ce? Am zâmbit la final, considerând că am trăit un moment „hazliu”.

Am avut multe momente vesele ca cel de mai sus dar și destule triste, de care nu vreau să-mi aduc aminte...

Cristian Mladin: *Ce proiecte artistice aveți în plan și în desfășurare, și care sunt perspectivele Cenaclului "Luceafărul Arădean" pe termen scurt, mediu și lung?*

Vladimir Belity: Ținând cont de „anii mei”, am de finalizat încă un volum de sonete, o carte pentru copii, neterminată, „Elefanțelul de pluș”; și de se va putea, și o antologie de cenaclu (a 5-a), la 60 de ani de la „naștere”.

Cât privește viața de cenaclu, ea va merge cât se va putea; lumea nu mai coabitează cu literatura, deci ținând cont că mulți din cei ce-l mai frecventează sunt de vârsta a treia, vă pot spune doar: „o tempora!”

Cristian Mladin: *Mulțumesc din suflet pentru amabilitatea de a-mi răspunde la întrebări și închei, dorindu-vă multă sănătate și putere de muncă.*

Vladimir Belity: Și eu vă mulțumesc, pentru dialogul constructiv și retrospectiv!

(urmare din pag. 13)

Iar spațiul ei, nicidecum o întâmplare
De-a fi un templu al „Sonatei Lunii,
E darul pentru care nu se moare
Decât dând viață curgerii minunii.

Ea își înalță casa de poveste
Și e caleidoscopul inefabil
Al stărilor ce ating divine creste
Țesute în decorul imuabil,

În care viața e-o însuflețire
Și un debut al flăcării – în vals
Până în ultima destăinuire
A urmei negândite de vreun fals.

În anotimpul ei de primăvară
E-a simfoniilor înmugurire
În inimile ce nu știu să moară
Decât pe brațe ce nu-și scriu murirea.

Aici își pot picta mărturisirea
Și-așterne drum de floare spre Parnas
Dăltuitori în clipă – spre ocrotirea
Alaiului de muze-n ea rămas

IUBIRE– întru strălucire...

George ITOAFĂ**Mâna unui crivăţ neliniştit**

Locuim în corturile oaselor,
având forme asemănătoare,
uneori inegale,
doar aburii remuşcărilor
dovedesc existenţa,
apoi, uliţa pare a ne deplasa
cu precizie, pe o tablă de şah,
fiecare stă pe pătrăţica lui.
Mâna unui crivăţ neliniştit
azvârle trupurile,
ca la final
să ne reaşeze firesc
în nevoia socializării.

Umblu hai-hui, amintind de bunica

Şenile grele, urnite, înaintează pe stofa gri,
se trage cu aţe subţiri, impregnate
şi par a veni dinspre bolta izbită de spaţiu,
ninge mărunţ pe margini de tivuri cusute,
şi observ cum migala e trasă de mâini,
încă sunt bine, doar, afară e ger,
bunica trage de nod şi grenade de înjurii
se abat înspre aprig război,
mă înrolez mai devreme, apărând iarna grea
de un trup dezgolit, detonat de iubire,
cad prizonier în neştierea de frunze,
număr secunde, detonând un blestem,
cad fulgi albi din haina zidită recent,
cât de departe îmi ajung aste gânduri
trântite la ordin de nerv,
pacea-i plăpândă, am văzut-o-n oglindă,
stau prin tranşee, şi-mi şuiere dracii,
cât mai arunc, înarmata mea soată,
doar am lipsit adăpând câteva ore ameţite, ca mine,
am plecat sfâşiat, la bunica să coase ruptura,
am fost prins în carnagiu, ciuruit-am din clipe,
genunchii au cedat, dezertând, au căzut prizonieri,
cred că sunt beat, mi-ai lipsit parca ani,
î închide-mă, dar nu mă mai lăsa să te caut prin noapte,
orb, fără simţuri la mine, umblu hai-hui, amintind de
bunica.

Angi

Angi, vezi dragă,
porumbelul vânat are bilet de adio,
cineva a spus că îmi va scrie,
e posibil ca el să fie un comis voiajor,
mare păcat că a fost săgetat de un fulger hapsân,
a ţintit înspre mine, dar, porumbelul a ales să îmi fie erou,
Angi, mergi
să-l petreci pân' la groapă, să-l plângi, să-l ascunzi

între frunze uscate, eu, voi aprinde biletul de adio,
în casa fără suflare recentă, aşezat pe un pat de
spital,
ochii îmi fug spre lumină, înecându-mă-n lacrimi
căzute pe o parte şi gândul mă bate în noapte,
n-am somn, navighez spre un ţarm locuit de
cadavre.

Angi, dă-mi pace
eşti doar o nălucă ce spulberi speranţe.

Stele verzi

Am văzut o clipă stele verzi,
deasupra capului, încununate
aşteptau startul.

Mare-i grădina lui Dumnezeu,
dacă locuiesc ca o plantă
în serbarea timpului,
deschizând petale suspendate-n trăire.

O licoare infinită absoarbe deziluzia,
simt cum carul mic a înhămat stelele
în dimensiunea asta,
am împart sufletul.

Punctul G

Un punct pe cerul în care priveşti,
asta sunt,
e suficient să descoperi punctul G
acoperit cu liane,
coborând din aorte,
de la G mi se trag toate belelele, lelele...
ecoul se risipea la urechile tale,
în acordul acestui G, vibrând
pâna la percepţie,
eu, George, te lămuresc,
priveşte spre stele
împlineşte-te razantă, lunecând prin comete,
împletind sânziene
pe cărarea unde vieţuiesc.

Simtit mâna rece a unei fecioare
ce fâlfâie, azvârlită de o catapultă
măturată de dorinţe,
intru în abdomenul spaţiului,
crescând şi trăind în senzaţii,
îmi port liniştea pe Bulevardul G din Guatemala.

Sunt eu şi-o măsură străină în mine

Îmbrăcat în ie încep să percep
broderii de cuvinte,
cum se împleticesc
în sudoarea trupului,
fără să descifrez probabilităţi
interminabile de senzuri
prin flori roşii ce apar
şi eu dispar pe câmpul lor
în nefireasca cronică răsar.

(continuare în pag. 19)

Simt cum mă citiți pe la spate,
nu ne intersectăm ochii,
să vă sorb în adâncul sufletului
cusut cu fir de borangic.
Doar una pe jumătate de înălțime
intră,
cucerește apogeul fenomenelor
indefinite,
sunt eu și-o măsură străină în mine.

Masa lovită în posterior

Priveam masa albă rumegând
iarba uscată, uitată în coș,
zâmbeam!
Părea a fi un inorog pătrat,
copitele albe loveau pavelele încinse.
În acel moment nechezau norii
și ploaia țesăla creatura albă.
Un idiot beat a încălecat pe-o șa,
iar masa lovită în posterior
de alt comesean pulbere
a zburat în tufiș cât a-i clipi
Nu pot să cred, cât de tare!

Poem pentru liniștea ta

Seara când trupul doarme
te zvârcolești în durerile minții,
cauți apusul îndepărtatelor simțuri
ce te binedispun.
Cât de departe au plecat amintirile,
spre alte țărâmurii,
unde timpul nu are dimensiune.
Ai plecat să te bucuri trecutul,
să urmărești filmul vieții,
când doi tineri frumoși
credeau în ei.
Dragă Eugen, vei rămâne
aici prezent pentru Carmen,
cea care te va aminti.
Drum bun în universul lui veșnic!

Înaintând prin iarnă

Înaintând prin iarnă
cu ramurile astea lăsate pe trupul alb,
părând fructe neculese
așezate în vârful coamei
unde păsări înfricoșitoare dau târcoale,
iar teama cuprinde orizontul
clipelor ce trec
neobișnuit de rapide,
iarna asta am simțit prezentă
forma unei năluci
care pășește măsurând dimensiunea,
ah, zăpada asta de s-ar topi
ar hrăni rădăcinile,
ca apoi să plec din solul acesta,
unde trupul s-a vârat adânc
rânind speranțele
ce au migrat indifferente.

Să n-ai nevoie de nimic când îți lipsește totul

să n-ai nevoie de nimic când îți lipsește totul,
încercând să pui puțin în pahar când nu ai ce,
să cuprinzi trupul singur cu singurătatea brațelor,
să rostești cu simplitatea cuvintelor singure
dorind să trăiești încă o viață în zadarul timpului,
ce mare lucru e să fii acolo unde nimeni nu-ți este,
să mergi înapoia pașilor ce te-au purtat înainte,
și-n toate, satelit să fii existând în amintirea iubitei.
of, da! locuiesc în cuvinte lipsite de sens.

HAIKU

cuprinse de vânt-
narcisele depășesc
spațiul ferestrei.

*

un cuc liniștit
lângă un cuc neliniștit-
bat oroligii.

*

o pană albă
purtată de val la mal-
doar un pescăruș.

*

stoluri de cocori-
și eu cucerit rămân
la distanță de ei.

*

puf de pădăii
aterizând pe sol-
schimbă culoarea.

*

iarbă și pene-
proaspăt cosite zboară
spre necunoscut.

*

din cer cad pene-
păsări ascunse de nori
nu le revendică.

*

un cuib părăsit-
adăpostește praful
ce cade pe el.

*

fruzele grele-
așternut toamnă
amintind treceri.

*

bat ramuri la geam-
dorm visând primăvara
cu frunze și flori.

*

merg prin livadă-
ochii-s înconjurați
de nepăsare.

Ella LEYNARD

Aurul creierului

Culoarea literei negre pe foaia albă este o iluzie optică pentru ca noi toți să o putem citi, culoarea literei este culoarea fânului uscându-se, este culoarea razei de soare așezată pe petala trandafirului galben, și, devenită, astfel, în sfârșit, material de vizibilă, adevărata culoare a literei așezându-se în foaie, este cea a aurului, pentru ca apoi, noi toți, deschinzând cartea, să putem vedea sensul coborât din mintea scriitorului, urcând din nou spre soare, în trecerea lui, prin mintea cititorului.

Această iubire

Mamei

Această iubire care m-a purtat în ea este destinul sensului care, în fiecare zi naște lumea, încă o dată, ar fi fost imposibil să fie imaginată în mintea unui om.

Raza soarelui

Se vor spulbera norii, simt razele soarelui tot mai aproape, i-au ajuns, îi vor învinge curând, când voi porni în această zi, se vor fi spulberat ca și cum nu s-au aflat pe cer în această dimineață, ca însăși năluca care a încercat să îmi smulgă iubirea, care între timp a devenit eu însămi.

Cuvântul rostit

Aerul din jurul meu devine casant, fiecare pas necesită o grijă ieșită din comun, neexistând la vedere, pericolul este de atmosferă, mă ajunge, ca un vuiet, în cea mai de jos notă a lui, de mult se impregnează în pereții aerului care au reacționat în felul lor propriu, eu, în fiecare zi, mă întreb din ce parte va veni totuși, cuvântul rostit.

Naștere

Ocolul gândului pe tărâmul tăcerilor a fost copilăria cuvântului meu.

Privind, cu timpul, din ce în ce mai în adâncime, până acolo unde realitatea însăși permitea indiscreția, sedusă fiind de bucuria cunoașterii de a se dezvălui, surprinzător de mult, uneori. Astfel, crescând, în același timp cu înțelegerea asupra realității, ochiul meu a început să semene din ce în ce mai mult cu vederea vulturului, privind de unde ochiul pământean nu poate ajunge și nici nu îi poate percepe vederea.

Tăcerile sunt tărâmul reîntoarcerii, oricând, în liniștea gândului.

Cântec

Sunet și cunoaștere, răsărire ca sens, tresărire în miez, cerul umplând culoare, vuietul va ajunge din depărtare, portretul se va însufleși din contur, de data aceasta, simt că în spatele cortinei se află fântâna cu apă bună. Pot pleca și fără cuvinte în zi, pașii sunt fermi, simt cum port în minte însemnul fiecărui drum bun.

Cuvintele tăcerii

Îmi vorbește tăcerea cu acele cuvinte pe care le păstrează mereu proaspete, pentru a-mi însoți neliniștea pornirii în lume a fiecărei cărți.

Văd zăpada care se pregătește și va coborî pentru ca drumul pe care va porni cartea să fie plin de lumină.

Capătul gândului

Alunec pe el, ca pe un derdeluș alb, subțire ca un fir de mătase transparentă, închid ochii să mă bucur de această călătorie, să o las să mă invadeze, devenind una cu parcursul însuși, să nu mă gândesc, străbătând, la nimic, să nu mai existe gânduri, oboseli, să rămână doar starea unui sentiment care sunt eu însămi, devenind eu însămi.

Apropierea de sens

Saltul nu are calități decât de circumstanță, ocazional poate fi încercat, în contexte limitate, neaducând nici o înțelegere, salvând o stare de fapt.

(continuare în pag. 21)

Adriana DANDU

AZI

Între noi sunt poduri smălțuite,
sub care trec pulsând dureri -
fragile nave de cuvinte,
desprinse greu de marile tăceri.

Tu, iartă - mă, supusă lacrimă- fecioară,
că pentru tine - ngenunchez nadirul,
și pentru - a nu știu câta oară,
prin labirintul viu îți depăn firul.

Dar, uite, bat la porți secunde
cu sentințe tot mai înnegrite,
e timpul mut și, Doamne, unde
să fac recurs la necuvinte?

Nicio rază nu-mi trimite "Măine",
niciun zvon suav dinspre răsărit,
ci "Azi" e tot ce îmi rămâne -
o stație înainte de..... Sfârșit.

CAPCANE DE VISE

Mai sunt limanuri calde și ore înmiresmate
în care să coboare sufletul orfan?
Un fel de adăposturi pentru eternitate,
sau niște oaze - n care să nu te cauți în van?

E ruptă depărtarea și colcăie de semne
cum că aproapele e-un pol de infinit,
e strangulată puntea ce leagă de poeme
infimul nostru tandru, adeseori strivit.

Sonete fără sunet ne răscolesc din spume
și ne dizolvă - n alb culori amanetate,
ca niște glugi dospite de cețuri și de brume,
cad orizonturi sacre - n oglinzile crăpate.

Mai sunt brațe întinse spre inima iubirii?
Mai sunt inimi deschise spre brațele întinse?
Alunecând din trupuri, ca toamna trandafirii,
sunt numai inimi prinse - n capcanele de vise.

CA ȘI CÂND...

Tu treci din mine - n versul meu abrupt,
cum trec prin sfera ochiului pătrate,
tu treci prin mine ca și când te-am rupt
din traiectoria vieții către moarte.

Tu treci prin mine în albul de poem,
ca un reflex de ape revărsate
pe-același dig extatic și suprem,
din excesiva lor singurătate.

Cum se întorc zăpezile să cearnă
același trup al toamnei străvezii,
cum pe pământ mereu se face seară,
tu pleci din mine ca și când revii.

(urmare din pag. 20)

Drumul se face în ritmul normal al bățăilor inimii,
negrăbit, neaccentuate nuanțele, cu privirea atent
așezată pe realitatea dezvăluitoare de sens.

Tăcerea

Acel ultim moment al tăcerii înainte
de izbucnirea cuvântului,
când ziua dispare încet, când cortina
se va ridica dintr-o clipă în alta.
Sunt clipe pe care aș vrea să le prelungesc,
să le spun mereu să aștepte clipa următoare,
apoi cealaltă,
până când ele însele s-ar dumiri brusc că, de fapt,
nu au nici un motiv să treacă.

Năluca iernii

Iarna coboară prin pădurile care,
pierzându-și frunzele,
seamănă atât de bine cu literele uriașe,
suple, care se îmbrățișează, prelungindu-se.
Îmi uit privirea în admirația lor
și crește în mine, brusc, un dor de neînțeles de a
mă fi născut vultur,
și rămân cu dorul de cea mai înaltă creangă,
care, înțepând cerul, îl împinge tot mai sus,
în ochiul meu cuibărită privirea vulturului,
privindu-ne de sus.

Nicoleta SURDEI

Te uită, Doamne..

te uită, Doamne, călimara-mi plânge..
penița-i frântă-n ochiul unei frunze,
nescris poemul toamnei mă înfrânge,
că nu m-am priceput citi pe buze...
dar iartă-mi poticnirilor ecouri,
și nu da ploii hrană semnul de-ntrebare,
mai lasă-mi timp să primenesc motouri,
să stâmpăr setea pusă la sărare..
te uită, Doamne, călimara-mi plânge,
penița-i frântă-n coasta unei frunze ..
îndură-Te de rănilor-mi nătânge,
trimite-mi Har, m-am săturat de muze..

potecă

rămasă-i fără de chip durerea
din sânii primăverii cad lăstuni,
și călimara își strănută netăcerea,
potecilor seduse de furtuni...

tâlcuri

într-un final, n-am asfințit
port cicatrici trăitelor prea multe,
doar rimele-au încărunchit,
de dorul strofelor născute să asculte...

Mărturisiri

în mine ard poeme-ngenuncheate,
nu mă mai tem de flacăra deloc,
din scrumul amintirii deocheate,
nu-mi voi clădi castel și nici alt joc...

într-un târziu, pesemne, vine ploaia,
să-mi biciuiască goliciunea, la soroc,
cuvintele se-ascund de baba-gaia,
și-n temnița tăcerii se răscoc...

Tu, Doamne, slobozește doar iertarea,
îndură-mi răbufnirile sentințe,
dar nu lăsa să-și risipească sarea,
vândutele la iarmaroc și nevoițe...

de dor...

caii tăi sunt chihlimbar,
beau al nopților hotar,
pizmuiesc, de dor..
caii mei piatră desfacă,
lună-mi fii și mă îmbracă
în sărutul coamei lor...
cai de-argint, cai de rubine,
herghelii de cai suspine
a sărut, de dor...

Așteptare..

noaptea-și întinde pletele lungi,
scrie poeme fără cărare,
se tot zvonește că n-ai s-ajungi,
grea-i așteptarea și n-am scăpare...

nu pot fugi, încotro să apuc...
luna se joacă de-a baba-oarba,
dar un luceafăr deasupra de nuc,
își primenește mustața și barba,

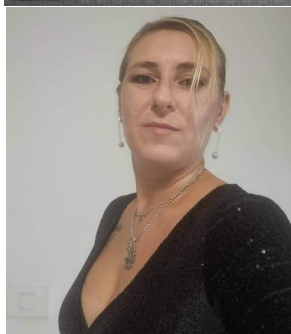
cui rost să-i fie, ce vrea culege,
cum mă mai tace neghiob vârcolac,
pleoapa fântânii nu vrea a-l alege,
și îl alungă, umbră pe lac...

noaptea-și întinde pletele lungi,
mi-e teamă somnul să nu mă fure,
că dacă totuși vrei să ajungi,
să-ți cânt potecă, să mi te-ndure...

vântul

vântul a șoptit zâmbind,
la urechea dorului
și-a fugit apoi ștrengarul,
să-i doinească muntelui...
din miresmele tristeții,
zămislit-a flori,
mă plouă
și-mi sărută dimineața
gleznele cu bobi de rouă...
mângâierea vântului,
ca o salamandră-n sân,
uită inșa sa-mi descânta
inima
de-atât suspin...
sunt doar licăr necuprins,
într-al nopții tainic cor,
șoapta vântului a-nvins,
iar sunt zâmbet și... mi-e dor!

Alina Roxana SAVIN**Alegorie**

Desfă-ți tu ramurile vechi copac
Spre cerul negru-ntunecat
Și te ridică neschimbat
Pe-al lumii albe catafalc.

Șterge-ți din frunze vechi culori
Ca să răsară muguri noi,
Să înflorească lângă noi
Miresme dulci de dalbe flori.

Mai sus să te înalți supus
Căci poți să te ridici străpuns
De lame care taie uns
Al tău trup veșnic nespus.

Desfă-ți tu ramurile vechi copac
Speranță-n lume neschimbat
Și-om înflori sub ramu-ți cald
Ca pe un veșnic catafalc.

Greu de dus

Nu știu pe unde s-o apuc,
Căci toate căile îmi par închise
Și aripile mi se rup
Șfârșesc sub focurile stinse.

Am încercat să mă ridic
Dar m-am împiedicat de gloată
Doar ochii par că mai dezic
Această tragică și sumbră soartă.

Visez cu minte și cu trup
Dar mă înec pe înserate
Plătesc această viață mult prea scump
Mai mult decât aș da pe moarte.

Am întrebat odată luna

Am întrebat odată luna
De ce ea m-a iubit cu jale
Când se rostogolea la vale
Pe-albastrul cerului într-una.

Nu mi-a răspuns la întrebare
Mi-a mângâiat doar chipul blând
Și s-a ascuns într-un mormânt
De albe stele căzătoare.

Am înțeles cuvântu-i scump
Că nu-s un astru ce răsare
Să mă pot naște cum apare,
Ci doar pe pământ să irump.

Am întrebat odată luna
De ce sunt om pierdut în zare
Pe căi închise călătoare
Și nu-s o stea din dalbă-i vâna.

Alunecă copacii

Alunecă copacii într-o lungă uitare,
La margine de codru se scutură tăcuți
Precum ninge cu dalbe noiene de visare
Așa rămân ei goi pe dealuri prea desculți.

Cu crengi înmugurite se-nalță-n depărtare
Să caute lumescul vers de îngeri recitit.
Păcat că vorba dulce în ceruri ea răsare
Nu pe pământ acru și-n glod negru-amorțit

Alunecă copacii într-o lungă uitare
Și omul care zace la umbră-a adormit
Căci ramurile crude îl poartă spre visare
Dar murmurul lor rece la viață l-a trezit.

Nu am spus

Nu am spus lumii tot ce aș fi vrut
Nici ruga nu mi-am înălțat-o înspre zare
Ci am ținut-o ascunsă în tăcut
Cum este valul înghițit de mare.

Mi-am adormit în minte vechi dorințe
Și le-am uitat pitite într-o minte
Ce îmi părea nebună în semințe
Prea ageră și poate prea fierbinte.

Nu am spus nimănui minciuna vieții
Că toate par ca răsărit de soare
Când nu-i de fapt tristețea tinereții
Uitată într-un vechi apus ce încet moare

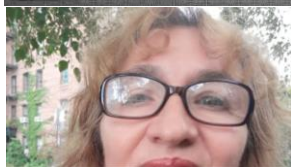
Plouă

Curg picături de apă peste noi
În șiruri lungi ne-mbrățișează
Și corpurile modelează
Cu hainele lor tare moi.

Ne-nvăluie în al lor cânt
Ce în surdină el vibrează
Ca un îndemn ce incantează
Reîncarnarea în veșmânt.

Ne plouă trupurile-n noi
Se unduiesc cu ape calde
Și picături de fluturi dalbe
Ne nasc din stropi suavi de ploi.

Marieta CRISTIAN

Mărturia unui om de zăpadă

Da... la-mă cu tine!
Desigur nu în America pentru că sunt deja acolo ci în
iarna visului tău.

Te rog să ai grijă de mine să nu mă rățesc
printre troienele speranțelor care ning întruna
cu fulgi mari și grei
ca plumbul bacovian depozitat de culoare și
consistență,
un ecou ciudat al unui suflet trist
Să ai grijă
să nu mă fac om de zăpadă
Interesantă entitate!

A condensat în el picătură cu picătură
atâtea iubiri spulberate devenind o arcă aptă să
navigheze
spre o viitoare eternitate glaciară
E provocator dar și riscant
să-ți asumi un astfel de rol
Poti deveni o amenințare pentru întreaga planetă
topindu-te la o pățimășă, neprevăzută iubire
provocând o nouă apocaliptică
încălzire globală.

Mă și văd călătorind
prin troienele albului
din mine
făcând slalom printre locurile călduțe
străduindu-mă
să nu uit cumva
că sunt de gheață
și nu-mi priește
decât frigul,
alunecând vertiginos
cu o vagă nelamurire - Încotro?
Probabil că
voi găsi în sfârșit
într-un buletin meteo
eronat,
încâlcit ca prezicerile Pithiei
cele mai scăzute temperaturi
și atunci voi reuși
să-mi adorm vigilența
și să visez
o călătorie cu tine
în aurora boreală
care să-și arunce curcubeiele peste flăcările
pământului aprins de iubirea noastră

Definiție

Fiecare pasăre e o sferă
O sferă smulsă
din zborul bolovanului scăpat din strânsoarea
lui Sisif
O sferă ca o cometă îmbătrânită,
târându-și flacăra

spre peșterile ascunse
în secerea lunii
ca un tramvai obosit
care se retrage la depou
să se odihnească
Dar dacă te uiți la mine
O să vezi că diametrul meu nu e drept
Ci puțin într-o parte
Ca o pasăre
care zboară în picaj strecurându-se abil
prin cercurile aprinse
ale răsăritului și apusului din noi
Dar
dacă te uiți mai bine la mine
ai să vezi
că diametrul meu
de la un timp
este înclinat...
spre pământ
dar și spre cer și
i-au crescut patru aripi cu care zboară simultan
spre amândouă...

De sezon...

Primavara dormitează nehotărâtă în sufletu-mi pe
când iarna infricoșată de alzheimerul ce-o pândește
ca un lup hămesit încearcă să-și calculeze
rămășițele IQ-ului într-un joc provocator, căutând
albul ascuns în nămeții de negru.
Flori nerăbdătoare sunt fulgerate de tăișul înghețat
al luminii înainte de a-și tatua destinul cu lacrimi
aromitoare pe cuvintele incolore care se așează
rugător la poarta pecetluită a metaforelor...
Iarna își joacă șahul alb-negru
pe o tablă imensă mutând provocator
Pionii înmuguriți,
trimiși să prospecteze starea noilor vremuri,
Turnuri închise pe vecie de câțiva Dracula
cu propriul cap înfipt ca florile gingașe,
tremurătoare,
În tijele devenite țepe însetate de sevă ,
Cai împiedicați
în hățurile unui Santa bătuit de o iubire târzie
consumată printre hornurile fumegând
a sărbătoare,
la granița dintr-o două lumi paralele,
Nebuni îndrăzneți dezgolindu-și pieptul
în fața gerului
întors ca fiul risipitor amăgit de iluzii
iar și iar,
Regi și regine,
oportuniști de profesie,
din umbra înălțimii
reci dar nu și nemuritoare,
tot asteaptă
să-și pună
sceptrul pe un mat inexorabil,
să-și restructureze regatele
hrănindu-și supușii cu amăgitoare culori,
să-i hipnotizeze o vreme,
să-i pregătească
pentru o nouă primăvară,

(continuare în pag. 25)

care,
Conturând în gri verde o grafică vie palpită după bătăile
aritmice ale unui cord înnebunit de
SPERANȚĂ.

Călătorie

Am călătorit cândva într-o lume... altfel!...
Am văzut cu uimire cum copacii antifonau frunzele să
nu foșnească ori de câte ori o adiere le agita ca pe
bănuții teaurizați cu bucurie de copil într-o pușculiță
Valurile își zdrobeau spinările ascunzându-și geamătul
în urlatul amuțit de efort al mării.
Păsările săgetau înălțimile mângâind catifeaua norilor
care amortiza ca o cortină grea orice sunet.
Ploile cădeau în reluare, iarăși și iarăși, legând cerul de
pământ răsucindu-se în coloane de susținere - un
adevărat templu al tăcerii în care aduceau ofrande
lumina și întunericul...
Mi-am continuat parcursul prospectând cu asiduitate
Timpul își ascunsese ceasornicul atât de bine încât nu
mai reușea să-l găsească și cerceta cu bastonul
asemenea unui orb nesigur de pasul ce avea de făcut ,
zâmbind ca Bocelli în gol către publicul extaziat de tic -
tacul curgerii fără sunet și fără ecou.

Tăcerea plictisită vroia să iasă din ea însăși, începuse
să ducă dorul a ceea ce nu fusese vreodată și bănuia
c-ar putea fi-un descânt magic, o liturghie, o arie a
"călușelor" scăpați din hăturile carului lui Phaeton,
neascultatorul, în apropierea soarelui, o Mahabharatā
molcomă fără început și sfârșit, un urlat întrebător al
Destinului chinuit și EL de același "a fi sau a nu fi",
poate chiar muzica sferelor, o ipostază sonoră a
timpului fărâmițat în diezi și bemoli pe portativul cosmic
Într-un act de curaj suprem a sfâșiat din propria coastă
o fărâamă precum Dumnezeu din coasta lui Adam și a
plămădit pentru a conviețui spre eternitate Cuvântul...

Siluate (Omagiu)

Un Moromete(sau Marin Preda?!?) sprijinindu-și
fruntea prea grea să nu intre în coliziune cu nodul
gordian al filozofiei
cu tăișul marilor tăceri
ca un Alexandru Macedon în fața unei noi cuceriri

Un pisc în ceață învăluit de susurul fântânii cu
ghizdurile abia răsărite din uscăciunea curții pustii,
amplificat de simfonia apusului
Parcă s-ar fi mutat în bățatură toate artezienele din
gradina Louvrului!
intonând o adevărată cavalerie rusticană, jucându-se
cu razele pornite din lampa îmbătrânită care se străduia
să-si trimită lumina palidă în cerul grăbit și respingător
al eternității.

Un dascăl ad-hoc (la orice necunoscută îi arunca viața
provocator) care are universul fără margini la panglica
pălăriei, conectate ca o antenă de ultimă generație la
toate neîmplinirile lumii.

Statuie vie respirând în cicluri de sute de ani hrănindu-
se dintr-o mitologie împlătinată ciclic

Hercule, Marte, Jupiter și toți ceilalți, zei și titani
crescând fără încetare sub secera neobosită,
împlețiți ca spicele unui lan încolțind la nesfârșit,
într-un snop unic.

O proiecție a unui timp deformat, debusolat el
însuși care nu-si mai știe genezele și se teme de
fețele hâde ale stingerii .

Embouteillage...

Nu ne place să fim noi înșine...
deși impresionăm,
avem "greutate".
Debordăm de euri
care aleargă haotic
pe o autostradă supraaglomerată
unde bouchoanele de
viroși cu nume amenințătoare de covid
se țin lanț.
Se duc războaie grele pentru supremație
întreținute de Putini clonați într-o Rusie
criogenată.
Există și
momente de liniște
când războiul își pune masca jocului...
Pe tarlău pârjolit de nucleare a tablei de șah se
mișcă încrâncenat nebunii, caii, turele,
regii și reginele
dar mai ales armate de pioni.
Jocul dobândește dimensiunile hiperbolice ale
unui stadion cosmic pulsând în ritmul genezei și
apocalipsei
când tăcerea și cuvântul sunt scoase "în aut"
pentru o banală eternitate.
Povestea devine interesantă -
Ne transformăm în sarcofage cosmice închizând
în noi
tot ce a avut întrupare de om.
Rai și lad amestecate, înghițind Timpul.
Viitorul curge spre înapoi spulberând prezentul și
se varsă năvalnic în trecut ca un film întors dat pe
"repede... înapoi".
O arcă a lui Noe salvează ritmic naufragiați
înaintând încet dar sigur împotriva curentului...

Nedumeriri

Călători prin secunde grăbite și incolor, trecătorii
robotizați își târăsc cu pași zornăitori nedumeririle
de-o viață
Le strunesc greu în lasouri agile ca niște
toreadori răniți dar încă ați de luptă

Unii deja prinși în mrejele abandonului le lasă în
așteptare în ipostaze jalnice ca bastoanele inutile
dupa ce Fred Astaire și-a încheiat stepul.

Alții, mai grijulii, le reazămă de copaci ciudați, axe
trimise parcă de Brâncuși spre cer să fluture niște
calculatoare eronate care amenință prăbușirea
universului.

Mihaela PODUȚ IENUȚAȘ

Mi-aș fi dorit

Să fiu primul tău vis
 Pășind desculț prin roua de seară,
 Să fiu primul tău dor
 Fierbinte
 Și tu să nu știi ce sunt,
 Să alergi prin vântul de toamnă,
 Printre brânduși și întrebări nerostite,
 Despre frunze ce cad,
 Despre fiorul pulsând în inima ta
 Prea mare pentru pieptul firav,
 De atunci,
 Prea mic pentru nemărginirea ochilor tăi,
 Culegători de stele.
 Mi-aș fi dorit să fiu prima ta patimă,
 Primul clocot în sângele greu,
 Curgând dureros și leneș prin vene,
 Și tu să știi ce sunt.
 Mi-aș fi dorit să-ți fiu dimineată și seară
 Și busuiocul de sub pernă
 Și cel de după icoana
 Binecuvântare
 Și da, mi-aș fi dorit,
 O grădină cu albastrele
 Și îngeri.
 Poate doi.

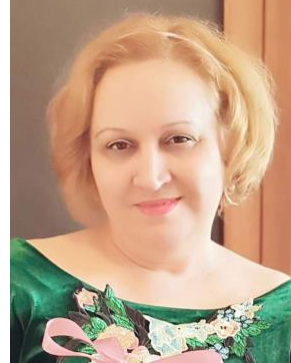
Mă plimb așa, pe margine de dacă,

Ca și pe pietre într-un râu de munte
 Și temătoare, gândurile-mi calcă,
 Pe întrebări ce nu vor a se pune.

Că vine în vârtejuri de sub stâncă,
 (Ceva în mine s-a făcut de piatră),
 Nu știi dacă aluneci, de-i adâncă,
 De nu te-o duce apa-nvolburată.

Iluzii printre degete se duc,
 În unde ademenind, bănuți de soare
 Și iar nu știu pe unde să apuc,
 Când altă zi se-adapă mai la vale.

Iar stropii răsfirați în răsărit,
 De coama-i de neliniști răzvrătită,
 La mine-n gene parcă s-au ivit,
 Sunt singură pe râu și-mi este frică.

Mioara BACIU

DESCULȚI PRIN GÂND

Alergăm desculți pe ulițele vieții
 în povestea timpului crud,
 traversat prin tăcerea dimineții din noi.
 Arcul său se-nfinge în regatul minții
 uns cu țândări de cuvinte
 și roind prin munții cunoașterii...
 Deschide orizonturi de-așteptări
 pierdute în neguri de anotimp,
 în nespuse trăiri,
 adunate în franjuri de gând,
 descălțați în slove, în vers, în cuvânt....

SUNT

Sunt gând ce-alunec fremătând
 Pe spinarea învolburată a mării
 Sunt pescaruș ce-și poartă iubirea
 Pe aripa lunii, sărutându-i brațele...
 Sunt foșnet, sunt dor, sunt cant
 Îndrăgostit iremediabil de stele...
 Sunt etern trubadur ingenunchiat
 la picioarele tremurânde ale mării
 Sunt infinita umbră a ideii că sunt
 zbor nesfârșit zămislit în cuvânt...

TE CAUT

Te caut prin dimineți
 rătăcite-n duminica gândului risipit
 pe tâmpla destinului ...
 Se face târziu pe pleoapa clipei
 care-a uitat să atingă cu aripa
 norii, în care, cândva,
 creșteau curcubeie de vise
 din lacrima cerului,
 din zâmbetul soarelui-răsare ...
 Adulmec rădăcina timpului
 prin foșnet de gând
 în țipătului stelei
 care-a adus primăvară în glastra inimii ..
 Reverent, mulțumesc pentru frumusețea
 și mireasma florilor
 sădite-n grădina sufletului
 care stie să renască
 din pulbere de amintiri și speranțe
 prin care, nu am conștient să te caut...

Roland Florin VOINESCU

Indicații turistice

Doi călători, soț și soție, se urcă în tren, și, în timp ce își așează bagajele, intră în compartiment un alt călător.

– Bună ziua!

– Bună ziua! răspund cei doi.

Trenul se pune în mișcare. Călătorul se uită pe fereastră și exclamă.

– Hei! Ia, uite, am plecat deja, gata!

– Da, ne-am pus în mișcare, răspunde soțul.

– Și, mergeți cu trenu'?

– Da, la capitală.

– A, și eu, că am treabă p-acolo. Dumneavoastră cu ce treabă?

– Noi n-avem treabă.

– A, sunteți în concediu, faceți o excursie...

– Nu, dom'le, ne ducem la aeroport.

– Îu! Da' ce-i de vizitat la aeroport?!

– Nu, dom'le, că nu vizităm aeroportu', completează soția.

– Da' ce faceți?

– Zburăm cu avionu'! răspunde mândru soțul.

– Ei, așa, da! Și unde mergeți?

– La Roma!

– A, frumos p-acolo!

– Ați fost și dumneavoastră? se interesează soția.

– Păi, da, bine-nțeles, am lucrat cu văru', ahă, câțiva ani buni...

– Ei, noi ne ducem prima dată.

– Da, e prima dată și nu știu cum să ne descurcăm, să nu ne rătăcim, c-am auzit că Roma e mare tare, se plânge soția.

– A, păi, stați așa, bine că m-ați întâlnit pe mine.

– Da?! se miră soțul.

– Sigur! Păi, nu? Vă descurc eu, vă dau indicații prețioase.

– Aoleo! Ca pe vremea lu'?!?

– Mai ceva!

– Cunoașteți bine Roma?

– Nu v-am spus c-am lucrat câțiva ani. Cunosco Roma ca-n palmă, la mine la Cocârlatele mă mai rătăcesc prin sat, da-n Roma niciodată.

– Deci, știți bine Roma?

– Păi, da, să vă explic eu pă un' s-o luați.

– Auziți, da' dacă uităm până ajungem acolo? întreabă soția speriată.

– Ei, așa-i, dacă uitați! Da' mai bine notați.

– Chiar așa! Auzi, dragă, n-ai ceva de scris prin geantă?

– A, păi, cum să plec la drum fără pix, stai așa!

Scoate din geantă hârtie și pix și se pregătește să noteze.

– Gata, domnu', spuneți!

– Așa! Ei, cum ajungeți la gară...

– Păi, domnu', nu v-am spus că noi mergem cu avionu', mergem la aeroport, îl întrerupe soțul.

– Da, dom'le, da' de la aeroport luați autobuzu' care vă lasă chiar în fața gării.

– A, asta era! Notează, dragă! o îndeamnă soțul pe soție.

– Sigur, gata, am notat!

– Așa, fiți atenți la mine și la indicațiile mele prețioase, ca să nu vă rătăciți pe drum. Ei, chiar în fața gării e o baltă mare...

– Cum, dom'le, și la ăia-i cu bălți?!

– Păi, sigur, dacă plouă mult, acu' na! Dom'le, nu mă mai întrerupe că pierd firu'.

– Așa, spuneți!

– Deci, săriți peste baltă ș-o luați înainte.

– Înaintea cui?!

– Nu, dom'le! Pe drum înainte, așa, și mergeți circa și ceva până ajungeți la o intersecție unde spală niște băieți parbrize. Băieți buni, d-ai noștri, un parbriz, o ciordeală, că să mănânce și gura lor.

– Da, dragă! completează soțul. Cum a fost a lu' Sfârlează cu văr-su la muncă la spălat parbrize la Veneția.

– A, păi, mie-mi spui!

– Notează acolo!

– Notez, notez!

– Ei, la intersecția asta o luați...

– Pe cine?! se miră soțul.

– La dreapta!

– A, ai văzut, dragă! o lămurește soțul pe soție.

– Ei, și tot mergeți așa, și mergeți, hopa, până vedeți un autobuz galben.

– Deci, cum era autobuzu' ăla galben când mergeam noi la țară la mam'mare cu rata, îi explică soțul.

– La autobuzu' galben treceți strada și mergeți înspre stânga, ș-o tot țineți așa.

– Păi, până când?

– Până ajungeți la o intersecție mare, aici vedeți că-ntr-un colț stă un cerșetor, băiat d-al nostru, da, harnic băiat.

– De harnic cerșește?! se miră soția.

– Da, de harnic, c-a zis că decât să muncească pe la noi pe un salariu minim pe economie mai bine se sacrifică muncind din greu prin străinătăți.

– Vai, sărmanul! îi plânge soția de milă.

– Ș-a pus ș-un panou, da' n-a scris în italiană, c-a zis că-i prea complicat, a scris în română.

– Și ce a scris? se interesează soțul.

– A scris, "la muncă nu la-ntins mâna."

– Vai, da' ce harnic! îl laudă soția.

– Și mai departe?

– Aveți grijă aici, în intersecție, să nu treceți pe lângă el, că dacă vă ginește, ați pus-o!

– Aoleo! Cum adică?

– Păi, e vorbă lungă, să-ntinde la povești, păi, eu ce-am pățit cu el, dacă nu mi-a făcut capu' calendar...

– Auzi, dragă, să-l ocolim, o îndeamnă soțul pe soție.

– Așa, o luați pe lângă perete, ca să nu vă vadă, și mergeți spre dreapta. Eee! Mai departe o țineți tot așa până ajungeți la o mașină roșie parcată pe marginea drumului.

(continuare în pag. 34)

Petre RĂU

DUMNEZEU ÎN POEZIA LUI LUCIAN BLAGA

(Partea I)

Motto:

„Oprește, Doamne, clipa cu care măsoară eternitatea!”
Lucian Blaga

Când vorbim și încercăm să analizăm în profunzime problema religiozității poetului și filosofului Lucian Blaga, trebuie să recunoaștem că avem de-a face cu o problemă serioasă, în primul rând o dilemă, întrucât protagonistul este perceput și împărțit în două diviziuni aproape disjuncte care s-ar putea defini astfel: filosoful Lucian Blaga este doar *filosof*, așa cum de altfel el însuși o și pretinde, în timp ce *poetul* Lucian Blaga ar putea totuși să fie perceput ca fiind credincios, cel puțin parțial. Cum pentru latura filosofică a lui Lucian Blaga s-au găsit destui adepți ca să i-o deslușească și s-o înfățișeze aproape sub toate aspectele, mă voi opri aici cu deosebire la problema religiozității *poetului* Lucian Blaga, despre care consider că nu s-au spus destule. Așadar, asupra sistemul și gândirii filosofice ale lui Lucian Blaga nu voi insista aici, decât prin scurte referiri acolo unde este necesar.

Întrebarea dacă Lucian Blaga a fost cu adevărat un credincios creștin a preocupat și încă îi mai preocupă și azi pe mulți. Cercetându-i opera sau cunoscându-l, mulți au ajuns să-l califice de pe poziții opuse, văzând în el fie „poetul mistic” sau „filosoful metafizician”, fie raționalistul sau antidogmaticul.

Filosoful și eseistul Vasile Băncilă, prieten apropiat al poetului, afirmă că Lucian Blaga a fost un spirit profund religios, deși nu a dorit să facă vizibilă această calitate [01]. Alții îi contestă orice urmă de religiozitate și-i combat cu virulență opera din acest punct de vedere. Printre aceștia, desigur, cei mai mulți sunt teologi creștini. Comuniștii însă vedeau în Blaga un scriitor mistic. În apărarea sa, Blaga însuși a declarat la un moment dat că: „Nu sunt necredincios. Eu sunt filosof”.

Opera sa însă conține și mărturisiri certe ale respectului pentru tradiția ortodoxă și chiar se auto-definește ca persoană religioasă, deși, chiar și atunci când o face în afara liricului, nu o face la modul explicit.

Așa cum este ușor de înțeles, nu vom putea face complet abstracție de faptul că poetul Lucian Blaga este în același timp și un mare filosof, unul care, separat de creația sa poetică-filosofică (așa cum o putem întâlni, de pildă, la marele nostru poet național Mihai Eminescu), a creat independent și o concepție filosofică proprie, recunoscută ca operă de sine stătătoare. Cu toate acestea, despre modul în care Lucian Blaga percepe credința poate fi totuși desprins și intuit chiar din universul lui poetic. Și, chiar dacă demersul nostru

este unul dificil, vom încerca să înțelegem din poezia lui atât cât ne putem permite ca să desprindem puncte interesante de vedere în direcția pe care ne-am propus-o.

Din acest unghi al cercetării, din biografia poetului trebuie să înțelegem că, fiind fiu de preot, cel puțin în copilăria sa Lucian Blaga a primit o educație creștină. Cu o astfel de origine și trăind într-un astfel de mediu, am putea crede că tema discursului nostru ar putea fi una care să nu-și găsească rostul. Și totuși, așa cum vom vedea, din toată biografia sa care a urmat după anii copilăriei și, mai ales, din întreaga sa operă, atât cea poetică, cât și cea filosofică, vom avea toate motivele să credem că protagonistul analizei noastre avea, ca mai toți, destule îndoieli, destule întrebări chinuitoare despre geneză, despre existență și toate cele legate de divinitate.

Să nu uităm totodată că din opera lui Lucian Blaga se desprinde clar legătura dintre poezie și filozofie. Aceasta este una indisolubilă, așa încât, nici poezia sa nu ar putea fi deslușită complet fără o necesară raportare la aspecte ale sistemului său filozofic și, la rândul ei, nici concepția sa filozofică nu ar fi independentă de poezia sa, deoarece ea însăși este exprimată într-o formă poetică metaforică.

Să trecem acum prin filtrul unor scurte analize și interpretări o parte din opera sa poetică. Ne vom ocupa doar de o parte, credem noi importantă, a acesteia, pentru că nu o vom putea cuprinde pe toată aici, însă sperăm ca această parte să fie una concludentă pentru unele concluzii pe care le vom putea trage.

În poemul „Lumina raiului” (din ciclul „Poemele luminii” - 1919) poetul alătură lumina și întunericul, practic îmbrățișând ideea coexistenței binelui cu răul. După unele interpretări, poemul ar fi „o metaforă revelatorie care definește cunoașterea luciferică, având rolul de a potența misterul”. Sunt contrapuse aici Răul – simbolizat prin Iad și Binele (Raiul) - întruchipat de Lumină (sau cunoaștere), chiar dacă această lumină parvine de la Iad („Îl luminează iadul cu flăcările lui”). Cele două entități se echilibrează reciproc, asigurând stabilitatea în univers și nu pot exista una fără cealaltă prin simplul fapt că n-o putem vedea pe una din ele dacă cealaltă n-ar exista. Eul liric iubește lumea cu patimă: „*sunt beat de lume*”, dar este totodată și „*păgân*”, pentru că-și recunoaște păcatele pe care le săvârșește pentru a se bucura de plăcerile provocate chiar de „*căldura răului*”. Iată aici poemul în întregime: „*Spre soare râd! / Eu nu-mi am inima în cap, / nici creieri n-am în inimă. / Sunt beat de lume și-s păgân! / Dar oare ar rodi-n ogorul meu / atâta răs fără de căldura răului? / Și-ar înflori pe buza ta atâta vrajă, / de n-ai fi frământată, / Sfânto, / de voluptatea-ascunsă a păcatului? / Ca un eretic stau pe gânduri și mă-ntreb: / De unde-și are raiul - / lumina? - Știu: Îl luminează iadul / cu flăcările lui!*”.

Deși considerarea că lumina din rai ar putea fi una și aceeași cu lumina flăcărilor iadului ar putea fi interpretată ca o exagerare, știind din dogma creștină că cele două cadre sunt cu totul și cu totul opuse, fără doar și poate poemul „Lumina raiului” ridică o perspectivă nouă pe care Blaga însuși o deschide asupra credinței.

(continuare în pag. 29)

Horia Gârbea, într-o recenzie la volumul lui George Vulturescu „Lucian Blaga - Ipostazele «harfei de-ntuneric»”, din 2020, observă că „Până și iadul lui Blaga e luminos, atât de luminos, încât iluminează Paradisul: *„De unde-și are raiul – / lumina? - Știu: Îl luminează iadul / cu flăcările lui!”*.”

Raiul în schimb („Împărăția lui Dumnezeu”) este, după părerea poetului, cel mai frumos cuvânt rostit pe pământ. De altfel, el credea că grădinile Edenului există în fiecare din noi (și Eminescu ne spunea asta în felul său aparte: „Dumnezeu nu e în cer, nu-i pe pământ; Dumnezeu e în inima noastră”), noi însă nu totdeauna suntem în stare să conștientizăm asta.

Într-un discurs liric adresat ființei iubite, textul poetic „Nu-mi presimți” dezvoltă tema iubirii în relație cu cea a cunoașterii. Iubirea este ridicată la rang de instrument cu care poți intui necunoscutul. Versurile finale: „O, niciodată n-am văzut pe Dumnezeu / mai mare!?” evidențiază cunoașterea și împlinirea prin iubire.

O împăcare, de fapt un fel de aranjament între Dumnezeu și Diavol, găsim în poemul de la sfârșitul aceluiași volum, intitulat „Pax Magna”. Și aici întâlnim o combinație de lumină și întuneric, bine și rău, toate definind natura umană: „De ce-n aprinse dimineți de vară / mă simt un picur de dumnezeire pe pământ / și-ngenuchez în fața mea ca-n fața unui idol? / De ce-ntr-o mare de lumină mi se-neacă eul / ca para unei facle în văpaia zilei? // De ce în nopți adânci de iarnă, / când sori îndepărtați s-aprind pe cer / și ochi de lupi prădalnici pe pământ, / un glas îmi strigă ascuțit din întuneric, / că dracul nicăiri nu râde mai acasă / ca-n pieptul meu? // Pe semne – învrăjbiți / de-o veșnicie Dumnezeu și cu Satana / au înțeles că e mai mare fiecare / dacă-și întind de pace mâna. Și s-au împăcat / în mine: împreună picuratu-mi-au în suflet / credința și iubirea și-ndoiala și minciuna // Lumina și păcatul / îmbrățișându-se s-au înfrățit în mine-ntăia oară // de la-nceputul lumii, de când îngerii / strivesc cu ură șarpele cu solzii de ispită, / de când cu ochii de otravă șarpele pândește / călcâiul adevărului să-l muște-nveninându-l”.

Așa cum se binecunoaște, la Lucian Blaga ideile și conceptele filosofice își găsesc ecou în substanța poetică, iar sensul poetic este generat adesea de metafore revelatorii. Poemul „Pax Magna” debutează cu interogația „De ce”, ba chiar o și repetă, practic pornind de la o confuzie care se accentuează pe parcurs, legată de mult vehiculata dihotomie existențială. În fapt, tulburarea eului liric se poate traduce prin încercarea omului de a dezvălui unele taine universale, de pildă cea legată de relația dintre divinitate și diavol. În paralel, se suprapune metaforic și antinomicul om - „un picur de dumnezeire” și același om, dar cu diavolul în piept: „dracul nicăiri nu râde mai acasă / ca-n pieptul meu?”, ceea ce servește la conturarea mai bună a eului, deoarece întâlnirea lui Dumnezeu cu Satana se petrece chiar în sufletul omului. Marea (sau, la fel de bine, tainica) întâlnire dintre Dumnezeu și Diavol, este ceea ce se traduce prin marele pact (pax magna = marea pace) care ar fi stat la baza genezei. Dar acest lucru înseamnă că adevărata creație nu mai este una pur divină, ci până la urmă este o împreunare între bine și rău, între divin și demonic. Poetul ne propune astfel să înțelegem de ce sufletul uman se mani-

festă precum o balanță cu două talere aflate într-un perfect echilibru, între bine și rău, între virtute și păcat, lumină și întuneric, toate strecurate în sufletul omului sub diferite atribute: „credința și iubirea și-ndoiala și minciuna”. Așadar, „marea pace”, vrea peșemne să ne spună poetul, nu este altceva decât conștientizarea binelui și răului existente în creația divină.

Dar poemul în sine introduce și fiorul îndoielii și întrebări de genul: oare lumina raiului nu este cumva răsfrângerea focului iadului? (exact ideea pe care am întâlnit-o în poemul analizat anterior, „Lumina raiului”). De fapt, „Satan nu este ateist, el este antiatelist pentru că crede în existența lui Dumnezeu, dar luptă împotriva Lui”, așa cum spune filosoful Blaga la un moment dat.

Se menține ideea promovată de tradiția creștină, cum că șarpele este un animal malefic, după cum se poate observa în poem: „cu ochii de otravă [...] călcâiul adevărului să-l muște-nveninându-l”, idee pe care o regăsim și în poemul „Edenul pierdut”.

Într-o exaltare mai rar manifestată în lirica blagiană, de fapt într-un elan imaginat de joc, poezia „Vreau să joc!” manifestă dorința de reîntâlnire și recucerire a lumii spirituale. Poetul își dorește o libertate a spiritului, o descătușare a acestuia, de fapt o călătorie romantică spre aștri pentru a regăsi calea de reîntâlnire cu lumina care odinioară a aparținut omului, vrându-se undeva între cer și cer („deasupra cer / și cer sub mine”): „O, vreau să joc, cum niciodată n-am jucat! / Să nu se simtă Dumnezeu / în mine / un rob în temniță-ncătușat [...] // să joc / străfulgerat de avânturi nemaipomenite / ca să răsuflă liber Dumnezeu în mine / să nu cârtească: / «Sunt rob în temniță!»”.

Jocul propus are totuși un sens mai profund, bazat pe ideea ritualică de înălțare la aștri, idee însoțită de simboluri specifice ascensiunii: aripi, săgeată, imagini cosmice. Dar corpul uman poate fi o temniță mult prea strâmtă pentru eul liric ce tinde spre divinitate. De aceea, Dumnezeu se simte liber numai într-un trup de lumină: „să nu cârtească: / «Sunt rob în temniță!»”.

„Dacă Dumnezeu a făcut omul după chipul și asemănarea Sa, nu înseamnă că Dumnezeu este ca omul, ci că omul este un Dumnezeu pe pământ”, spunea Lucian Blaga. De altfel, o spune și mai plastic în altă parte, astfel: „E foarte probabil că pentru Dumnezeu un om înseamnă mai mult decât o galaxie”.

Până la urmă poezia „Vreau să joc!” poate fi considerată un imn romantic al libertății spiritului.

Poemul „Veniți după mine, tovarăși” (publicat în Patria, 13 august 1919) este un îndemn la un banchet demonic unde cele divine sunt înlocuite cu figuri pline de apucături satanice; o „beție” dionisiacă sau o atitudine luciferică pornită din marile neliniști metafizice și din oboseala existențială instituită de peregrinări ideatice zadarnice, o reiterare a idealului păgân al îndumnezeirii omului fără Dumnezeu, precum și pe cel al asumării unor forțe distructive care să dezintegreze universul.

„...Sunt beat și aș vrea să dăram tot ce-i vis, / ce e templu și-altar! / Veniți lângă mine, tovarăși! Că

(continuare în pag. 30)

mâne-o să mor, // dar vă las moștenire / superbul meu craniu, din care să beți / pelin / când vi-e dor de viață, / și-otravă / când vreți să-mi urmați! - Veniți după mine, tovarăși!"

Altădată Dumnezeu este acuzat pur și simplu ca având preocupări obscure, egoiste și de divertisment: „Dumnezeu a făcut lumea fără niciun scop precis, numai din și pentru bucuria de a face - și cu singura grijă ca nimic din ceea ce face să nu-i fie asemenea”.

În poezia „Ecce homo” (același volum) poetul-filosof, destul de incert, se autoîncurajează pentru viața de dincolo: „Nu știu, dar râd și strig cutezător în vânt: / De ziua de apoi nu mă-spăimânt – / În iad de-ajung / M-oi bucura de-un colț în el ca de un rai întreg!...”.

În volumul „Pașii profetului” (1921) întâlnim poezia „La mânăstire”, în care ni se prezintă câte ceva dintre cele ce se petrec pe la biserică, despre care aflăm printr-un dialog purtat de o „babă” cu starețul mânăstirii: „...La mânăstire vine-o babă. Zice: / «Stareț purtător de bolți cerești, / să faci o rugăciune / de ieșirea sufletelului din trup» / «Pentru cine?» / «Pentru mine». Luna s-a coborât pe-o biblie / și de pe file / privește înapoi la chipul ei spre cer”.

În „Flori de mac” (același volum), ni se (re)amintește de teama de moarte și pătimim, la fel ca în vestita scenă biblică, alături de suferințele lui Iisus: „În frunză de cucută-amară / îmi fluier bucuriile – și-o nențeleasă teamă / de moarte mă pătrunde, / cum vă privesc pe malul mării de secară, / flori de mac... / Și-aș vrea să vă strivesc, / că sunteți roșii, roșii / cum n-au putut să fie pe pământ / decât aprinșii, marii stropi de sânge ce-au căzut / pe stânci și pe nisip în Ghetsemani / de pe fruntea lui Iisus, / pe când s-a îngrozit de / moarte”.

„Noi, cântăreții leproși” (din volumul „În marea trecere”, 1924) este o poezie care evocă smerenia pe un ton al lamentației. Printr-o metaforă deloc facilă, eul liric se consideră ca făcând parte din categoria cântăreților leproși, adică dintre cei care nu pot evada din boala păcatului original ca să poată propovădui și salva lumea pentru a (re)aduce echilibrul și ordinea: „Mistuiți de răni lăuntrice ne trecem prin veac. / Din când în când ne mai ridicăm ochii / spre zăvoaiele raiului, / apoi ne-aplecăm capetele în și mai mare tristețe. / Pentru noi cerul e zăvorât, și zăvorâte sunt și cetățile. / În zadar căprioarele beau apă din mâinile noastre, / în zadar căinii ni se închină, / suntem fără de scăpare singuri în amiaza nopții. / Prieteni cari stați lângă mine, / încălziți-vă lutul cu vin, / desfaceți-vă privirile peste lucruri. / Noi suntem numai purtători de cântec / sub glia neagră a țăriilor, / noi suntem numai purtători de cântec / pe la porți închise. dar fiicele noastre vor naște pe Dumnezeu / aici unde astăzi singurătatea ne omoară”.

Peisajul blagian este în acest poem unul subteran, corepunzând iadului. Desigur, aici nu mai putem întâlni cerul, ci doar „glia neagră a țăriilor”. De fapt, „cerul e zăvorât”, se trăiește sub lacăte și într-o singurătate apăsătoare. Eul liric are o permanentă conștiință a iadului lăuntric.

Lumina este și suportul punerii în evidență a învierii, așa cum aflăm din poemul „Înviere de toate zilele” (același volum): „O Înviere e pretutindeni, pe drum / și-n lumina deșteaptă”.

Poemul „Lumină din lumină” (din volumul „La cumpăna apelor”, 1933) conturează un spațiu mitic al satului

autohton, cu valorile lui etice, magice și tradiționale. „În mijlocul dimineții stă taurul neînjugat. / Stăpânește un câmp. Lucește ca o castană / proaspăt cojită. / Printre coarnele lui soarele vine în sat. / Lângă apă lină stă în puterea zorilor taurul / nemișcat. Înălțat și frumos. / E ca Iisus Christos: / lumină din lumină, Dumnezeu adevărat.”

Soarele răsare în sat printre coarnele „taurului neînjugat”. Să ne amintim că Blaga își închipuia că orice sat este așezat în jurul bisericii, adică în jurul lui Dumnezeu.

„Lumina nu vine din lumină, ci din întuneric” spune Mircea Eliade în „Isabel și apele diavolului” / „Visul unei nopți de vară”. Doar că este contrazis de știință, care adirmă că întunericul nu a fost încă definit de către gânditori ca fiind „ceva”, ci mai degrabă lipsa a ceva, și anume lipsa luminii. Dacă lumina, așa cum este ea astăzi definită științific, poate fi studiată, întunericul nu are această calitate. De altfel, însuși Albert Einstein, ieșind din canoanele științei, dă o definiție populară, ușor haz-lie, dar pe înțelesul tuturor: „Întunericul nu există. Ceea ce există de fapt este doar absența luminii”.

BIBLIOGRAFIE

- [01] Vasile Băncilă, *Blaga, Lucian, Corespondență*, Editura M.L.R., Editura Istros, Muzeul Brăilei, 2001
- [02] Lucian Blaga, *Poezii*, Ediție îngrijită de G. Ivașcu, Editura pentru Literatură, București, 1967
- [03] Lucian Blaga, *Opera poetică*, Cuvânt înainte de Eugen Simion, Prefață de George Pană, Ediție îngrijită de George Gană și Dorli Blaga, Ed. Humanitas, 1995
- [04] Lucian Blaga, *Luntrea lui Caron*, București, Editura Humanitas, 2013.
- [05] Vasile Fanache, *Chipuri tăcute ale veșniciei în lirica lui Blaga*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2003
- [06] Nicolae Manolescu, *Istoria critică a literaturii române*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2008
- [07] Maria-Daniela Pănzăan, *Poezia religioasă românească - Eseu monografic*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2006
- [08] Petre Rău, *Eu și Dumnezeu - microeseuri biografice*, Editura InfoRapArt, 2018
- [09] Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, București: Editura Institutului Biblic și de Misiune B.O.R. 1978
- [10] Eugen Todoran, *Lucian Blaga, mitul poetic* volumul 1 (1981), vol.2 (1983), Ed. Facla Timișoara
- [11] Mihai D. Vasile, *Religia ca stil în concepția lui Lucian Blaga*, www.revistadesociologie.ro, nr.5-6-2005
- [12] *Caietele Lucian Blaga, Anul 2008*, Sibiu, Publicație editată de către Facultatea de Litere și Arte, Departamentul de Studii Romane și Centrul de Studii Lingvistice, Literatură și Culturale (CSLLC)
- [13] Lucian Blaga, *Poezii*, Ed. Eminescu, București, 1988
- [14] George Cană, *Opera literară a lui Lucian Blaga*, prefață la Poezii, vol. 1, București, Editura Albatros, 1980
- [15] Ov. S. Crohmălniceanu, *Lucian Blaga*, București, Editura pentru Literatură, 1963
- [16] Mihail Nasta, Sorin Alexandrescu, *Introducere în poezia modernă în Poetică și stilistică. Orientări moderne*, București, Editura Univers, 1972.

(va urma)

(din volumul **Petre Rău - Lucian Blaga. Poezia luminii** (eseuri), Editura Boem@, 2023)

Matei-Dacian BOBOC**Vanitas aeterna**

Vanitas vanitatum omnia vanitas,
toate sunt speranță, toate sunt orbire,
gândind la adevărul pe care-l aflu-n tine,
nădejde.

Nădejde voi afla când viața mă v-a-ntâmpina
și voi avea crezare, dar cum să ne încredem
într-acela care n-are?

Pe calea limpezită limpede-am umblat
până în clipa-n care-am dormitat
sub visuri și credințe, sub ramuri
de plop.

Am căutat deznodământul și
m-am temut că nu l-am cercetat
îndeajuns, dar am sperat.
Zadarnic-am aspirat.

Pe fluviul amar găsit-am destinul,
iar în clipa-n care suspinând am strigat,
l-am pierdut în orizontul disperat.
Destinul mi-a-ntors mărturia
cum că existența și-a-ncheiat pledoaria,
vanitas aeterna.

Vileagul vremii

L-am dat în vileagul vremii,
nevrednicul și ticălosul ins
ce mă întreabă dinadins:
Ce vezi într-acolo, în depărtare?
Iar eu îi răspund ca atare:
Văd omul ce-și așteaptă finalul!
El nu mă va crede vreodată
pe cuvânt, așteaptă
ca vântul să-l poarte departe
curând.

Stoic

Zenon din Elea grația onest
despre onestitate și reazem și-ndrumare,
dar oare
a fost și El precum cuvânta?
Ori doar grația ca să se afle ca atare
că El franc spunea omului întocmai
ce-l doare?
Stoic era Zenon în școala ce-o elabora
precum voia:
neîndoios, lui *fatum* se deda.

Capelă

O capelă sus se deslușește
ca un ghid de suflete
în bezna nopții, în roua
dimineții, povestea ia sfârșit
când pare că s-a înăspriț.
Muralul de pe boltă
rânjește grăind către
cel a cărui vreme a venit:
Nuanța ta s-a veștejit!
Iar apoi i-a hoțit durerea.

Ipohondrie

Deprimare întru cel ce-așteaptă veșnic,
așa avea să fie dintotdeauna, el –
măhnit și apăsător de frământări,
ea - cu gândul zburdalnic printre zări,
omul - la fel de vigilent, dar prea mult
strică mereu.

Visarea-i un fel de ipohondrie
de care nu mai poți scăpa
căci viața cuprinsă-ți rămâne
de vrerea minții efemere,
un strop de dorință și simțământ
pe care nu-l mai poți uita.
Ruinat cuvântul

Ruinatul cuvântu-acela ce s-arată
ca un soare cu prelată,
ruinată-i mintea ce grăiește
ceea ce omul voiește,
ruinat cuvântul așteptând neantul,
poticnit pe-o filă de vreme
gălbenită, ca un grai fălos zidit grandios.

Ruinat cuvântul peșitorului
că destramă speranța iubitorului
care-așteaptă alegoria
cu toate-ale ei nuanțe
așternute-n consonanțe.
Care mai e dragostea
când povestea s-a sfârșit subit?

Drag ne e cuvântul
dacă l-am făurit proaspăt,
negreșit, pe o filă albă
ca din marmoră lucrată,
iar peșitorul așteaptă prinosul.
Ruinat cuvântul când
scriitorul nu e decât culegătorul.

Versatil către vremelnice visări

Nocturnă legendă pe-ale zilei
eclaturi, grăind în cânturi deșarte,
acum omu-i mai aproape.
Mireasmă de frunze uscate
în ale nopții ape lucioase,
gândesc ca un om ce miroase iubirea.

Vălurile apei izbind asfaltul,
dogoare pe tălpi, dogoare în suflet
când răcoarea din ape un vuiet
încredințează auzului.
Ce este vremea cât totul
se schimbă dar nu?
Ce este astrul cu timp înșelător și nebun?

Privind dintr-un cotlon
totu-i îngust, iar luciul rămâne
acolo, undeva, pe netezimea unei Lune
care s-arată la palirie.
Și totuși iubirea rămâne
ca un ins într-o lume maritimă.

Olimpia MUREȘAN

**GÂNDURI LA APARIȚIA REVISTEI „MĂRTURII
MARAMUREȘENE”, an V, nr.14-15, 2023**

Revista de cultură, tradiție și atitudine civică „Mărturii maramureșene” adună încă o dată scriitori din nordul țării, și nu numai, în a-și exprima opiniile-n ceas de taină. Revista apare trimestrial având ca redactor șef pe Radu Botiș - scriitor și publicist remarcabil din zona codrului.

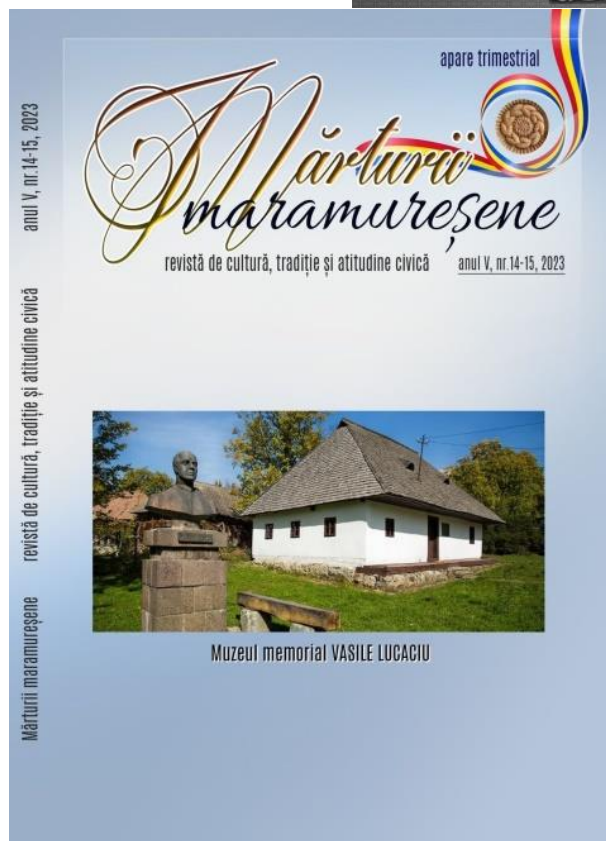
Coperta acestui număr este realizată de tână absolventă de liceu, fiică a poetului, Georgiana Maria Botiș care ne ilustrează pe prima copertă muzeul memorial Vasile Lucaciu iar pe ultima semnatarii memorandumului din care nu lipsește „Leul de la Șișești” - dr. Vasile Lucaciu alături de alți maramureșeni: Dr. Teodor Mihail, Dr. Aurel Suci, Iuliu Coroianu, George Pop de Băsești etc, adăugând astfel încă un remember pentru lupta înaintașilor noștri transilvăneni pentru dreptate, libertate și egalitate între națiuni.

„Măsurând clipa” este un volum de poezii scris în tandem de două autoare talentate: Mihaela CD și Aurelia Oancă, volum despre care ne spune Radu Botiș în materialul consacrat acestor poezii că: „... lecturând cartea, cu siguranță vom descoperi imagini poetice deosebite, cu bună mireasmă în care teme existențiale capătă nuanțe pline de armonie, răsfățul anilor care au trecut, bucuria vieții, încrederea că și mâine vom regăsi zămbetul pentru întâmpinarea noii zile, dar și curajul de a accepta că amintirile sunt tot ale noastre.” (Măsurând clipa; La ceasuri de taină).

Valentina Becart realizează un portret al mamei sale alături de liliacul înflorit ce a fost plantat mai demult de cea care i-a fost mamă și care-și doarme somnul de veci în cimitirul satului iar despre liliac aflăm că „supranumit floarea memoriei”, oamenii spun că mirosul său trezește amintiri de mult uitate, care pot fi rețrăite în amănunt. Liliacul semnifică misterul iubirii, care poate face ca o persoană să uite de sine în dragostea pentru altul.” (A înflorit liliacul).

Despre octogenarul scriitor Toma Rocneanu semnează un interviu ziaristul Gelu Dragoș în care realizează portretul moral a ceea ce este Tom Rocneanu ca profesor, familist, scriitor și mare patriot. Aflăm astfel că profesorul nu făcea diferența între elevii de la școală și copiii lui, a crescut împreună cu doamna lui patru copii care s-au căsătorit deja, iar „munca, credința și postul” i-au fost coordonate în viață, Dascăl la Grup Școlar Minier, Baia Mare, epigramist de valoare națională, colaborator la revista „Spinul” și autor a multor volume de cărți printre care se remarcă „Minerii Ardealului”, un om care iubește plaiurile natale și în special orașul Baia Mare din tot sufletul. (Octogenarul scriitor Toma Rocneanu-iubește Baia Mare cu aceeași pasiune ca-n tinerețe...)

O curiozitate pentru cititorii revistei este articolul publicat de băimăreanul Walter Ubelhart (cel ce-a scris și romanul „Din umbra lui Shakespeare”) cu titlul „Cu șaitroc din Băiuț la goana după aur” din vestul sălbatic american în care afirmă că „Aurul a fascinat omenirea din cele mai vechi timpuri”. Există chiar și o frumoasă legendă despre venirea omului pe pământ de pe steaua Sirius.

După săvârșirea păcatului primordial, aura omului ar fi fost împrăștiată ca pedeapsă pe pământ în mii de particule. De atunci cînd încearcă să strângă cât mai mult aur, încercînd să își refacă aura, să se poată întoarce acasă. Se povestește istoria tânărului ceh Frantisek Posepny care vine la Băiuț ca inginer geolog stagiar și se ocupă de spălarea aurului aluvionar cu un recipient numit în limbajul mineresc „șaitroc” pe care-l perfecționează. Același geolog descoperă Peștera cu Oase de la Poiana Botizii cu fosile de urs preistoric și panteră de peșteră (despre care scrie într-o lucrare de specialitate din Viena). Eseul despre „Înființarea celebrului ordin al Dragonului” ne amintește de Vlad Țepeș și de tatăl lui - Vlad Dracul care și-a luat probabil numele de la traducerea din germană a cuvîntului „dragon” și anume „drache”. Tema istorică a existenței lui Vlad Țepeș a fost dezvoltată, narată și încadrată în epocă mai târziu de Igor Bergler în romanul *Biblia pierdută*.

Dintre poeziile lecturate amintim pe Lucia Steffens cu *Drumul vieții*: „În viață am trecut prin multe,/ Și am avut ca toți nevoi,/ Am șters și lacrimi de pe față,/ Și m-au bătut și vînt și ploi./ Și-am îmbrăcat ca toți o mască,/ Mințindu-mă că totu-i bine!/ Cuvîntul meu azi mă demască,/ Am ținut lacrima în mine.”

De Aurelia Oancă amintim poezia *Ce este clipa*: „Ai măsurat în viața ta o clipă?/ Vei spune. Nu. E o clipă și atât! E adevărat, dar are o aripă/ Ce poate să cuprindă-ntreg pămînt.. / ... Dintr-un fuior de vreme ea coboară/ Și se întoarce-n drum iar la fuior,/ O clipă este gîndul care zboară/ O clipă este-al inimii fior!”

Un loc aparte îl are însemnarea literară scrisă

(continuare în pag. 38)

Theodor CODREANU

Dualismul ca ispită a raționalismului la Sorin Cerin (II)

Ajunși aici, ar trebui să observăm că „paradoxurile” lui Sorin Cerin se fundează pe ceea ce Eminescu numea falsificarea cântarului adevărului. Mai mult, e vorba de o dublă falsificare: a conceptului de doemă și a figurii dublului romantic. Falsificarea primului concept este tipic raționalistă, ajustabilă pe calapodul ideologiei comuniste care arăta aceeași repulsie față de dogmele creștine. Ca să recurg la o comparație, a distruge dogmele creștine este ca și cum ai distruge axiomele din matematică. Bineînțeles că fără ele n-ar mai exista algebra axiomatică, bunăoară, cum fără dogme nu mai există creștinism. Fierește, e posibilă o cădere în dogmatism (în toate domeniile, inclusiv în religie), dar asta nu are a face cu dogmele, care sunt adevăruri suprarăționale. Constantin Noica demonstra că splendida civilizație și cultură europeană s-a clădit pe dogma Sfintei Treimi (Niceea, 325), adică dincolo de incapacitatea logicii aristotelice bivalente de a pricepe cum Unu poate fi, simultan, Trei. Dacă Sorin Cerin nu ne crede, ar trebui să vadă că și marea filosofie se poate dura pe conceptul de dogmă, cum a înțeles exemplar Lucian Blaga în excepționala lui operă Fonul/dogmatic. Ba chiar și marea poezie, intocma - dogma, cum zice Ion Barbu în cartea lui intitulată Joc secund.

Cât privește cealaltă falsificare a cântarului adevărului, aceasta se ridică pe siluirea conceptului de narcisism, cu mult mai primejdioasă decât respingerea dogmei, căci are urmări ideologice catastrofale ce ar putea duce la sleirea și la dispariția ființei umane. Paradoxul este următorul: narcisismul ne poate însoți, în ordine spirituală creștină, către actul clar de narcisism al lui Ion Barbu, culme, de rafinament estetic, a setei de forme perfecte (Eminescu), sau, la antipod, către homosexualism, care este una dintre variantele ideologice ale corectitudinii politice. Între acești doi opuși pare aventurat, labirintic și dramatic, discursul filosofic al lui Sorin Cerin. Cum pericolul vine dinspre a doua cale, voi încerca să atrag atenția asupra acesteia.

În paginile autorului, apare, obsedant, un misterios străin din noi care ar fi urma iubirii, a Luminii divine cu care ne-a înzestrat Factorul Creator. Păcatul central al omului ar consta în aceea că ignoră aproape total pe acel străin, singurul care ne-ar putea izbăvi prin iubirea ascunsă odată cu el. Nu mai este nevoie de un Dumnezeu exterior, ci de reîntâlnirea cu străinul din interior pentru a accede la iubirea care nu poate fi înlesnită de comuniunea creștină a Bisericii lui Hnstop. Sorin Cerin admite că „Unicul lucru adevărat (s.n.) din viața unui om este iubirea!” (p. 99), numai că Adevărul nu-i Hristos, străinul din nor, substituit al lui Dumnezeu. Omului îi va veni foarte ușor să-l descopere pe Străin de îndată ce va ajunge să gândească

cu tot creierul (!), iar atunci „religiile vor dispărea” (p. 69). Problematic, fiindcă acel străin non-antagonic seamănă izbitor cu imaginea din oglindă a lui Narcis. Freud a vorbit de două stadii ale narcisismului: primar și secundar. Cel dintâi stă în firea lucrurilor, fund un stadiu natural de evoluție a copilului. Unele cazuri ale traumatizațiilor de război însă l-au determinat pe Freud să identifice narcisismul secundar, semn al întoarcerii pe o scară involutivă, blocând maturizarea individului chiar când, biologic și intelectual, el pare matur. Starea aceasta este exemplar oglindită de mitul lui Narcis și al nimfei Echo. De altfel, Sorin Cerin coroborează dezvoltarea Străinului prin reflexia în oglindă, legată de Iluziile Vieții, ca moment al conștientizării de sine. Privindu-se întâia oară în oglinda apei, tânărul Narcis descoperă imaginea unui „străin” care-l fascinează prin frumusețe, îndrăgostindu-se de el. Omul maturizat psiho-sexual este heterosexual, îndrăgostindu-se de celălalt sex. Numai astfel viața nu este amenințată/ blocată și perpetuarea speciei umane este posibilă. Narcis însă își proiectează libidoul asupra lui însuși, deci asupra unui individ de același sex, în vreme ce rămâne surd la strigătele iubitei Echo. Aceasta este matricea psihică a homosexualității, la bărbați, și a lesbianismului, în cazul femeilor blocate în stadiul oglinzii. Narcisismul secundar, spune Freud, explică homosexualitatea și lesbianismul, nefiind vorba, așadar, de „perversiune” și „anormalitate” decât din perspectiva normalității heterosexuale. Condamnarea cetăților Sodoma și Gomora, în Biblie, atestă gravă păcătuire față de viață, față de maturizarea blocată a omului, narcisismul secundar având drept consecință capitală dorința deviată împotriva dorinței verticale (vezi lucrările fundamentale ale lui Rene Girard), cea din urmă refăcând legătura dintre om și Dumnezeu. Vom înțelege acum importanța capitală a Intrupării divine în salvarea omului. Iisus îndeamnă pe om să creadă precum copiii aflați în armonia și curătenia narcisismului cosmic, cel de regăsit și la marii poeți (v. Ion Barbu). Dacă narcisismul secundar al Sodomei și Gomorei s-ar generaliza, lumea ar dispărea, opacizându-se total. Homosexualismul postmodern, în lupta sa agresivă cu Biblia și cu creștinismul, încearcă să ne convingă de „normalitatea” condiției gay, invocând existența fenomenului și în antichitatea precreeștină. Asta nu face decât să confirme importanța schimbării la față a lumii prin creștinism. Astfel, a descoperi în „străinul din noi” sursa primordială a iubirii, iar nu în Dumnezeu Treimic, este o eroare imposibil de legitimat cu uneltele, fie și neontologice, ale dualismului și ale logicii de nivel 2. Iubirea invocată de filosofia lui Sorin Cerin se află la distanță de eră geologică de agape creștină. Paradoxul e că întreaga lui gândire se axează pe iubire, pentru care pledează convingător, expresiv, emoționant, întorcându-se la hristosferă, la iubirea creștină, în pofida ideologiei sale drapate filosofice. Totuși, drama lui e că se postează în afara creștinismului! Dar un eros exclusiv autocentrat nu se

(continuare în pag. 34)

ridică nici măcar la nivelul iubirii - pasiune în care au încremenit catarii și albigenzii, în erezia lor neoplatonică. (Vezi Denis de Rougemont, Iubirea și Occidentul, 1939, 1956, 1972). În definitiv, este vorba de un simptom narcisiac, de care omul matur este vindecăt, chiar dacă în afundurile psihicului nostru conservăm toate stadiile de evoluție. Problema e să nu te fixezi, traumatic, în unul din stadule evoluției naturale și spirituale.

Creștinismul nu condamnă pe homosexuali, ca indivizi, căci compasiunea hristică se adresează tuturor oamenilor, dar nu poate rămâne indiferentă la ideologia numită Phomosexualism, componentă a marxismului cultural (ca și i fominismul radical), care se folosește de o minoritate în cu totul alte scopuri decât o reală grijă față de soarta ei, adevărata apărătoare a acesteia fiind Biserica. Desigur, erosul filosofic pentru care pledează Sorin Cerin n-are contingentă cu preconizata civilizație gay, dar ar putea fi exploatată de ideologia political correctness, care e o variantă de marxism cultural menit să înlocuiască defunctul marxism economic. (A se vedea, între alte lucrări, Corectitudinea politică. „Religia marxistă a noii ordini mondiale, coord. Wilham S. Lind, Andrei Dirlău, Irina Bazon, Editura Rost, București, 2015). De altfel, mileranismul său monist-dualist conservă afinități marxiste grefate pe socialismul utopic, când îmbracă haine explicit ideologice. Sorin Cerin condamnă comunismul nu pentru esența lui antiorganicistă, raționalist-utopică, ci fiindcă ar fi fost deviat în dictatură colorată... național: „Această dictatură nu era câtuși de puțin socialism/, Jci un sclavagism de tip naționalist, forțat. Acest sclavagism naționalist s-a datorat celor care au întinat numele socialismului, folosindu-se în mod samavolnic de acesta.” (Coaxialismul, p. 104). Dar sunt aproape faimoasele cuvinte ale lui Ion Iliescu din momentul când a preluat puterea, condamnând. ...întinarea comunismului de către Ceaușescu! Mai mult de atât, crede Sorin Cerin, nu socialismul a clacat economic, ci „sclavagismul naționalist al domnilor pământeni” (p. 105). „Sclavagismul naționalist” este echivalat cu „odiosul” capitalism, care este o „dictatură la fel de feroce”. Revenirea României la capitalism, după 1989, și-ar avea rostul doar în măsura în care țara se va dezbrăca atât de „sclavagismul național”, cât și de ferocele capitalism, spre a trece la adevăratul socialism. Condiția: regăsirea străimului din noi cu care să ne împrietenim, ajunși la un „consens între suflete” (pp. 103, 106). Se va pune capăt omului de azi și de ieri, „prin excelență o ființă schizofrenică”, făcându-se saltul la omul nou, capabil să gândească cu toți neuronii și să construiască ceea ce „dictatura naționalistă” a compromis.

Astfel preconizează Sorin Cerin noul internaționalism, rebotezat ca globalism.

Final coșmaresc precum ultimul enunț din Cugetări esențiale: „Viața este târta Lui Dumnezeu.” Dar, îmi place să cred, nu acesta este adevăratul Sorin Cerin, ci acela care ne-a dăruit iubirea din poezie și din cele mai reușite aforisme (care vor birui timpul), din care citez câteva:

Fiecare iubire este un poem al destinului.

În iubire nu mai există matematică ci numai Simțire.

Nu există sfințenie mai mare decât iubirea.

Lumea este clădită din tălpile însângerate ale dorului tăiat de cioburile iubirii.

Iubirea este unica minciună adevărată.

Ura este cămașa de forță a iubirii.

Paradisul unora este infernul altora.

Sfințenia este calea prin care infernul încearcă să devină paradis.

Un om fără Dumnezeu este ca o literă fără cuvânt.

Roua dimineții este lacrima nopții.

Istoria este biblia păcatelor omenirii.

Morala este arta de a administra păcatele.

Multe vorbe, multă deșertăciune.

Tăcerea este cel mai adânc strigăt al inimii.

Nimeni nu poate fi nimeni cât există Dumnezeu.

Cine spunea că Sorin Cerin nu poate fi și un profund gânditor creștin?”

Fragment preluat din capitolul intitulat, “Dualismul ca ispită a raționalismului”, aflat în cartea semnată de Theodor Codreanu, intitulată “Anamorfoze”, apărută în anul 2017 la editura Scara din București, paginile 130-147, (ISBN 978-606-940-119-4).

(urmare din pag. 27)

– Auzi, dragă, mașină roșie cum avea Spănu’ de la doi, ăla lătosu’!

– Deci, de la mașina roșie o luați la stânga și mergeți...

– Domnu’, mai mergem mult? se interesează soția.

– Mergeți, doamnă, stați puțin!... Păi, ce credeți că Roma e așa, de aici până acolo, ehe, e de mers.

– Acu’ dac-am pornit la drum, asta e!

– Păi, da! Ei, și mergeți așa până când dați de două biciclete legate cu lanțu’ de un stâlp.

– Știu, păi, n-am fost eu cu bicicleta la pește?! îl înfor-mează soțul.

– De la biciclete o luați la dreapta...

– Ai notat, dragă? o întreabă soțul pe soție.

– Da, da, de la biciclete la dreapta.

– Așa, ș-o țineți înainte până dați peste niște tomberoane verzi.

– Auzi, dragă, notează acolo cu atenție, deci, tomberoane verzi, să nu-ncurcăm tomberoanele-n Roma.

– De la tomberoane o luați iar la dreapta și mergeți hăt până...

– Până?!

– Până vedeți o macara, ei, de la macara mai mergeți exact cincizeci de metri, dom’le, fii atent, să măsoari exact cincizeci de metri, că nu ne jucăm, nu de alta da’ după aia vă rătăciți și dați vina pe mine că nu v-am explicat bine.

– Vai, da’ se poate!

– Deci, de la macara mergeți cincizeci de metri și vă-ntoarceți, după ce v-ați întors o luați la dreapta, după aia o luați tot la dreapta și iar prima la dreapta, după care iar prima la dreapta, ș-ați ajuns!

– Unde, dom’le?! se miră soțul.

– Păi, pă mine mă-ntrebi?! Soția exclamă fericită.

– Vai, domnu’, nu știu ce ne-am fi făcut prin Roma dacă nu v-am fi întâlnit pe dumneavoastră!

Nicu BREZOIANU

Jurnalul unui om obișnuit

(partea a II-a)

4 ianuarie

De ieri, principalele posturi de televiziune transmit nonstop informații despre războiul din fâșia Gaza. Cruciadele continuă. De mii de ani mor arabi, evrei și creștini fără nici o noimă. Sacrificiul lui Iisus Hristos, sămânță germinativă a creștinismului nu a mântuit din păcate Palestina, plătind astăzi tribut de trupuri nevinovate, victime colaterale în opinia analiștilor militari.

În această binevenită minivacanță dintre ani, am văzut câteva documentare interesante pe postul tv National Geographic. Captivantă emisiunea despre Evanghelia lui Iuda. Creștinismul a cunoscut numeroase convulsii și interpretări, de la Sfinții Părinți până la Papa Ioan Paul al II-lea sau Benedict al XVI-lea, de la Marea Schismă din 1054, care a zămislit creștinii catolici și creștinii ortodocși, până la Reformele lui Luther, Calvin, Zwingli și neosectele de astăzi ce interpretează Biblia în fel și chip.

Evanghelia lui Iuda Iscariotul există. A fost descoperită în Egipt și după ce s-a degradat vreo 20 de ani într-un seif dintr-o bancă americană, a fost recondiționată în Elveția, manuscrisul fiind refăcut în proporție de 85%. Gnosticii sunt cei care i-au acordat atenție deosebită în primii ani ai creștinismului. Este scrisă în coptă, ceea ce reduce probabilitatea unui plagiat, deoarece numărul cunoscătorilor acestei limbi este foarte redus în prezent.

Faptele lui Iisus Christos sunt prezentate în aproximativ 30 de evanghelii, dar primii episcopi au acceptat doar patru (evangheliile după Ioan, Marcu, Luca și Matei), prin care au transmis în timp o anumită imagine despre Iisus și apostolii săi. Astfel, Iuda Iscariotul (Ioshua) a devenit trădătorul standard care prin sărutul dat Mântuitorului înaintea arestării de către romani, în Grădina Ghețimani, a transferat transistoric culpa asupra tuturor evreilor.

Evanghelia după Iuda redă faptele asemănător celor patru evanghelii agreeate de creștini, cu excepția reînvierii. Iuda este prezentat ca apostolul cel bun, singurul care își înțelege învățătorul și pe care îl trădează la îndemnul acestuia pentru a-i da posibilitatea să-și elibereze spiritul

din corsetul material al trupului. În esență: *Christos a fost interesat de descătușarea spiritului și nu de reînviere ca rematerializare trupească!*

Ecuatie încă nerezolvată. Homo sapiens s-a întrebat de secole și încă se mai întreabă cui aparține esența vieții, Materiei sau Spiritului? care dintre cele două reprezintă scopul unei existențe împlinite? Trebuie să ne epuizăm pentru viața concretă, percepută material sau există și o alta viață, o lume imponderabilă a spiritului, nemăsurabilă dar potențială? Comunismul a supralicitat și în numele materialismului dialectic a lovit dur nu numai în Spirit dar și în civilizația umană, degradând omul, încercând să-l uniformizeze și să-l reducă la un simplu mecanism material, un executant docil, un aplaudac înregimentat turmei.

Analizată istoricește, lupta dintre evrei și palestinieni pare un perpetuum mobile. Și totuși, posibilități de conviețuire pașnică există: dialogul și compromisul, percepute ca o a treia cale, ceva mai mult decât simpla *cale de mijloc*. O *cale transdisciplinară* care să armonizeze cele două popoare prin acceptarea reciprocă ca etnii și teritorii administrative. Împărtășesc viziunea transdisciplinară a lui Basarab Nicolescu și logica terțului inclus. Logica aristotelică este perimată. Lupta surdă dintre bine și rău, frumos și urât, alb și negru, material și imaterial, stânga sau dreapta, nu mai este eficientă, nu ne mai satisface și nu dă posibilitatea societății umane să evolueze. Trebuie să apelăm la o nouă logică, logica terțului inclus, fundamentată pe percepția cuantică a lumii materiale și imateriale, logică tolerantă, umană, logică inclusivă și nu exclusivă, care renunță la crimă ca soluție a victoriei, în favoarea compromisului de genul *câștig-câștig*.

6 ianuarie

Ziua de Bobotează. În țară s-au sfințit apele și credincioșii s-au înghesuit, cu o disperare inexplicabilă în masca chipului și în atitudine să ia aghiazmă. Christos este prezent în viața noastră de zi cu zi, ne veghează calea, ne încercă, ne ajută sau ne lovește.

Carismatic personaj!

Ieri am început cursurile. Elevi puțini, dascăli plictși. Uneori dascălii chiulesc mai abitir decât elevii. Unii nu se implică sau predau într-un mod neatractiv, ceea ce explică lipsa de calitate a educației în multe școli. Sistemul este depășit.

Media prezintă situații jenante ale unor cadre didactice universitare: solicitarea de favoruri sexuale, note din burtă, nepotisme. În protocolul de guvernare s-a stabilit ca în cadrul unui minister, funcțiile să fie ocupate de indivizi capabili sau incapabili, care însă obligatoriu vor avea aceeași culoare politică cu a ministrului de resort. Competență, nu glumă! De ce s-a ajuns aici? Fiindcă nu avem încă o clasă politică morală și responsabilă.

Trist! Suntem o țară provincială, fără personalități internaționale marcante. Uneori europenii ne percep ca mâncători de lebede, cerșetori decorativi și

(continuare în pag. 36)

agresivi ai marilor metropole, proxeneți, *țigani*. Am o stare de nervozitate accentuată dublată de neputință, implantată în subconștient, ori de câte ori mă gândesc la percepția europenilor despre România. Păcat. Sunt tineri români talentați: artiști, matematicieni, informaticieni etc., care sunt apreciați în toată lumea, dar clasa politică nu-i vede, nu îi sprijină și nu îi valorifică. Ei sunt cu adevărat imaginea României, ei sunt Elita.

De ce ne este teamă să o susținem?

8 ianuarie

Gerul Bobotezei persistă. Conflictul din Ghaza se acutizează. Indispoziție! Israelenii susțin că sunt provocați, lupta lor nu este îndreptată împotriva lumii arabe, ci împotriva teroriștilor Hamas, organizație religioasă fanatică. Mor în continuare copii nevinovați. Un cameraman palestinian a filmat îngrozit moartea fratelui său, care se juca candid pe o terasă. Oare de ce nu reușim ca oameni civilizați, oameni ai secolului XXI, să renunțăm la crimă? De ce nu reușim să cultivăm dialogul? prin comportament suntem tot oamenii epocii de piatră. Ne-am schimbat veșmintele, armele, coafurile, ne-am sporit confortul peșterilor, dar ne-am păstrat nărvul, ne lăsăm pradă instinctelor primare, ucidem cu nonșalanță, adulăm pornografia, furăm, suntem iraționali.

Uniunea Europeană are fiori. Vladimir Putin se joacă în continuare cu robineții conductelor de gaz. Europa va trebui să găsească o alternativă energetică regenerativă, combustibililor convenționali pentru viitorul apropiat, altfel va rămâne la mâna țarului slav și vom cunoaște tot mai des hazardul ruletei rusești.

Am dormit profund după amiază, mă simt odihnit și tonifiat de mercurul vioi al termometrelor. Țes tot felul de proiecte nubile și în același timp mă rup de realitate și visez cu ochii deschiși. Este fantastic. Îmi construiesc o lume virtuală atrăgătoare, îmi atribui roluri pe care în realitate nu le am, sunt justițiarul care luptă, salvează, educă. Visez. De mic mă proiectam în viitor, îmi construiam o lume onirică și îmi dăruiam tot ceea ce îmi lipsea. Ar fi păcat să renunț acum, doar de dragul vârstei.

12 ianuarie

Am fost în evaluare ARACIP la Cristuru Secuiesc și la Corund, așezări situate în Subcarpații Transilvaniei. Relieful colinar parcă a fost frământat de mâinile noduroase ale unor uriași. Șoseaua urcă pantele domurilor ce ascund neprețuitul gaz metan, coboară dealuri sterpe mâncate de alunecări de teren și se strecoară printre sate românești, ungurești sau săsești ce se înșiră ca mărgelile într-o salbă: Fișer, Bunești, Saschiz, Mihai Viteazul, Vânători ale căror case stau sentinelă, chiar lângă carosabil. La Cristuru am evaluat Grupul Școlar Zeyk Domocoș. Clădire veche, impozantă care poartă în înfățișare povara unui secol de existență. În fața școlii stă de gardă statuia eroului, coleg al poetului Petöfi. A luat parte la bătălia de la Albești și s-a sinucis în localitatea Vânători, pentru a nu fi măcelărit de cazaci.

Îi apreciez pe maghiari pentru că își cinstesc eroii, dar istoria lor tragică datorată unui simț politic limitat, îi marchează și în prezent. Sunt orientați spre trecut și cred

în van că vor putea reînvia epoca romantică a Ungariei Mari. Mulți dintre eroii lor au sfârșit tragic la 1848. Kossuth, naționalistul maghiar hrănit cu sânge slovac nu a înțeles că libertatea era un panaceu al democrației nu numai pentru maghiari ci și pentru români, slovaci, croați și sârbi. A curs sânge românesc și unguresc nevinovat la 1848. Gem Apusenii sub blestemul crimelor iredentiste.

A căzut la Albești poetul maghiar Petöfi Sandor, un romantic neconsolat, un glas profund și melancolic, un stindard al ideii de libertate și alături de el s-a stins floarea intelectualității maghiare. A sfârșit tragic la Șiria armata revoluționarilor maghiari și generali i-au fost executați. Tragic destin. Din păcate s-a învățat prea puțin din aceste neîmpliniri. Și în fond sufletul Transilvaniei nu este doar românesc, unguresc sau săsesc, ci o îngemănare sinergică a celor trei etnii.

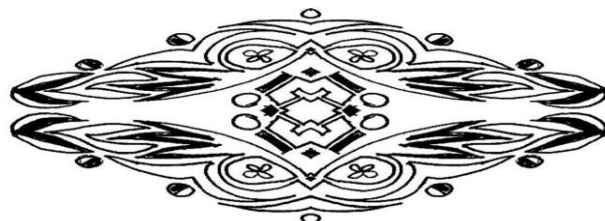
Europa a crezut după controversata Revoluție din (19)89, că Transilvania va deveni probabil un teatru al conflictelor interetnice. S-a înșelat! În Transilvania inimile au pulsă iubire și nu au ținut cont de otrava politicianilor xenofobi. Planurile instituțiilor europene din Bruxelles și Strassbourg nu prea s-au potrivit cu *socoata* din Transilvania și conflictele interetnice au izbucnit nu în Ardeal, ci în fosta Iugoslavie unde intoleranța etnică și religioasă au făcut ravagii.

Poate sunt subiectiv, dar România este un exemplu pozitiv în Europa referitor la politica față de minorități. Câte etnii minoritare de pe Glob au zeci de reprezentanți în Parlament, cum au maghiarii la noi? În condițiile în care și România și Ungaria sunt state ale Uniunii Europene, state membre NATO, a mai visa autonomie pe criterii etnice și a mai face din Trianon o noapte a Sfantului Bartolomeu este o gafă impardonabilă. Asemenea idei reprezintă practic lipsă de voință în derularea conviețuirii normale alături de ceilalți. Viitorul constă în soluții de parteneriat intercultural, respectarea trecutului fiecărei etnii și construcția comună a viitorului într-un teritoriu transilvan cu un ethos multicultural româno-maghiaro-german!

14 ianuarie

...Escu s-a întâlnit cu reprezentanții partidelor pe tema Constituției. Și-a prezentat ideile sub forma unui decalog. Vrea ca România să devină Republică prezidențială, îl irită Parlamentul, inițiatorul suspendării sale din funcție.

Când vom înțelege că democrația este voința poporului, iar voința unui singur om înseamnă cu totul altceva?

Lucia PĂTRAȘCU

**SĂ FIM APROAPE, CHIAI DACĂ SUNTEM DEPARTE,
de Angela BURTEA**

Volumul *„Să fim aproape, chiar dacă suntem departe”*, semnat de scriitoarea **Angela Burtea**, publicat la Editura *Rotipo*, Iași, 2021, așterne în cele aproape 200 de pagini, un număr de douăzeci de proze scurte, ce își păstrează un caracter ce poate părea memorialistic, pe care îl va învălui într-o împletire de realitate și ficțiune, ambele sub mângâierea amintirilor de neuitat. Sub aparența unor proze scurte, paginile acestui volum întocmesc, de fapt, un adevărat roman de dragoste, în care personajul principal este femeia. Prefața volumului semnată de scriitorul moldovean Dumitru Mircea, *„Când scrie o inimă...”* aduce un prinos de admirație pentru talentul literar al autoarei: *„E un volum de referință, aflând o nouă, savurând măiestrie, compoziție și talent literar. Deci, penița autoarei a fost însăși inima ei. Și iată ce iese când scrie o inimă! Iubirea mișcă lumea și soarele pe cer. Sau iubirea e însăși viața, iar dacă nu e...nimic nu e!”*.

Scriitoarea Angela Burtea, cunoscut om de cultură brailean, are două mari pasiuni: *copiii*, cărora le-a închinat definitiv viața sa de dascăl dedicat cu profesionalitate educării lor și *literatura*. Creația sa literară se împarte admirabil între *cartea pentru copii*, pe care cei interesați o vor descoperi cu surprindere plăcută picurată printre celelalte volume și *scrierile epice*, cu proză scurtă sau roman. Ambele genuri literare primesc din partea scriitoarei o mare doză de empatie, pentru toate personajele cărților sale, deoarece această apreciață prozatoare și scriitoare de carte pentru copii (proză și poezie), de poezie, de proză de bun gust, om de cultură, animator cultural, jurnalist, Angela Burtea, nu pregetă a continua să creeze și să publice cărți brodate cu bucuria împărtășirii întâmplărilor din amintirile sale, pline de gânduri cu iubire și dor.

Acest întreg volum de proză scurtă cu mai multe povești este o singură poveste de iubire, în care femeia, este etern îndrăgostită și dorul ei, niciodată plictisit sau epuizat, trece prin fazele trăite de eroinele sale (Crina, Ina, Despina, Lioara...). Este ceea ce autoarea reușește să realizeze, cu brio, atrăgând în mrejele acestui frumos joc al vieții pe oricare cititoare / cititor. Alcătuirea interesantă a acestui volum, în care o mare poveste de iubire, unică în felul său, se desfășoară ritualic, ca în viață, cu primul fior al dragostei, cu împlinirea ei, chiar și atunci când cei doi nu sunt alături (*să fim aproape, chiar dacă suntem departe*), atrage cititorul spre o iubire până dincolo de moarte (Nick și Nineta). O carte de dragoste, o carte a iubirii visate, dorite, trăite, redescoperite: *„Am redescoperit iubirea, iar viața merită trăită!”* (pag. 97). Incontestabil, *„Femeia dimineților senine”* este șef de orchestră între paginile acestui volum. Este sublimul ce

apare în viața unui om, clipa de lumină ce strălucește ca o stea pe cer și rămâne definitiv în sufletul omului până dincolo de moarte. Ar fi însă nedrept ca cititorul să rămână acolo, cantonat în povesta de iubire dintre Nineta și Nick. Toate celelalte subtitluri din această carte au o poveste de dragoste, ce transformă *„tăcutul în cuvânt, întunericul în lumină, resentimentul în sentiment, urâtul în frumos, ura în iubire...”* (pag. 96).

Intercalarea între titlurile din carte a unor pagini de proză foarte scurtă, pagini de eseuri, reflecții, introspecții, imagini, amintiri confirmative, dau veridicitate, autenticitate unei povești de iubire cu împliniri, cu plecări și reveniri, despărțiri, exact așa cum se poate întâmpla în viață. De aceea, acest volum ar putea fi un roman de dragoste, doar că autoarea a ales să așeze mai multe personaje în situații graduale, închipuind, de fapt, o singură femeie al cărui suflet tânjește după dragoste, pe care o recunoaște, căreia i se dăruiește și se bucură atunci când împlinirea ei este definitivă. Sentimentul de dragoste se desfășoară în toată plenitudinea lui de formă și intensitate. De obicei, personajul de la care începe trăirea deplină a acestui sentiment este o femeie. Așa cum arătam, ea poate fi Crina, Despina, Ina...

Singura poveste în care un bărbat, Nick, este cel care își descoperă și își mărturisește iubirea târzie (pentru o altă femeie) este o excepție. Este vorba despre aproape nuvela de sine stătătoare *„Femeia dimineților senine”*. În toate celelalte povestiri bărbatul este prezent, fiind companion fidel în frumoasa poveste de iubire, dar aici Nick este bărbatul, care, la vârsta tâmpelor ninse, începe o nouă poveste de dragoste. Scriitoarea Angela Burtea, cu talentul său incontestabil, l-a adus în carte pentru a arăta eternitatea unei iubiri dincolo de moarte, dar, mai ales, frumosul lanț pe care iubirea îl croșetează uneori. Nick este iubit de Ana, soția sa, față de care a avut întotdeauna dragoste și atașament, dar el o iubește acum pe Nineta, care

(continuare în pag. 38)

(urmare din pag. 37)

moare dăruind o nouă viață Anei. Iată adevărate meandre, pe care scriitoarea Angela Burtea, ca un fin psiholog, le înțelege, le acceptă ca fiind perfect posibile și le împodobește cu empatia sa. Despre cei doi îndrăgostiți autorea însăși spune: **„Nu sunt doar două personaje! Oricând îi putem întâlni pe stradă, în parc, la locul de muncă sau în market.”** (pag. 171). Este felul în care este vorba, de fapt, tot despre o femeie, Nineta, care, la fel ca și Ina, dar în alte condiții, duce cu ea sentimentul de iubire dincolo de viață și nu pleacă fără a lăsa un dar bogat pentru Nick și anume, nu numai iubirea din inima sa, dar, fizic, chiar inima sa pentru transplantul atât de necesar soției acestuia. De parcă ar dori ca Nick să primească în continuare iubirea sa de dincolo de moarte, transferată în sufletul Anei și noua inimă să rețrezească sentimentele acesteia pentru soțul ei, pe care, din cauza bolii, l-a neglijat.

Parcurgând paginile acestui volum de proză scurtă, unitară prin tema aleasă, *iubirea*, sentiment ce călăuzește cititorul prin labirintul trăirilor unei femei, acesta va recunoaște ca adevăr necesar un îndemn ce se poate împleti armonios într-o viață de om, așa cum înțelege Ancuța: **„Mi-e dor, același dor pe care-l știi, poate mai copt și ...dacă nu se poate altfel, măcar să rămânem aproape, chiar dacă suntem departe...”**, (pag. 87).

De semnalat caracteristica stilistică prin care scriitoarea Angela Burtea îmbogățește multe dintre cărțile sale, adăugând și în aceste pagini, la finalul fiecărei construcții literare, aserțiuni înțelepte. Sunt adevărate concluzii, în care o clipă de trăire face cât o viață întreagă. Este **„clipa în care mintea adoarme, iar sufletul trăiește.”** (pag. 173).

Volumul acesta este atât de plin de semnificații, încât un cititor neobișnuit cu talentul autoarei, va fi surprins de felul în care sunt împodobite paginile cu descrieri de natură, în anotimpuri diferite ce devin stăpâne în lumea lor. Astfel, *primăvara*: **„florile pomilor curgând cu pletele albe pe umerii pământului”**; vara: **„mantie de catifea verde”**, când: **„o rază de soare a săgetat bolta cerească”**; toamna: **„aruncă toamna lacrima ploii peste obrazul lumii”**; **„coborâse toamna în cântec de struguri”**; iarna: **„se goliseră pădurile de cântecul minunat al păsărilor”**. Pagini împodobite cu descrieri duioase, calde, ce destăinuiesc prin ele însele marea iubire pentru natură, fără de care nici iubirea a două suflete nu poate fi împlinită: **„Înflorise macul, iar sângele se scurgea prin galbenul firelor de grâu și-mi zâmbeai șăgalnic din spatele buchetului adunat cu sfială. Mi-ai așezat la încheietura mâinii drepte brățara iubirii, macii sângerii împlețiți cu spicul plin de boabe și-n mijlocul lor o floare minusculă de un albastru-petrol. Era rodul iubirii cu care m-ai învăluit în ziua aceea apoi, ca și când nu era suficient, ai îngenunchat frumosului din tine, mi-ai luat mâna și-ai lipit-o de arșița buzelor tale. Ți-am simțit dorul năpraznic, arderea interioară și valul plutirii în doi...”** (pag. 96).

Și acest volum se bucură de o scriere dinamică, vioaie, în care dialogurile dau viață textului, iar metaforele ce însoțesc scrierea fac farmecul lecturilor unui cititor sensibil. Alte câteva exemple ar fi suficiente pentru a demonstra acest lucru: **„țipătul firelor de iarbă”**, **„trenul care șuieră victorios prin gările aproape pustii”**, **„mersul spre înainte coboară”**, **„am ascultat tăcerea**

câmpiei și-a zării senine” și dau de gândit unui cititor atent.

Fiecare titlu din carte prezintă o poveste de iubire și se încheie cu un gând. Iată câteva exemple: **„Omului nu-i trebuie prea mult pentru a fi fericit; o clipă de lumină face minuni!”**; **„Există o taină în fiecare moment al vieții, nimic întâmplător, totul predestinat!”**; **„Nostalgiiile sunt ca ploile venite în vreme de cumpănă; ...sunt trăirile încuiate în sertarele amintirilor și scoase la lumină când dorul ne-apasă!”**; **„Bunicii sunt miracolul copilăriei, amprenta fabuloasă care ne ține aproape de ceea ce nu poate fi uitat sau înstrăinat!”**; **„Noapte de decembrie în care luminile cerului coboară tot mai aproape de cei care trăiesc iubind...iubirea ne face mai buni, mai frumoși, mai încrezători...”**; **„Trecerea dintre ani e pragul pe care-l pășește fiecare după putință; iubirea este lacrima care ține sufletul neîntinat!”**; **„A ceda din iubire este noblețe, a lupta pentru iubire e cocktail, a iubi, pur și simplu, e trăire!”**...

Acesta este felul în care scriitoarea își îmbrățișează cititorii! O cugetare, o maximă, un aforism, ce exprimă discursul său literar. Volumul **„Să fim aproape, chiar dacă suntem departe”**, semnat de Angela Burtea, o scriitoare cu har, este un volum de proză scris cu dragoste, pentru dragoste și pentru toți oamenii care trăiesc acest sentiment vindecător și înălțător.

(urmare din pag. 32)

de prolificul poet Vasile Bele despre *Târgul de carte românească-2023, ediția a II-a, Getafe, Madrid*, în urma căruia s-a publicat o antologie de către Casa Română de Cultură, coord. Juan Jose Garcia cu un cuvânt de întâmpinare a maramureșanului Vasile Muste iar revista *Spania literară* editată de această dată în parteneriat cu UZPR, filiala Maramureș. Această apariție editorială este legată de *Festivalul Internațional de Poezie Nichita Stănescu, ediția a III a de la Getafe Madrid* unde sunt prezenți cu scrierile lor: Doina Guriță, Radu Botiș, Gela Enea, Marieta Coman, Adrian George Itoafă, Livia Ciupercă etc.

Revista mai cuprinde:

- critică literară: Nicoleta Milea, Gelu Dragoș, Galina Martea, Radu Botiș, Olimpia Mureșan;
- eseu: Cleopatra Lorințiu, Alex-Ionuț Pop, Livia Ciupercă, Radu Botiș, Vasile Bele, Valentina Becart, Ilie Bu-cur/ Olimpia Mureșan, Walter Ubelhart;
- însemnări literare: Zenovia Zamfir, Mariana Moga, Ana Cristina Popescu, Mihaela CD, Eugenia Vasile, col/ retr. Ioan Ceterchi, Vasile Bele;
- istorie: Ștefan Vișovan, Gelu Dragoș, Vasile Bele, Radu Botiș, Laura Zaharia;
- traduceri: Elisabeta Boțan;
- poezie: Juan Vergara Garcia, Manuela Temporelli, Lucia Steffens, Aurelia Oancă, Ștefan Aurel Drăgan, Ioan Grigoraș, Cornel Lar, Gabriela Costescu, Flaviu Mihali, Nicoleta Surdei, Simion Felix Marțian, Mihai Epli, etc.

Coralia DRĂGAN**Doar să ai răbdare**

Când în calea ta sunt nori întunecați
Nu dispera, chiar dacă sufletul te doare;
Va fi și soare-ntr-un cândva,
Doar tu să ai răbdare.

Noi știm că-n viață sunt furtuni,
Torențiale ploi și uragane,
Dar nu suntem singuri pe pământ
Și vom primi curând și soare.

Știu că rămâne-un dor nebun
Când perechea inimii dispare
Și simți că nu mai ești stăpân
Pe viața ta, și sufletul te arde.

Și mergi pe calea ta stingher,
Cu zâmbetul pe față
Deși în inimă e numai scrum,
Și totuși, viața nu te lasă.

Te-nvață iar să înflorești
Cu gânduri noi, de bine,
Și sufletul să-ți fie dar
În noi, alte destine.

De ce-aș mai...

De ce-aș mai fi, de ce-ai mai fi,
De ce-aș mai scrie simfonii
Pe iarba zăpezii din toamnă
Când nu mai avem primăvară.

De ce-aș mai crede-n vioară,
Arcuș ce urcă și-ndată coboară
Pe strune zdrențe făcute
Și-aștepți în zadar să te-ncânte.

De ce-aș mai privi către soare
Ascuns după norii de ploaie,
Când picuri de plumb îmi îndoiaie
Speranța din mine, și moare.

De ce să m-avânt iar pe valuri
Când marea cea neagră aduce la maluri
Sirene cu chip de balaur,
Strivind peștișorii de aur.

De ce-aș mai crede-n iubire,
Tărâm de niciunde, știu bine;
Himeră ce-mi pare aproape
Dar n-o pot atinge-i departe.

De ce-aș mai avea așteptări
După multe și-amare-ncercări;
Iubiri strivite sub tălpi de vulcan,
Cărări cu urme de sânge sub ani.

Pescărușul

De cu zori, m-a trezit un pescăruș
Ce-a sosit dinspre apus
Și în cioc el mi-a adus
Stropi din cerul luminos.

Am vrut să-l invit în casă,
Să-l așez apoi, la masă;
La fereastră a rămas
Să ia masa pe pervaz.

L-am servit cu ce-am avut
Dar bobițe nu a vrut;
Și l-am fericit c-un pește,
Un festin ca de poveste.

Și-a plecat în zborul său,
Dând de veste tuturor
Că, pentru un strop de cer
Poți primi un peștișor.

Găsesc în vis, calea mea

Amurgul pătrunde în suflet,
Peste munții ce-s strajă din veac
Și Dunărea curge agale
Prin umbrele serii ce tac.

În noaptea ce vrea să apară,
Steluțe pe cer se ivesc,
Și îngerii noștri de pază
Prin somn ne apar, ne păzesc.

Orașul adoarme în taină,
E liniște-n cer, pe pământ,
Doar luna privește agale
Spre cei ce își fac jurământ.

Mă las purtată de vise,
Se pare că sunt pe o stea,
Mă'nalț tot mai sus, către Tine,
Găsesc, în sfârșit, calea mea.

Ioana Cristina CODREANU

Frânturi de amintiri

E greu de crezut și poate ciudat
Însă eu am amintiri

Care încep de pe la doi ani,
Când mă prindeam cu putere
De zăbrelele de fier ale patului
Mă ridicam și strigam tare,
Într-o limbă stălcită
După farfuria de griș.
Prin ușa închisă
Bunica mă auzea din bucătăria de vară
Și venea în grabă.

Un an mai târziu
Se năștea omul de zăpadă,
Iar mama împreună cu bunicul
Îi așezau nasturii de cărbune.
Apoi a venit Moș Crăciun
Pentru prima oară în viață
Și bunica l-a primit
În camera curată de oaspeți.
Peste ani am aflat
Că sub barba și costumul roșu
Se ascundea străbunica.

Cu venirea verii am început să ies cu copiii
La joacă pe stradă.
O vecină m-a întrebat ce vârstă am
Iar eu am ridicat patru degete.
Drept răsplată, am primit
O pupătură zdravănă pe obraz;
Cu siguranță nu mi-a plăcut
Căci m-am șters repede
În timp ce bunica
Mă privea cu drag, amuzată.

Bunicul

Îmi amintesc cu drag
De bunicul,
Stând aplecat în genunchi
În fața lui Dumnezeu;
De cartea lui de rugăciuni
Mult prea mult răsfoită,
De mandolina din care lipseau trei corzi
Și de poveștile pe care mi le spunea
În zilele ploioase și mohorâte,
În odaia în care ardea soba
Cu plita, pe care bunica pune
Mere la copt.

Îmi amintesc de generozitatea lui
Atunci când veneau oaspeți la noi
Și pune pe masă ce-avea mai bun;
Și de bucuria cu care începea
O nouă zi de muncă,
Sau de lacrimile vărsate
Citind "Coliba unchiului Tom";
De radioul lui mare și vechi
De pe vremea războiului,
Atârnat deasupra patului de fier,
De cișmeaua de unde lua apă
Și de biserica în care mergea mereu la slujbă.

De toate acestea îmi amintesc,
Dar mai ales,
De dragostea lui pentru mine.

Zile cu soare

Când venea primăvara
Scoteau nasul la soare
Lalelele bunicii.
Cele mai multe
Erau în nuanțe de roz și mov
Însă foarte deosebite între ele
Cum nu mai văzusem în alte grădini;
Mai târziu explodau bujorii
Într-o grămadă ondulată de petale
Și nu înțelegeam cum încăpuseră
În bobocii aceia atât de mici -
Trebuie să fi stat tare înghesuiți!
Lângă tufele lor
Bunicul așezase, pe post de băncuță,
Sania, și pe ea se odihneau, alături de mine,
Pisicile.
Bunica mai ieșea din când în când
Să-mi dea o felie de pâine cu unt și dulceață
Și să vadă dacă nu cumva
M-am furișat afară din curte, fără știrea ei.

Moment de taină

În fiecare an
Bunicul avea cel puțin o cloșcă
Ouale erau supravegheate
Și cu mare grijă
Întoarse, pentru a fi bine încălzite.
Eu așteptam cu nerăbdare
Momentul apariției pe lume
Dar, de cele mai multe ori,
Se întâmpla noaptea;
Bunicul aduna puii ieșiți
Într-o căciulă de-a lui veche, de oaie,
Venea ușor lângă patul meu
Și așeza căciula cu multe glasuri
Pe pernă.
Mai visez și acum
La modul în care mă trezea
Bunicul.

Vecina

Puțin mai încolo de casa bunicilor
Locuia o nebună;
Copiii râdeau mereu de ea

(continuare în pag. 41)

Când trecea ca o umbră pe stradă
Mică, uscată și cu căciula împletită
Lipită de cap.
Casa ei nu se vedea de copaci,
Curtea arăta ca un colț de pădure
În care nu pătrundea raza de soare,
Iar la poartă avea un dud
În care noi, copiii de pe stradă,
Dădeam iama
Când fructele mici și zemoase
Se făceau negre de frică -
Căci nebuna ieșea și ne batjocorea
Într-o limbă pe care nu o înțelegeam.
Mai târziu am aflat că fusese profesoară
de limbi străine,
Însă misterul vieții ei
a rămas nedezechilibrat.

Ritual

Odată cu venirea toamnei
Începea culesul viei;
Struguri albi și negri
Erau adunați separați
Și așezați în butoaie
Mai mari decât mine.
Bunicul mă ridica în brațe,
Mă descălța de pantofi
Și mă băga cu picioarele în butoi
Să zdrobesc strugurii.
Încântată de isprava mea,
Mă lăsam cu ușurință
De pe un picior pe altul,
Nerăbdătoare să apară mai repede
Mustul dulce și parfumat...

Reginele nopții

Când venea seara
Adunam copiii din vecini
La bunica pe prispă.
Deasupra noastră se întindea
Bolta viței de vie
Iar lângă noi se deschideau,
Ca niște stelute, Reginele Nopții.
În aer plutea parfumul lor fin
Și noi povesteam, pe rând,
Așezați pe scaunele mici,
Istorie fără sfârșit.

Mic bazar

Între casă și gardul din dreapta
Bunicul construise un gang;
Aici era o adevărată
Cameră cu surprize:
În lădițe, învelite în ziar,
Bunicul așezase pere și mere;
Sticle, borcane goale,
Unelte, fragmente de jucării stricate
Și alte nimicuri
Erau adunate la un loc
Ca într-un mic bazar.
În gang era întuneric și frig;

Singură nu îndrăzneam să mă furîșez
Însă, când bunicul intra
După o sticlă de vin,
Mă lipeam de el ca o umbră
Și pășeam, fricoasă,
Căutând cu privirea
Lădița cu fructe.

Sora bunicii

Cu mintea mea de copil
Nu reușeam să înțeleg
Vorba ei ca un plânset
Și permanenta tristețe
A lumii în care trăia;
O altă lume, în care
Pisicile erau mai bune
Decât oamenii;
În care eu, inocentă ca și ele
Eram adesea primită
Ca o aducătoare de lumină.

Casa ei era în aceeași curte
Cu cea a bunicilor,
Așa că abia așteptam
Să se întoarcă de la servicii
Cu biscuiți "Poieni" și calciu efervescent.
Seara îmi curăța mere
Și ascultam, împreună,
"Sfatul medicului"
Iar ca să adorm
Îmi număra rar,
Până la o sută.

Mult mai târziu am aflat
De o vacanță din tinerețe,
De o dragoste întâmplată atunci,
Cu mulți ani în urmă,
Curată și profundă,
Însă neîmplinită...
Și, în sfârșit, am înțeles
Alunecarea ei în nefiresc
Și viața ei nemângâiată,
În care dragostea-nsemnase
Totul sau nimic...

Începutul sfârșitului

Vestea demolării
A venit ca un trăsnet
Asupra bunicilor;
Casa în care trăiseră o viață
Avea să fie ștearsă
De pe fața pământului;
Îmi amintesc de câțiva vecini
Ce au murit de supărare.
Bunica plângea liniștit
Și se mai consola cu câte o vecină;
Pe atunci nu înțelegeam
Zbuciumul ei
Însă acum, privind înapoi
Mă întreb
Cum a supraviețuit...

(continuare în pag. 42)

Vasile Dan MARCHIȘ

TOATE ACESTEA...

O, toate aceste bunuri universale - urzicile vreau să
 zic-
 luate la modul general
 pe linie de alimentație,
 medicină,
 simțăminte,
 prevenție,
 prin felul
 cum țin ele astfel
 pe noua linie de neologisme gramatica,
 mai ales
 prin spaima la superlativ
 exprimată concret prin vocalele "ioi", "auuuu"...!,
 când mama te întâmpina cu urzica....
 Fiindcă aceasta nu e armă albă...
 Și prin întrebarea:
 "Dacă nu vezi Raiul de urzici
 unde crezi că ești?"
 A zis Dumnezeu că în Rai nu cresc urzici?
 Sigur că nu a zis...!
 Acestea cresc de la sine și acolo
 dacă nu plantezi altceva în locul lor,
 că doar nu ești în pustiu...
 În fond: o ciorbiță de urzici...
 Un ceai din același fel de plante...
 Un sac de urzică....
 Poate și acela gol...
 ...dacă nu pui mâna
 sau mintea la contribuție să faci ceva
 chiar și în rai...!
 Prin instinctul antic al omului modern neîmplinit
 ce amână ceasul judecății de apoi,
 după rugăciuni și fapte,
 sau că ești ateu,
 unde crezi că se ajunge...?
 În Rai sau pe lângă Rai...
 De la urzicuțe...
 la buruieni fără noimă...

MESAJ

Precum melcii
 au trecut pe lângă mine
 unele persoane...

Prin felul cum se mișcă și acum
 îmi dau seama
 că acestea formează „Partidul Melcilor”

Cum puteam să urmez această grupare,
 fără speranțe
 fără temei,
 fără legământ...?

Ar fi de prisos
 sau chiar un act rușinos
 să concurezi cu cineva
 care se mișcă precum melcii,
 prin dilema substantivelor
 de a fi scoase sau nu din gramatică
 din criza de verbe.

În fond și la urma urmei,
 prin atitudinea mea
 mi s-a motivat faptul
 că deși stând pe loc
 am întrecut acest partid,
 nu-i vorba de mișcare,
 ci la răbdare...

(urmare din pag. 41)

Bunica

Am trecut cu greu
 Peste moartea bunicii;
 Totul a fost ca un coșmar
 Din care așteptam să mă trezesc.

Parcă o văd și-acum venind
 Purtând cu ea aceleași vechi și nelipsite
 sacoșe,
 Cu fața mică și zbârcită
 Si părul alb, strâns în batic
 Ca toate creștinele de la țară.

Bunica a fost cea care
 m-a dus pentru prima dată
 La grădiniță.
 Și tot ea m-a învățat
 Prima rugăciune;
 Duminica mă lua la biserică
 Iar câteodată
 La înmormântări,
 Unde mă întreceam cu ceilalți copii
 La prins bănuți
 Și la mâncat bomboanele de pe colivă.

Acum nimic nu mai e la fel
 Și, oricât m-aș strădui să rețin
 Lângă mine tot ce mi-e drag,
 Timpul trece și bătrânii pleacă,
 Obiceiuri se pierd, iar peisajul dispare.
 În cinematograful amintirilor mele,
 Lumina se stinge...

(din volumul „Poezia amintirii”, editura Editura Sfântul
 Ierarh Nicolae, 2010)

Dr. Iuliu-Marius MORARIU

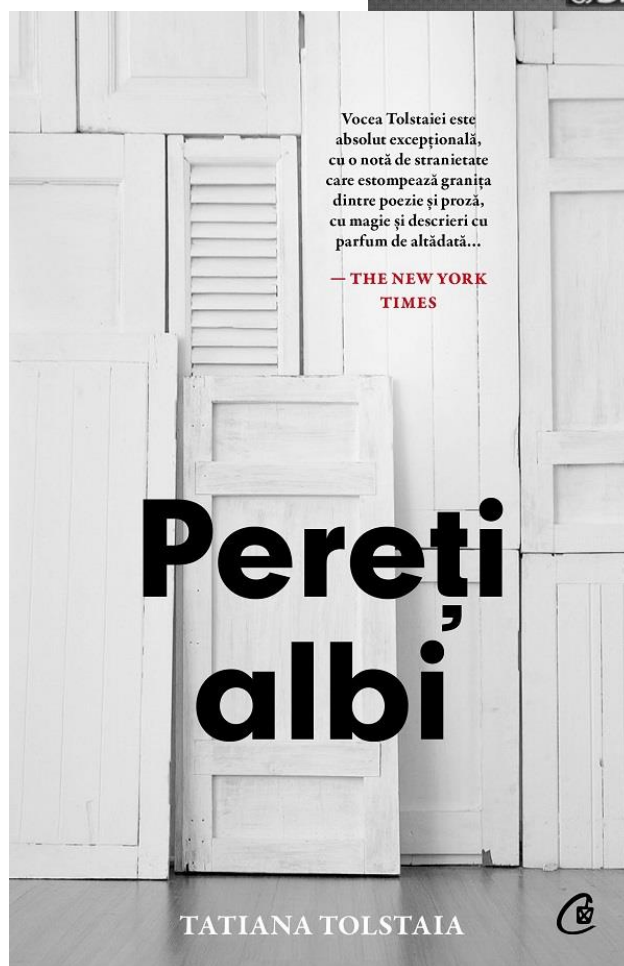
Reiterări creole**Tatiana Tolstaia, *Pereții albi*, Curtea Veche Publishing, București, 2021**

Nu cred că am întâlnit în ultima vreme un narator atât de fascinant ca Tatiana Tolstaia. Modul în care reușește să îmbine detaliile cu prezentarea unor realități istorice, ori cu descrierea de locuri, dă scriiturii sale un iz aparte. O transformă într-o antrepriză unică.

De altfel, proza ei se constituie într-o adevărată gură de aer proaspăt și datorită abordărilor, îndrăznețe pentru epoca în care s-a remarcat (în plin comunism sovetic), dar și din pricina redescoperirii unor teme care au mai fost deja abordate, într-o manieră diferită de încercările autorilor anteriori, ori contemporani ei. Frumoasă este, în opera celei pomenite și valorificarea aspectelor de etnografie și interculturalitate. Fără a realiza eseuri de specialitate, ea inserează, în cadrul nuvelor, ori a eseurilor, fragmente ce vin să invite, precum în cazul lui Guzel Iahina, la descoperirea complexității unui univers și a unei lumi marcată de efervescențe de-a dreptul exotice.

Ludicul reprezintă un adevărat motiv al celor mai multe dintre povestirile reunite în volumul *Pereții albi*. Lumea copilăriei este privită prin lentilele sale, într-o manieră aparte. Căci Tolstaia nu se folosește de joc doar ca de un mijloc estetic. Nu-l valorizează nici ca un scop în sine. Nu neglijează, ce-i drept, nici aceste aspecte. Însă, adesea, el e folosit fie pentru a încifra mesaje menite a fi „decodate” de către lectori suficient de maturi într-ale slovei, ori a scăpa interesului cenzurii. Același lucru se poate spune și despre alternanța cadrului realist cu cel fantastic.

De ce a decis să alcătuiască volumul avut în vedere sub forma unui diptic, în cadrul căruia istorisirile sunt urmate de alcătuirii ce pot sluji și ca jurnal de călătorie, n-aș ști să vă spun exact. Găsesc, totuși, interesantă această formulă. În plus, ea vine să vorbească despre complementaritate și coabitare. Despre modul în care poți scrie literatură chiar și atunci când prezinți un pelerinaj. Ori despre felul în care poți dinamiza o descriere, determinând cititori care nu au prea multe înclinări în mâncă cu subiectul, să-și dorească să descopere mai multe cu privire la cele povestite de tine. Dialogurile, ori monologurile cu sau ale lui Edik (p. 274-278), ghidul din Israel, acompaniate de plângerile lui Mișa (p. 277) creează un tablou care ar merita valorificat și sub aspect artistic. Unul marcat de mai multe cadre, care de care mai plastice. Iată, de exemplu, unul dintre ele: „*Captivantele alei și străzi dosnice se desprind pe ambele părți ale traseului turistic, dar sunt pustii – pe acolo se plimbă doar o superbă femeie arabă grasuță, îmbrăcată de sus până jos în lăceș și cu capul acoperit cu o basma*

orbitor de albă. Prin mulțime se strecoară torente noi de oameni: grupuri de pelerini și vizitatori conduși de un ghid”. (p. 281-282).

Fără a fi clasate în rândurile textelor de samizdat, nuvelele Tatiane Tolstaia se constituie într-o serie de povestiri îndrăznețe și inovative pentru epoca în care au fost scrise și actuale încă, pentru cea pe care o traversăm. Poate tocmai de aceea au suscitât interesul criticii internaționale și au fost primite cu ovații și salutate de către jurnale precum *The New York Times*, *The New Yorker* și *The New York Review of Books*. Născută în anul 1951 la Sankt Petersburg, autoarea se găsește încă în plină forță creatoare. De aceea, cred că vom regăsi în anii următori noi publicații care-i poartă semnătura traduse în limba română. Merită descoperite atât datorită frumoasei broderii care-i definește narațiunile, descrierile, ori jurnalele de călătorie, cât și din pricina dimensiunii informative, a valorii stilistice, ori a mesajului pe care ele îl transmit. Căci, cea în cauză nu scrie doar pentru a se afla în treabă, ci folosește condeiul pentru a transmite un mesaj, a forma, ori a educa.

Iancu AIZIC

La Biblioteca "Ștefan Petică" din Tecuci O nouă lansare de carte

Marți 25 iulie 2023, sala "Helios" a bibliotecii tecucene, a găzduit o nouă și interesantă lansare de carte. Manifestarea, având organizator Biblioteca "Ștefan Petică" și parteneriatul Primăriei și Consiliului Local Tecuci, a fost deschisă de managerul bibliotecii, Daniela Grigoraș care după ce a mulțumit publicului pentru prezență, ne-a prezentat distinși oaspeți, respectiv scriitorul, poetul și directorul de editura gălățean Sterian Vicol și autoarea cărții ce urma să fie lansată, Bristena Georgiana Mantu, care a venit aici, la Tecuci cu volumul intitulat - "Chemări lăuntrice", completat cu "Jurnalul unui pelerin".

Bristena Georgiana Mantu este născută la Galați - așa cum îi place ei să spună - în frumosul oraș de la Dunăre, în septembrie 1994. În prezent, este psihoterapeută, psihospirituală sub egida Institutului de Psihosinteza din Londra - acum în perioada de masterat. A fost susținută și îndrumată spre literatură și poezie de părinții ei, Ioana și Mihail Mantu dar și de bunicii ei, Elena și Sterian Vicol. Volumul de acum, reprezintă cartea ei de debut și o dedică cu tot dragul iubitorilor de frumos dar și celor dispuși la dialog psihoterapeutic.

Cartea de față are un număr de 106 de pagini, coperti cartonate și colorate. Pe prima coperta găsim tabloul intitulat "Oh, Flăcări de dorința furioasă" - realizat de William Blake și care este expus la Muzeul Tate Britain din Londra, iar pe ultima copertă avem o sculptură de C. Brâncuși intitulată "Pasărea în văzduh". Cartea a apărut la Editura Timpul din Iași și este structurată pe 3 capitole - Partea I cu titlul "Tăcerea", Partea a II-a "Curgerea" și Partea a III-a "Călătoria" - Fragmente din Jurnalul intitulat "În drum spre Compostela". În continuare, managerul bibliotecii i-a oferit cuvântul scriitorului poet Sterian Vicol care începe prin a ne spune că pentru dânsul este o mare onoare și plăcere să revină la Tecuci, oraș în care venea cu drag și în perioada în care era redactor la ziarul "Viața Nouă", azi "Viața Liberă". Continuă spunând că aici, la Tecuci, are mulți prieteni din lumea literară dar și din cea a artiștilor plastici. De aceea, sunt puternic legat de acest oraș și de multe ori, în interviurile ce le acord, atunci când sunt întrebat, dacă ar fi să nu mai locuiesc în Galați, ce oraș din țară aș prefera, eu spun Tecuci sau Piatra Neamț. Ne spune în continuare că la această lansare de carte, conform afișelor, mai trebuiau să participe scriitorul și publicistul gălățean A.G. Secară și profesorul scriitor - poet Constantin Oancă, dar ambii sunt acum bolnavi. Continuă prin a ne spune că, fiind îndrăgostit de Tecuci, deplânge starea în care se află renumitul Conac de la Țigănești, la care revine cu ocazia Festivalului de poezie "Costache Conachi", unde este mereu în juriu, și se miră de ce autoritățile locale, județene sau Acamedia Română, căreia i-a revenit acest spațiu, nu fac nimic concret în acest sens. Ne mai spune că în general, a colaborat foarte

bine cu primarii ce au condus acest oraș, amintind de Gh. Lazăr, Eduard Finchelstein, Daniel Tuchel, Cătălin Hurdubaie sau acum, Lucian Costin.

În continuare a luat cuvântul autoarea cărții, Bristena Georgiana Mantu, care începe prin a ne spune că a început să scrie încă de când era elevă în clasa a V-a și a colaborat cu numeroase reviste și chiar cu revista "Porto-Franco". Continuă prin a ne spune că alături de literatură îndrăgește foarte mult studiul limbilor străine. Că recent a avut loc lansarea acestei cărți și la Biblioteca "V.A.Urechia" din Galați, în fața a trei generații de auditori. Autoarea cărții, privind în sală și văzând mulți elevi prezenți, ne spune că deși au trecut peste 10 ani de când nu mai este elevă, este foarte bucuroasă când vede în săli elevi și își aduce mereu aminte de frumoasa viață de elev. Continuă spunând că deși lucrează în domeniul psihologiei, dragostea ei cea mare rămâne totuși scrisul. Ne vorbește apoi de cele 3 etape ale vieții - copilăria, iubirea și înțelepciunea. Face o oprire specială la copilărie, spunându-ne că nu ar fi dorit să se despartă niciodată de aceasta. De altfel, mărturisește "M-am jurat să nu încetez niciodată să nu mai fiu copil, vreau să iau chiar copilăria cu mine, în mormânt". Ne vorbește în continuare despre eterna copilărie care trebuie să ne însoțească permanent. Intervine în discuție și poetul Sterian Vicol care spune "Copilăria nu moare niciodată!". Despre copilărie și modul cum o înțeleg și percep elevii, au fost invitați să participe la dialog, scriitorul Sterian Vicol spunând că cine din elevi pune prima întrebare, primește cadou o carte, lucru care s-a și întâmplat. Tot despre copilărie au mai vorbit scriitorul Săndel Stamate, care spune că este total de acord cu păstrarea în noi a copilăriei, numai "să nu dăm totuși, în mintea copiilor!".

Tot despre frumusețea copilăriei au mai vorbit bibliotecara Diana Cioclu, redactorul Iancu Aizic și profesoara Elena Huian. O intervenție foarte apreciată a venit din partea apreciatei profesoare Ramona Sonu, binecunoscută pentru cărțile de povești a cărei autoare este. Aceasta, printre altele, a reproduș și cuvintele marelui Ion Creangă "Dacă e popă, să slujească, dacă e învățător, să lucreze cu elevii și dacă e copil, să se joace!". În continuare, poetul Sterian Vicol a lecturat două poezii legate tot de copilărie din volumul sau "Arca lui Sterian".

A fost apoi rândul autoarei să lectureze câteva din poeziile din acest volum. Am citit cu mare atenție ultimul capitol intitulat "În drum spre Compostela - Jurnal de călătorie" - un jurnal foarte bine realizat pe perioada 6 august - 19 august unde, din ultima zi, 19 august am reținut "Aici se oprește călătoria. O parte din mine se bucură de finalitate, altă parte refuză să abandoneze această stare sacră creată din vise și sudoare!".

Și spun acum, în finalul reportajului, că aceleași sentimente m-au cuprins și pe mine la finalul acestei lansări de carte.

Felicitări stimabile domnule Sterian Vicol, felicitări autoarei și felicitări organizatorilor acestui frumos eveniment.

(continuare în pag. 45)

apler

BOEMA

www.boema.inforapart.ro

Jean Béraud.